

Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2011



Julkaisija

Viestintävirasto

KUVAILELEHTI

Asiakirjan päivämäärä

19.10.2011

Asiakirjan laji

Tutkimus

Toimeksiantaja

Viestintävirasto / yhteyshenkilö Merja Saari

Tekijät

Marko Ala-Fossi, Aino Holma

COMET - Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus

Asiakirjan nimi

TOIMILUVANVARAISTEN RADIOIDEN SISÄLTÖTUTKIMUS 2011

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa kymmenen toimiluvanvaraisen radioaseman tai -kanavan ohjelmatarjonnan kuvaus, jota Viestintävirasto voisi käyttää apuna arvioidessaan lupaehtojen täyttymistä. Tutkimukseen valikoituja radio-ohjelmistoja on kuvattu ja tarkasteltu ensisijaisesti kanavakohtaisten toimilupaehtojen sekä televisio- ja radiotoimintaa koskevan lain mainontaa koskevien säädösten näkökulmasta.

Tutkimusotoksen kymmenestä kanavasta kaksi oli valtakunnallisia (Radio Rock ja Radio Suomipop) ja loput kahdeksan paikallisradioluulla toimivia (Radio Auran Aallot, Radio Auran Aallot Salo, Radio Melodia, Radio Melodia 88,2 Salo, Radio City Pohjanmaa, Radio Pooki, Radio Ramona ja Radio Sun). Aikaisemmissa vastaavissa tutkimuksissa otokseen on valittu kanavat pääasiassa satunnaisotannan avulla, mutta koska kyse on toimilupakauden viimeisestä tutkimuksesta, otos valittiin kokonaan Viestintäviraston harkinnan perusteella.

Kaikilta tutkimukseen valituilta kanavilta tallennettiin yhden vuorokauden koko ohjelmisto (torstai 12.5.2011). Siitä analyysiin valittiin 12 tunnin mittainen yhtäjaksoinen näyte eli kello 6.00 ja 18.00 välillä tallennettu lähetysoisuus, kaikkiaan yhteensä 120 tuntia. Tutkimusaineisto analysoitiin sekä kvantitatiivisesti että kvalitatiivisesti.

Otoksen kymmenen aseman joukosta kaikkein eniten toimituksellisia puheisisältöjä eli lähes kolme tuntia 40 minuuttia (31,0 %) löytyi Radio Suomipopin näytteestä. Toiseksi puhepitoisin oli Radio Auran Aallot Salo (23,0 %). Kaikkein vähiten puheisisältöä puolestaan oli Radio City Pohjanmaan näytteessä (8,0 %) ja toiseksi vähiten puhetta tarjosi Radio Ramona (15,0 %).

Uutisosuuksien määrä oli suurin Radio Auran Aallot Salon näytteessä (01:06:02) ja toiseksi suurin Turun seudulla kuuluvan Radio Melodian näytteessä (00:56:31). Kaikkein vähiten uutisia oli Radio Rockin näytteessä (00:16:33). Kaikkia uutis-, ajankohtais- ja asiatyypisiä puheisisältöjä yhteensä tarjosivat näytteissään eniten Radio Auran Aallot Salo (01:40:24) ja Radio Auran Aallot (01:25:46), joiden näytteet olivat lähes samansisältöiset.

Eniten paikallista toimituksellista puhetta oli raahelaisella Radio Pookilla (01:18:53) ja toiseksi eniten raumalaisella Radio Ramonalla (01:05:18). Kaikkein vähäisin paikallisen puheisisällön kokonaismäärä otoksen kanavista oli Radio Auran Aallot Salolla (00:19:35).

Auran Aallot Salon ja Auran Aaltojen lähetysnäytteet ja niihin sisältynyt toimituksellinen aineisto olivat keskenään lähes täysin yhteneviä.

Mainonnan määrä oli otoksen suurin Radio Sunin (02:08:10) ja Radio Pookin (02:00:15) näytteissä. Vähiten mainontaa taas löytyi Radio City Pohjanmaan (00:46:45) ja Radio Melodia Salon (01:04:43) näytteistä.

Avainsanat

toimilupaehto, radio, sisältötutkimus

Sarjan nimi

Viestintäviraston julkaisu

Kokonaissivumäärä

140

Kieli

suomi

Hinta

Luottamuksellisuus

julkinen

Jakaja

Viestintävirasto

Kustantaja

Viestintävirasto

Postiosoite

PL 313
00181 HELSINKI
Y-tunnus 0709019-2

Käyntiosoite

Itämerenkatu 3 A
00180 HELSINKI

Puhelin

09 69 661
Telekopio
09 6966 410

Sähköposti

info@ficora.fi
Kotisivu
http://www.ficora.fi

Författare	Marko Ala-Fossi, Aino Holma	Typ av publikation	Utredning
Publikation	COMET - Forskningscentret för journalistik, kommunikation och medier	Uppdragsgivare	Kommunikationsverket / kontaktperson Merja Saari
Publikation	INNEHÅLLSUNDERSÖKNING 2011 PÅ KONCESSIONBELAGDA RADIOKANALER		
Referat	<p>Syftet med det här projektet har varit att producera en beskrivning av programutbudet på tio koncessionsbelagda radiostationer eller -kanaler, vilken Kommunikationsverket kunde använda när det evaluerar, hur privata radiokanaler har uppfyllt sina koncessionsvillkor. Därför har de radioprogram som utvals för den här undersökningen beskrivits och analyserats framför allt ur varje radiokanals separata koncessionsvilkors perspektiv men också med hänsyn till de gemensamma författningarna om radioreklam i lagstiftningen för television och radio.</p> <p>Två av dessa tio kanaler var rikstäckande (Radio Rock och Radio Suomipop) och de övriga åtta kanalerna hade koncession endast för lokal radioverksamhet (Radio Auran Aallot, Radio Auran Aallot Salo, Radio Melodia, Radio Melodia 88,2 Salo, Radio City Pohjanmaa, Radio Pooki, Radio Ramona och Radio Sun). På förra liknande undersökningarna utvaldes största delen av kanalerna för stickprovet slumpmässigt, men för det här sista undersökningen av koncessionsperiod, utvaldes kanaler för stickprovet helt på grund av Kommunikationsverkets egen behovsprövning.</p> <p>Alla sändingar under hela dygnet (24 timmar) på de tio undersökta kanalerna var inspelade (torsdagen 12.5.2011). Av det här materialet, utvaldes på varje kanal ett tolv timmar långt prov av programmen mellan klockan 6.00 och klockan 18.00, allt tillsammans 120 timmar, vilka analyserades med både kvantitativa och kvalitativa metoder.</p> <p>Av dessa tio kanaler bjöd Radio Suomipop på mest prat - nästan tre timmar 40 minuter i sitt prov (31,0 %) och den näst mest pratcentrade kanalen var Radio Auran Aallot Salo (23,0 %). Den minsta andelen prat i utbudet hade Radio City Pohjanmaa (8,0 %) och Radio Ramona (15,0 %).</p> <p>Mest nyheter sände Radio Auran Aallot Salo (01:06:02) och Radio Melodia (00:56:31). Den minsta andelen nyheter erbjöd Radio Rock (00:16:33). När man summerar alla nyheter, aktualitets- och faktaprogram, hade Radio Auran Aallot Salo (01:40:24) och Radio Auran Aallot (01:25:46) med nästan identisk program, tillsammans mest av dessa typer av talat innehåll.</p> <p>Mest lokalt talat innehåll var det på Radio Pooki i Brahestad och på Radio Ramona i Raumo. Den minsta andelen lokalt talat innehåll hade Radio Auran Aallot Salo (00:19:35).</p> <p>Programproven från Radio Auran Aallot Salo och Radio Auran Aallot var till största del det samma och det journalistiska innehållet i programproven delvis identiska.</p> <p>Mest reklam fanns på Radio Sun (02:08:10) och på Radio Pooki (02:00:15). Den minsta andelen reklam var det på Radio City Pohjanmaa (00:46:45) och på Radio Melodia Salo (01:04:43).</p>		
Nyckelord	koncessionsvillkor, radio, innehållsundersökning		
Seriens namn	Kommunikationsverkets publikationer		
Sidoantal	Språk	Pris	Sekretessgrad
140	finska		offentlig
Distribution	Förlag		
Kommunikationsverket	Kommunikationsverket		

Postadress
PB 313
00181 HELSINGFORS
FO-nummer 0709019-2

Besöksadress
Ostersjögatan 3 A
00180 HELSINGFORS

Telefon
09 69 661
Telefax
09 6966 410

E-post
info@ficora.fi
Webbplats
http://www.ficora.fi

Publisher

FICORA

DESCRIPTION

Date of publication

19.10.2011

Authors

Marko Ala-Fossi, Aino Holma

Type of publication

Report

COMET - Tampere Research Centre for Journalism, Media and Communication

Assigned by

FICORA / contact person Merja Saari

Name of publication

LICENSE-DEPENDENT RADIO CONTENT STUDY 2011

Abstract

The purpose of this study was to produce a description of the programming supply of ten license-dependent radio stations or channels, so that the results would help the Finnish Communications Regulatory Authority to evaluate how these radio channels have fulfilled their licence obligations. All radio programming selected for this study is therefore described and analysed primarily from the perspective of channel-specific licensing conditions as well as the perspective of the rules on radio advertising in the Finnish television and radio legislation.

Two of these ten channels (Radio Rock and Radio Suomipop) had licenses for national operations, while the remaining eight (Auran Aallot, Auran Aallot Salo, Radio Melodia, Melodia 88,2 Salo, Radio City Pohjanmaa, Radio Pooki, Radio Ramona ja Radio Sun) were operating on local radio licenses. In previous analogical studies the channels were selected mainly by random sampling, but on this last study of the licensing term, all the channels were selected only on the basis of FICORA's own considerations.

A 24-hour recording of a full broadcast day of these 10 channels was made (Thursday, May 12, 2011) and of that material, a continuous 12-hour sample of programming between 6.00 a.m. and 6.00 p.m. from each channel (altogether 120 hours) was selected for the analysis. The research samples were analyzed both with quantitative and qualitative methods.

Among the ten channels analyzed, most journalistic speech (31,0 %) was found in the programming sample of Radio Suomipop, which offered almost one hour and 40 minutes of verbal content. The second largest share of journalistic speech (23,0 %) was on Auran Aallot Salo. At the same time, the least verbal content (8,0 %) was in the sample of Radio City Pohjanmaa and second smallest share of journalistic speech (15,0 %) was offered by Radio Ramona.

The share of news programming was largest (01:06:02) on Auran Aallot Salo and second largest (00:56:31) on Radio Melodia. The least news programming was on Radio Rock (00:16:33). When all news, current affairs and documentary type speech is taken into account, the largest shares of these types of content were on Auran Aallot Salo (01:40:24) and on Auran Aallot (01:25:46) with almost identical program samples.

Most local journalistic verbal content (01:18:53) was on Radio Pooki in Raahe and second most (01:05:18) on Radio Ramona in Rauma. The smallest total amount of local verbal content was on Auran Aallot Salo (00:19:35).

The program samples and contents of Auran Aallot Salo and Auran Aallot were partly identical.

The share of advertising was largest on Radio Sun (02:08:10) and on Radio Pooki (02:00:15). The least advertising was on Radio City Pohjanmaa (00:46:45) and Radio Melodia Salo (01:04:43),

Keywords

license conditions, radio, content study

Serial name

Ficora's publications

Pages, total

140

Language

Finnish

Price

Confidence status

public

Distributed by

FICORA

Published by

FICORA

Postal address

PO Box 313
FI-00181 HELSINKI
FINLAND

Visiting address

Itämerenkatu 3 A
00180 HELSINKI
Business ID 0709019-2

Telephone

+358 9 69 661

Telefax

+358 9 6966 410

E-mail

info@ficora.fi

Homepage

http://www.ficora.fi

Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2011



Tampereen yliopisto
Tiedotusopin laitos
Julkaisuja/ Publications
Sarja/Series B 51/2008

SARJA		SERIES
Tutkimuksia	A	Studies
Raportteja	B	Reports
Keskusteluja ja katsauksia	C	Discussion and reviews
Opetusmonisteita	D	Textbook materials
Bibliografioita ja luetteloita	E	Bibliographies and catalogues

Myynti
Tiedekirjakauppa TAJU
PL 617
33014 Tampereen yliopisto
puh (03) 3551 6055
fax (03) 3551 7685
taju@uta.fi
<http://granum.uta.fi>
www.uta.fi/taju

Taitto ja kansi
Mikko Keinonen

Tampere 2011
ISBN 978-951-44-7549-8
ISSN 0358-4151
ISBN 978-951-44-7550-4

Teoksen verkkoversio:
<http://tampub.uta.fi/tiedotusoppi/978-951-44-7550-4.pdf>

Sisällysluettelo

1. Johdanto	5
Toimiluvanvarainen radiotoiminta Suomessa kaudella 2007–2011	5
2. Tutkimuksen toteutus	11
2.1. Tutkimusotanta ja ohjelmistojen valinta	11
2.2. Tutkimusaineiston tallennus ja lähetysnäytteiden rajaus	12
2.3. Radion puhe- ja musiikkisisältöjen luokitusrunko	12
2.4. Laadulliset muuttujat	13
2.5. Luokitus työn organisointi	13
3. Lähetysnäytteiden analyysit	15
3.1. Radio Rock	15
3.2. Radio Suomipop	18
3.3. Radio Auran Aallot	21
3.4. Radio Auran Aallot Salo	25
3.5. Radio Melodia	29
3.6. Radio Melodia 88,2 Salo	33
3.7. Radio City Pohjanmaa	38
3.8. Radio Pooki	41
3.9. Radio Ramona	45
3.10. Radio Sun	49
4. Yhteenveto	54
Tulosten tulkinnassa huomioon otettavaa	59
5. Lähteet	60
6. Liitteet	63
Liite 1. Valtakunnalliset ja siihen rinnastettavat analogiset radiotoimiluvat	63
Liite 2. Paikalliset ja alueelliset analogiset radiotoimiluvat	66
Liite 3. Radio Rockin toimilupa	69
Liite 4. Radio Suomipopin toimilupa	71
Liite 5. Auran Aaltojen toimilupa	73
Liite 6. Auran Aallot Salon toimilupa	75
Liite 7. Radio Melodian toimilupa	77
Liite 8. Melodia 88,2 Salon toimilupa	79
Liite 9. Radio City Pohjanmaan toimilupa	81
Liite 10. Radio Pookin toimilupa	83
Liite 11. Radio Ramonan toimilupa	85
Liite 12. Radio Sunin toimilupa	87
Liite 13. Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009	89
Liite 14. Viestintäviraston kannanotto 19.3.2008	92
Liite 15. Viestintäviraston ohje 31.7.2007	98
Liite 16. Luokitusrunko	104
Liite 17. Luokituslomake	107
Liite 18. Kanavakohtaiset tutkimuskysymykset	108
Liite 19. Laadulliset muuttujat	111

Taulukot ja kuvat

Taulukko 1. Tutkimukseen valitut ohjelmistot	11
Kuvio 1. Radio Rockin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	16
Kuvio 2. Radio Suomipopin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	19
Kuvio 3. Auran Aaltojen lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	22
Kuvio 4. Auran Aallot Salon lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	25
Kuvio 5. Melodian lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	30
Kuvio 6. Melodia 88,2 Salon lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	34
Kuvio 7. City Pohjanmaan lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	39
Kuvio 8. Radio Pookin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	42
Kuvio 9. Radio Ramonan lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	46
Kuvio 10. Radio Sunin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00	50
Kaavio 1. Kanavakohtainen sisältöaineoksen jakauma (% koko näytteestä)	55
Taulukko 2. Kanavakohtainen sisältöaineoksen jakauma	55
Kaavio 2. Kanavakohtainen puheisisällön tyyppien jakauma (% koko näytteestä)	56
Taulukko 3. Kanavakohtainen puheisisällön tyyppien jakauma	56
Kaavio 3. Puheisisältöjen paikallisuusjakauma (% koko näytteestä)	57
Taulukko 4. Puheisisältöjen paikallisuusjakauma	57
Kaavio 4.	
Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetyksittäin (% koko näytteestä)	58
Taulukko 5. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetyksittäin	58

1. Johdanto

Hankkeen tavoitteena on ollut tuottaa aiemmin kehitetyn mallin (Ala-Fossi 2007b) mukaan kymmenen toimiluvanvaraisen radiokanavan ohjelmatarjonnasta kuvaus, jota Viestintävirasto voi käyttää lupaehtojen täyttymistä koskevan arviointinsa tukena. Tässä raportissa radio-ohjelmistoja tarkastellaan ja kuvataan ensisijaisesti kanava-kohtaisten toimilupaehtojen sekä televisio- ja radiotoimintaa koskevan lain mainontaa koskevien säädösten (30§) näkökulmasta.

Tutkimusaineiston keruu ja tallennus on toteutettu teknisesti samalla tavalla kuin neljässä aiemmin Viestintävirastolle toteutetussa radiotutkimuksessa. Otokseen sisältyvien kymmenen ohjelmiston valinta on aiempina vuosina tehty lähtökohtaisesti satunnaisotannalla, mutta tämänkertaisen otoksen rajausta nyt tutkittuihin kymmeneen asemaan perustuu Viestintäviraston harkintaan. Lähetysnäytteiden rajaukset puolestaan perustuvat ensisijaisesti toimilupaehtoihin. Joka kanavalta on analysoitu yksi 12 tunnin yhtäjaksoinen, arkipäivänä tallennettu lähetysnäyte kello 6.00 ja 18.00 väliltä, koska lupaehdot koskevat pääsääntöisesti tuona aikana arkisin lähetettäviä ohjelmasisältöjä. Näin ohjelmiston kuvauksen ja analyysin perusteella voidaan arvioida sisältöehtojen toteutumista yhden lähetyspäivän sisällä.

Radio-ohjelmistojen kuvaus perustuu edelleen kanavien varsinaisista lähetyksistä tehtyjen tallenteiden analyysiin, jonka yksikkönä on joko toimituksellisen puheen tai musiikin muodostama sisältöjakso. Radio-ohjelmistojen rakennetta ja sisältöjä kuvataan kvantitatiivisesti eli sisällön erittelyn keinoin kaikkiaan kahdentoista eri muutujan avulla. Luokitusrunkoa (liite 16.) ei ole muutettu aiemmasta (Ala-Fossi 2007b, 9–11) ja myös laadullisen analyysin kuusi muuttujaa (liite 19.) ovat ennallaan (Ala-Fossi 2007b, 11–12), joten tulokset ovat suoraan vertailukelpoisia neljän edellisen raportin tulosten kanssa.

Toimiluvanvarainen radiotoiminta Suomessa kaudella 2007–2011

Nykyiset viisivuotiset toimiluvat analogiseen radiotoimintaan kaudelle 2007–2011 myönnettiin valtioneuvoston päätöksellä toukokuun 2006 lopussa. Valtakunnallisia ja siihen rinnastettavia osavaltakunnallisia toimilupia annettiin seitsemälle eri hakijalle yhteensä 10 kappaletta (liite 1.). Toimilupansa saivat uusittua maan ainoa valtakunnallinen kaupallinen kanava eli Oy Suomen Uutisradio Ab:n Radio Nova, Kristillinen Media Oy:n kristillinen Radio Dei, Radio Satellite Finland Oy:n venäjänkielinen Radio Sputnik¹, Metroradio Finland Oy:n kolme erikoistunutta musiikkikanavaa eli Radio SuomiPOP, Classic Radio ja Groove FM sekä Pro Radio Oy:n Uusi Kiss².

Kokonaan uusia osavaltakunnallisten toimilupien saajia olivat SanomaWSOY:n omistama Swelcom Oy sekä NRJ Finland Oy. Swelcom sai nyt uutena toimijana luvat erikseen naisille ja miehille tarkoitettuja osavaltakunnallisia kanavia varten, jotka aloittivat sittemmin toimintansa nimillä *Radio Aalto* ja *Radio Rock*. NRJ Finland Oy:n nuorisokanavan aiempi verkko taas koostui ketjutetuista paikallisradioasemista (Ala-Fossi 2006, 77), joten samalla kun uudentyypinen toimilupa laajensi *Radio NRJ*:n³ kuuluvuusaluetta, se vei kanavalta myös mahdollisuuden lähettää paikallista mainontaa.

Kaksi aiempaa osavaltakunnallista kanavaa lopetti toimintansa vuoden 2006 lopussa. Koskaan aiemmin Suomessa ei ole evätty toimilupaa jo toiminnassa olevalta ja vakavaraiselta radioyhtiöltä, mutta toukokuussa 2006 valtioneuvosto päätti kuitenkin jättää

Suomen Uutisradio Oy:n *Sävelradion* vaille uutta toimilupaa. Sen katsottiin toisaalta pyrkivän liiaksi tavoittelemaan samoja yleisöjä paikallisten radioiden kanssa, toisaalta liikenne- ja viestintäministeriön mukaan *Sävelradion* lupa olisi keskittänyt omistusta radiomarkkinoilla liiaksi. Suomen Uutisradio Oy:n tekemä valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei muuttanut valtioneuvoston tekemää ratkaisua, joten *Sävelradio* joutui lopettamaan lähetykset. Suomen Urheiluradio Oy taas ei jättänyt edes hakemusta entisen *Sport FM:n* eli *Radio Cityn* toimiluvan uusimisesta, joten myös sen lähetykset päättyivät luvan umpeutuessa joulukuussa 2006. (Ala-Fossi 2007a, 33–34)

Paikalliseen ja alueelliseen analogiseen radiotoimintaan toimilupakaudelle 2007–2011 myönnettiin yhteensä 47 erillistä toimilupaa kaikkiaan 33:lle eri toimijalle (liite 2). Toimintaansa jatkavien paikallisten radioiden lisäksi uusille paikallisradioasemille myönnettiin toimiluvat Helsinkiin (*Basso Radio*), Lahteen (*Iskelmä Lahti*), Joensuuhun (*OiFM*), Kokkolaan (*Radio 967*), Ouluun (*Iskelmä Oulu*) ja Rovaniemelle (*Rovaniemi Radio*). Valtaosalla (34) nykyisistä paikallisradioista on useamman kuin yhden lähettimen muodostama alueellinen lähetyverkko. Eniten paikallisen ja alueellisen radiotoiminnan lupia eli yhteensä 10 kappaletta on SBS-konserniin kuuluvalla Pro Radio Oy:llä. Yhtiöllä on paikallisradio neljällä eri kaupunkiseudulla eli Oulussa (*Radio Mega*), Jyväskylässä (*Radio Jyväskylä*), Tampereella (*Radio 957*) sekä Turussa (*Radio Sata*) sekä paikallisradioluvalla toimivat Iskelmä-asetat yhteensä kuudessa eri maakunnassa.

Ohjelmasisällöistä annettiin toimiluvissa aiempaa tarkempia ja yksilöidympiä ehtoja eri kanaville. Esimerkiksi *Radio Novalta* edellytetään arkipäivisin maanantaista perjantaihin vähintään kahta tuntia uutis- ja ajankohtaisaineistoa kello 6.00 ja 18.00 välillä ja puhesisältöjen kokonaisuus ohjelmasta tulisi olla samaan aikaan keskimäärin 30 prosenttia. Osavaltakunnallisten kanavien luvissa arkipäivien päivälähetysten puhesisältöjen osuudeksi samalla aikavälillä⁴ määritellään 20 prosenttia ja paikallisradioiden luvissa puolestaan 15 prosenttia. Lupaehdoissa vaaditaan aiemmasta poiketen myös, että jokaisen kanavan lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Eri toimiluvissa edellytetään myös ohjelmiston suuntaamista hieman eri tavoin määritellylle kohdeyleisölle, kuten esimerkiksi 25–50 -vuotiaille kuuntelijoille. Paikallisilta ja alueellisilta radioilta puolestaan edellytetään koko ohjelmiston suuntaamista nimenomaan oman kuuluvuusalueen väestölle sekä kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai sen erityisryhmiä palvelevaa aineistoa, uutislähetysiksi tai muuta vastaavaa toimituksellista sisältöä. (LVM 2006)

Viestintävirasto on sittemmin omalla kannanotollaan⁵ täsmentänyt radiolähetysten tunnistettavuutta ja ohjelmistojen itsenäisyyttä koskevien toimilupaehtojen tulkintaa. Virasto katsoo, että kanavan lähetys on tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli keskimäärin vähintään puolet (50 %) sen ohjelmiston toimituksellisesta aineistosta poikkeaa muista valtioneuvoston antamien toimilupien nojalla lähetettävistä radiolähetyksistä arkipäivisin kello 6.00 ja 18.00 välillä. Toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetysten ohjelmasisältöjä eli musiikin, puhesisäl-

1 Toimi vuonna 2007 myös nimellä Russkoje Radio Helsinki (Русское Радио Хельсинки), mutta vuoden 2008 alussa palasi taas käyttämään aiempaa nimeään.

2 Toimii nykyään nimellä The Voice.

3 Tunnetaan myös nimellä Energy.

4 Ainoana poikkeuksena on Swelcom Oy:n toisen kanavan eli Radio Rockin toimilupa, jossa edellytetään 20 prosentin puhesisältöosuutta aikavälillä klo 6.00 -21.00. (VN 2006)

5 Katso liite 14.

töjen ja muiden sisältöosuusien muodostamaa kokonaisuutta, mutta ei mainontaa. Samalla kertaa virasto määritteli myös, miten kanavien promootiospotit eroavat mainoksista. Mikäli kanavan omista tuotteista ja palveluista kertovat spotit sisältävät kaupallisia elementtejä, kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita, ne lasketaan Viestintäviraston mukaan osaksi kanavan mainosaikaa, jonka määrä vuorokauden aikana saa olla enintään kymmenen prosenttia lähetyksajasta. (Viestintävirasto 2008)

Tammikuun 2007 jälkeen toimiluvanvaraisen radion toimiluvissa sekä omistus- ja yhteistyösuhteissa on tapahtunut useita muutoksia. SBS Finland Oy:n Iskelmä – ketjuyhteistyö oli laajentunut aiemmasta jo heti toimilupakauden alkaessa 2007. Huittisten Sanomalehti Oy:n *Radio West* liittyi ketjuun uudella nimellä *Iskelmä Satakunta* (SBS 2006b). Myös Kai Pöntisen ja Hannu Harjun hallitsemat toimilupayhtiöt Radio Paitapiiska Oy (*Iskelmä Pohjanmaa*) ja Kevyt Kanava Oy (*Iskelmä Oulu*) liittyivät Iskelmän yhteistyöketjuun vuoden 2007 alussa. Samaan yritysroryppäeseen kuuluva Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy aloitti puolestaan yhteistyön SBS Finlandin ns. cityradioiden kanssa uudella kanavanimellä *Cityradio Pohjanmaa*. (SBS 2006a)

Kesäkuussa 2007 valtioneuvosto antoi Tampereen yliopiston paikallisradiolle eli *Radio Moreenille* oikeuden poiketa puheohjelmien ja paikallisen sisällön osuuksia koskevista toimilupamääräyksistä yliopiston opetustaukojen aikana. Samalla kertaa valtioneuvosto antoi myös hyväksyvän ennakkopäätöksen määräysvallan muutokselle Kevyt Kanava Oy:ssä, Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy:ssä ja Paitapiiska Oy:ssä. (VN 2007) Pari viikkoa myöhemmin Kai Pöntinen perheineen vetäytyikin radiotoiminnasta kokonaan ja myi osuutensa liikekumppanilleen Hannu Harjulle ja tämän perheelle (Saranpää 2007).

Aivan loppuvuodesta 2007 SBS:n Iskelmä- ketju sai vielä kaksi uutta jäsenasemaa, eli Äiti-Radio Oy:n *Iskelmä Rovaniemen* (aiempi *Rovaniemi Radio*) ja Najaros Oy:n *Iskelmä Rexin* (aiempi *Radio Rex*). (SBS 2007a; SBS 2007b) Vuoden 2008 alussa Radio Satellite Finland Oy puolestaan solmi yhteistyösopimuksen venäläisen *Radio Majakin* kanssa ja ryhtyi jälleen käyttämään kanavanimeä *Radio Sputnik*. (RAB 2008)

Jo helmikuussa 2008 valtioneuvosto hyväksyi Iisalmessa, Kuopiossa ja Varkaudessa toimivan Pohjois-Savon Paikallisradio Oy:n osake-enemmistön myynnin Kevyt Kanava Oy:lle, mutta lopullisesti *Oikea Asema* vaihtoi omistajaa vasta kesäkuun lopussa. Uudet omistajat eli Hannu ja Tarja Harju puolestaan aloittivat heti heinäkuun 2008 alusta yhteistyön SBS:n Iskelmä-ketjun kanssa nimellä *Iskelmä Oikea Asema*. (VN 2008a; Korhonen 2008; SBS 2008)

Järviradio haki toukokuussa 2008 liikenne- ja viestintäministeriöltä kahden erillisen Pohjamaalle ja Keski-Suomeen myönnetyn toimilupansa yhdistämistä yhdeksi toimiluvaksi, jotta asema voisi jatkaa saman ohjelman lähettämistä molemmilla nykyisillä toimilupa-alueilla (vrt. Ala-Fossi 2006, 113). Valtioneuvosto hylkäsi kuitenkin em. hakemuksen marraskuussa 2008 (LVM 2008; VN 2008c) eli pari kuukautta sen jälkeen, kun *Järviradio* oli käynnistänyt lähetykset Viestintäviraston myöntämällä lyhytaikaisella radiotoimiluvalla myös Helsingissä (RadioMedia 2008a).

Syyskuussa 2008 Turun Paikallisradio Oy profiloiti uudelleen aiemmin *Radio Majakana* tunnetun paikallisradioasemansa ulkomaisia ikivihreitä ja kotimaisia iskelmähittejä soittavaksi *Radio Melodiaksi*, joka uutistarjonnassaan tukeutuisi saman yhtymän *Turun Sanomien* toimitukseen (RadioMedia 2008b). Muutokset eivät jääneet tä-

hän, sillä seuraavana keväänä TS -yhtymään kuuluvien Salon Alueradio Oy:n ja Turun Paikallisradio Oy:n toiminnot päätettiin taloudellisista syistä yhdistää huhtikuussa 2009. Samalla kun ohjelmien tuotanto keskitettiin Turkuun, Salossa toiminut *Radio 88,2* sai uudeksi nimekseen *Radio Melodia 88,2* ja *Radio Rogmosta* tuli *Auran Aallot Salo* (M&M 2009; SSS 2009).

Metroradio Finland Oy päätti luopua *Classic Radion* liiketoiminnasta ja sen toimilupayhtiö Profiso Oy:stä keväällä 2008. Toimivallan siirto aiemmin ainoastaan lyhytaikaisia radiotoimilupia saaneelle 4Radio Oy:lle ehdittiin valtioneuvostossa jo kertaalleen kieltää, mutta ostajan antamien lisäselvitysten jälkeen se hyväksyttiin kesäkuussa 2008. (VN 2008b; Linnake 2008) *Classic Radion* taival uuden omistajan hallussa jäi kuitenkin vain reilun vuoden mittaiseksi, sillä kanava luopui toimiluvastaan ja lopetti analogiset lähetykset syyskuussa 2009 (YLE 2009). *Classic Radio* oli aloittanut osavaltakunnallisen toiminnan ns. erikoisradiotoimiluvalla ensimmäisten joukossa jo vuonna 1994 (Ala-Fossi 2006, 84). Lopetuspäätös teki siitä myös Suomen ensimmäisen ja toistaiseksi ainoan osavaltakunnallisen radiokanavan, joka on palauttanut toimilupansa kesken kauden.

Syksyllä 2009 myös paikallisradioiden lukumäärä laski yhdellä, sillä Viestintävirasto perui jo aiemmin ohjelmatoimintansa keskeyttäneen Radio Iniön toimiluvan (Mattson 2009). *Classic Radiolta* vapautunut toimilupa puolestaan myönnettiin marraskuussa 2009 klassisen musiikin aikakauslehti Rondo ja julkaisevalle Classicus Oy:lle, joka käynnisti radiotoiminnan maaliskuussa 2010 nimellä *Rondo FM*. Uusi klassisen musiikin radio toimii aiempaan verrattuna hieman suppeammassa lähetyksverkossa, sillä sen käytössä on ainoastaan yksitoista lähetintä aiemman kuudentoista sijaan (LVM 2009; Rondo FM 2010).⁶

Uuden toimilupakauden valmistelu alkoi liikenne- ja viestintäministeriössä jo runsaat puolitoista vuotta ennen nykyisen lupakauden päättymistä, kun uusi suunnitelma radiotoimilupien jakoperiaatteista lähetettiin lausuntokierrokselle huhtikuussa 2010.

Ministeriö esitti paikallisiin lähetyksiin varattujen taajuuksien ohella yhteensä viiden valtakunnalliseksi luokiteltavan, viiden osavaltakunnallisen ja kolmen pienemmän alueellisen lähetyksverkkojen muodostamista. Yksi uusista valtakunnallisista lähetyksverkoista ehdotettiin koottavaksi Iskelmä-ketjun käyttämistä paikallisista taajuuksista. Varsinaisen hakukierroksen alkaessa kesäkuussa 2010, ministeriö päätyi kuitenkin pääpiirteissään säilyttämään sekä nykyisten verkkojen rakenteen että paikalliseen toimintaan osoitetut taajuudet. Hakukierros päättyi syyskuun lopussa, mutta uusia toimilupia ei ehditty myöntää vuoden 2010 aikana, kuten alun perin oli tarkoitus. (LVM 2010a; LVM 2010b)

Valtioneuvosto teki lopulta päätökset uusista, peräti kahdeksan vuoden (2012–2019) mittaisista⁷ toimiluvista helmikuun 2011 puolivälissä eli tasan kaksi kuukautta ennen kevään eduskuntavaaleja. Pitkään valmisteltujen päätösten vaikutukset toimiluvanvaraisen radiokentän rakenteeseen jäivät varsin vähäisiksi, sillä kaikki nykyiset kymmenen valtakunnallisiin rinnastettavaa luvanvaraista radiokanavaa jatkavat aiemmillä lähetyksverkoillaan. Myös suurin osa nykyisistä paikallisista ja alueellisista radioase-

6 Classic Radion entisiä taajuuksia on sittemmin siirretty osavaltakunnallisten Radio Aallon (96,2 Seinäjoki ja 90,5 Vaasa) NRJ:n (88,8 Jämsä) sekä paikallisen Iskelmä Mikkelin (107,5 Mikkelin) käyttöön.

7 Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain perusteella (§12) radiotoimintaan myönnetyn toimiluvan kausi voi olla enimmillään kymmenen vuoden mittainen: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980744>

mista (54) jatkaa pääosin entisellään uudella lupakaudella. Keskeisimmät muutokset aiempaan verrattuna ovat pääkaupunkiseudulla toimiville *Basso Medialle* ja NRJ Finlandin uudelle *Radio Nostalgialle*⁸ myönnettyt luvat laajentua Tampereelle, Turkuun ja Ouluun sekä Basso Median osalta myös Jyväskylään. Lisäksi TS-yhtymän Turun Paikallisradio Oy ja Radio Porin toimilupayhtiö Mediatakojat Oy saivat kumpikin toimiluvat nuorille suunnatuille paikallisille radioasemille. *Zoom FM* on jo toiminut Turussa lyhytaikaisilla toimiluvilla vuodesta 2008, mutta porilainen *Open Radio* aloittaa vasta vuoden 2012 alussa. Ainoa kokonaan uusi toimija paikallisradiokentällä on puhe-*linosuuskunta PPO:n* omistama Riofori Oy, joka sai toimiluvan Kokkolan seudulle. Lisäksi Pirkanmaalla ja Hämeessä toimiva *Radio Sun* sai luvan laajentaa kuuluvuuttaan pääkaupunkiseudulle. (LVM 2011; Toivonen 2011; Kokko 2011)

Samalla kun yksityisen radiokentän rakenne pysyi lupapäätösten ansiosta pääosin ennallaan, luvanvaraisen radiotoiminnan ehdot uudelle lupakaudelle muuttuvat olennaisesti. Esimerkiksi siinä missä *Radio Novalta* on kuluneella toimilupakaudella edellytetty päivittäin kahta tuntia uutis- ja ajankohtaisaineistoa ja kaikkiaan noin 3 tuntia ja 36 minuuttia puhesisältöjä kello 6.00 ja 18.00 välillä, uuden toimiluvan mukaan riittää ”yksi tunti puhesisältöjä ja yksi tunti uutis- ja ajankohtaisohjelmia”. Muilta valtakunnallisiin rinnastettavilta kanavilta edellytetään jatkossa yksiselitteisesti yhtä tuntia puhesisältöjä päivittäin sekä kanavasta riippuen pääasiassa erityyppisiä musiikkisisältöjä. *Radio Sputnikin* lupaehdoissa kanavan ohjelmiston edellytetään koostuvan ”pääosin venäjänkielisistä ohjelmista”. (VN 2011a)

Uusissa paikallisradioluvissa puolestaan asemilta ei enää edellytetä lähetyksen tunnistettavuutta omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen, eikä liioin määritellä puhesisältöjen osuutta päivittäisestä lähetyksajasta vaan edellytetään, että aseman ohjelmistossa on päivittäin vähintään tunnin verran ”paikallisojelmia”. (VN 2011b) Merkittävästi aiemmasta lieventyneet lupaehdot ja pitkä toimilupakausi saivat sekä alan keskusliitolta (RadioMedia 2011b) että suurimmilta toimijoilta lämpimän myönteisen vastaanoton. SBS Finland totesi omassa uutiskirjeessään (7.3.2011), että ”päätöksellään valtioneuvosto tuli myös hyväksyneeksi Iskelmän tavan tehdä sekä alueellista että valtakunnallista radiota.” (SBS 2011)

Tulevan kauden toimilupaehtojen lievennys ei kuitenkaan muuttanut jo vuodesta 2008 vireillä ollutta Viestintäviraston ja SBS Finlandin omistaman Pro Radion Oy:n välistä prosessia. Pro Radio nimittäin tuomittiin huhtikuussa 2011 ensimmäisenä Suomessa toimivana media-alan yrityksenä kautta aikojen maksamaan sille kaksi vuotta aiemmin asetettu 50 000 euron uhkasakko. Syynä tuomioon ja samalla kertaa viidelle Iskelmä-ketjun asemalle annettuun huomautukseen oli voimassa olevien toimilupaehtojen rikkominen lähettämällä lähes identtistä ohjelmaa, vaikka kunkin aseman lähetyksen olisi pitänyt olla tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistoksi. (Viestintävirasto 2011a)

Paikallisradioiden lukumäärä hupeni edelleen kevään 2011 aikana. Kokkolassa toimineen *Radio 967:n* toimilupayhtiö Nomatron Oy ei ollut hakenut toimilupansa uusimista syksyllä 2010 ja lopulta yhtiö ei jatkanut toimintaansa edes lupakauden loppuun, vaan sulki lähettimensä ja irtisanoi työntekijänsä jo toukokuussa 2011. (YLE 2011a) Näin vapautuneet taajuudet Keski-Pohjanmaalla siirtyivät kesällä lyhytaikaisten toimilupien turvin pariaksi kuukaudeksi *Järviradion* käyttöön (Viestintävirasto 2011b).

⁸ NRJ Finland sai uuden toimiluvan yli 55-vuotiaille suunnatulle musiikkikanavalle Helsinkiin marraskuussa 2010. Uusi kanava aloitti toimintansa helmikuussa 2011, tasan kuusi päivää ennen isomman lupakierroksen päätöksiä. (LVM 2010c, RadioMedia 2011a)

Toukokuussa ilmeni myös, etteivät kaikki radioalan yritykset olleet tälläkään kertaa täysin tyytyväisiä valtioneuvoston toimilupapäätöksiin. Paikallisradiolupaa Uudellemaalle tuloksetta hakenut Suomen Lehtiyhtymä on tietävästi tehnyt päätöksestä valituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. (YLE 2011b)

2. Tutkimuksen toteutus

2.1. Tutkimusotanta ja ohjelmistojen valinta

Sisältötutkimuksessa analysoitavien radiokanavien määrä on rajattu käytössä olevien resurssien perusteella kymmeneen ohjelmistoon. Koska otokseen on edelleen haluttu sisältyvän suhteellisesti yhtä paljon paikallisia ja toisaalta valtakunnalliseen rinnastettavia kanavia, näistä kymmenestä kanavasta lähtökohtaisesti kaksi on valtakunnalliseen rinnastettavia ja kahdeksan paikallisradioluvalla toimivia.

Otos on aiemmissa tutkimuksissa valittu analogisen radiotoimiluvan haltijoiden joukosta arpomalla eli satunnaisotannalla, jolloin periaatteessa kaikilla kanavilla on ollut yhtäläiset mahdollisuudet tulla valituksi tutkimusotokseen. Satunnaisotannan menetelmä on neljässä edellisessä tutkimuksessa ollut sama (Ala-Fossi 2007b, 6–7; Ala-Fossi & Holma 2008, 9–10; Ala-Fossi & Haara 2009, 10; Ala-Fossi & Holma 2010, 10), eli jokaista valtakunnallista tai siihen rinnastettavaa kanavaa edusti arvonnassa yksi numero välillä 1–10 ja paikallisradiolupia taas numerot välillä 1–47.

Arvonnassa tuotettujen satunnaislukujen⁹ avulla määriteltiin molemmista toimilupalista otokseen valikoituvien kanavien järjestysnumerot. Näin saatiin valikoitua yhteensä kahdeksan paikallisradiokanavan ja kahden valtakunnalliseen rinnastettavan kanavan joukko. Tällä kertaa kyse oli kuitenkin toimilupakauden viimeisestä tutkimuksesta, joten otos määriteltiin käytännössä kokonaan Viestintäviraston tarveharkinnan perusteella. Tavoitteena oli yhtäältä saada toimiluvanvaraisen radion sisältötutkimukselle mahdollisimman hyvä kattavuus ja toisaalta tarkastella uudelleen muutamia erityistapauksia. Yli puolet koko otoksesta eli neljä paikallisradioasemaa ja molemmat valtakunnalliset kanavat valikoituvat tällä kertaa mukaan siksi, ettei niitä oltu aiempina vuosina vielä tutkittu lainkaan. Loput neljä paikallisradioasemaa Turun ja Salon seudulta taas oli tutkittu jo kertaalleen aiemmin vuonna 2009.

Taulukko 1. Tutkimukseen valitut ohjelmistot

	Järjestysnro	Kanavanimi	Taajuus ja lähetinpaikka
1	[2]	Radio Suomi POP	91,6 Tampere
2	[9]	Radio Rock	104,2 Ylöjärvi
3	[46]	Auran Aallot Turku	90,5 Turku
4	[44]	Auran Aalot Salo	93,5 Salo
5	[47]	Melodia Turku	89,0 Turku
6	[43]	Melodia Salo	88,2 Salo
7	[19]	City Pohjanmaa	98,2 Lapua
8	[26]	Radio Pooki	98,4 Raahe
9	[31]	Radio Ramona	93,5 Rauma
10	[15]	Radio Sun	106,1 Tampere

Paikallisradioista mukaan tulivat näin *Auran Aallot Salo*, *Auran Aallot Turku*, *Radio Melodia 882 Salo*, *Radio Melodia Turku*, *Cityradio Pohjanmaa* Seinäjoelta, *Radio Pooki* Raahesta sekä *Radio Ramona* Raumalta ja *Radio Sun* Lempäälästä. Valtakunnallisista otokseen valikoituivat omalta listaltaan *Radio Suomi POP* ja *Radio Rock*.

Vuosien 2007–2010 aikana Viestintäviraston tilaamissa toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimuksissa on analysoitu kaikkiaan 31 radioaseman ohjelmia. Tällä kertaa

⁹ Satunnaislukuina käytettiin Viking-lotossa arvottuja oikeita rivejä.

tehdyn otosvalinnan ansiosta määrä nousee yhteensä kuudella asemalla (37) mikä merkitsee, että päättymässä olevan viiden vuoden toimilupakauden aikana tehdyt sisältötutkimukset ovat yhteensä kattaneet noin 65 prosenttia kaikista toimiluvanhaltijoista (57).

2.2. Tutkimusaineiston tallennus ja lähetysnäytteiden rajausta

Aineiston tallennusta varten palkattiin kuusi tutkimusavustajaa, joista useimmat olivat Tampereen yliopiston tai Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Tallentajille annettiin teknisen perehdytyksen jälkeen käyttöön vastaavanlainen varustus kuin aiemmissa hankkeissa (Ala-Fossi 2006; Ala-Fossi 2007b; Ala-Fossi & Holma 2008; Ala-Fossi & Haara 2009; Ala-Fossi & Holma 2010) eli kannettavasta tietokoneesta, lisensivapaasta tallennusohjelmasta, stereovälilyhdistelmästä ja radiovastaanottimesta koottava yksinkertainen tallennuslaitteisto.

Tallennuksen ajankohta pyrittiin valitsemaan niin, että radioiden ohjelmisto ei poikkeaisi normaalista minkään erityisen ulkoisen syyn takia, ja tallennukset tehtiin loppuna torstaina 12.5.2011. Tuolloin äänitettiin samanaikaisesti 24 tunnin mittainen tallenne otokseen valittujen radiokanavien analogisista ulkälähetyksistä. *Radio Suomi POPin*, *Radio Rockin* ja *Radio Sunin* tallennukset tehtiin Tampereella yliopiston tiloissa, *Radio Auran Aallot Turku* ja *Radio MelodiaTurku* tallennettiin Turussa, *Radio Auran Aallot Salo* ja *Radio Melodia 882 Salo* Salossa, *Cityradio Pohjanmaa* Ilmajoella, *Radio Pooki* Raahessa sekä *Radio Ramona* Raumalla. Aineiston keruu sujui teknisesti erittäin hyvin, sillä tallenteissa ei ollut analyysin kannalta merkittäviä häiriötä tai puutteita, eikä yhtään äänitystä tarvinnut siksi uusia.

Vaikka otoksen jokaisen kanavan lähetystä tallennettiin 24 tuntia, analyysin kohteeksi valittiin jälleen lyhyemmät näytteet eli kello 6.00 ja 18.00 väliset 12 lähetystuntia, yhteensä 120 tuntia. Näytteen alkamis- ja loppumisaika on siis määritelty samoin kuin neljässä aiemmassa Viestintävirastolle tehdyssä tutkimuksessa (Ala-Fossi 2007b, 8; Ala-Fossi & Holma 2008, 11; Ala-Fossi & Haara 2009, 11; Ala-Fossi & Holma 2010, 12) eli rajausta perustuu toimilupaehtoihin, joissa säädellään nimenomaan tuona aikana arkisin lähetettäviä ohjelmasisältöjä. Lähetysnäytteet ovat yhtäjaksoisia 12 tunnin tallenteita, joten niiden perusteella on mahdollista tarkastella toimilupien sisältöehtojen toteutumista yhden lähetyspäivän sisällä (vrt. Ala-Fossi 2006, 201–202). Esimerkiksi puhesisältöjen keskimääräisiä osuuksia koskevissa toimilupaehdoissa edellytetään kuitenkin pidempää tarkastelujaksoa (viisi peräkkäistä arkipäivää, ma–pe), joten niiltä osin tulokset ovat nytkin lähinnä suuntaa antavia.

2.3. Radion puhe- ja musiikkisisältöjen luokitusrunko

Sisällön analyysissä käytetty luokitusrunko (liite 15.) on täysin sama kuin aiemmissa sisältötutkimuksissa (Ala-Fossi 2007b, 9–11; Ala-Fossi & Holma 2008, 11; Ala-Fossi & Haara 2009, 11; Ala-Fossi & Holma 2010, 12) eli puhe- ja puhemusiikkisisältöjä kuvataan neljän ja musiikkisisältöjä kaikkiaan kolmen eri muuttujan kautta.

Luokitusrungon avulla on määritelty lähetysten kaikkien sisältöjaksojen *kesto* ja pääasiallinen *sisältöaines* ja toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkisisältöjaksojen osalta myös *kieli*, *rakennetyyppi* ja *sisältötyyppi* sekä *paikallisuus*. Uutislähetyskieliksi sisältyvät sääennusteet sekä erilliset säätiedotteet on aiempaan tapaan (Ala-Fossi 2006;

Ala-Fossi 2007b, 32) luokiteltu sisältötyypiltään uutissisällöksi. Mainosten tunnistamisessa taas on tukeuduttu paitsi Viestintäviraston linjaukseen (Viestintävirasto 2008) myös Viestintäviraston 7.12.2009 toimialalle lähettämään mainoskatkoja ja sponsoritunnisteita käsittelevään kirjeeseen (Viestintävirasto 2009). Ohjelmiston paikallisuuden perustaso on edelleen aseman tai kanavan kuuluvuusalue. Lähetyksen musiikkijaksoista on puolestaan määritelty lisäksi esitysten *kieli, teoksen ja esittäjän nimi* sekä *musiikin laji*.

Tutkimusotokseen valikoituneiden kanavien toimilupaehtojen, Viestintäviraston kannanottojen (Viestintävirasto 2008 ja 2009) ja yleisten mainontasäännösten tarkastelun perusteella on joka kanavalle jälleen muotoiltu omat tutkimuskysymykset (liite 18.). Etsittäessä vastauksia näihin kysymyksiin, kaikkein keskeisimmät kvantitatiivisen luokituksen muuttujat tässä analyysissä ovat aineiston määrää ilmaiseva *jakson kesto* (04), *jakson pääasiallinen sisältöaines* (05), *puheisisältöjakson sisältötyyppi* (08) sekä *paikallisuus* (09).

Näiden muuttujien saamien arvojen suorien jakaumien avulla voidaan kuvata ohjelmistojen luonnetta suhteessa ainakin kahdeksaan erilliseen lupaehtojen ja mainontasäännösten kautta määritettyyn kysymykseen tai tarkastelunäkökulmaan. Sellaisia ovat mm. puheisisältöjen kokonaisuus tutkitusta päivälähetyksestä, uutisaineiston ja paikallisen aineiston esiintyminen ja määrä sekä mainonnan määrä ja suhteellinen osuus lähetyksnäytteestä.

2.4. Laadulliset muuttujat

Vuoden 2007 tutkimushankkeen yhteydessä määriteltiin kuusi tutkimuksen kannalta keskeistä laadullista muuttujaa, jotka ovat käytössä likimain samansisältöisinä myös tällä kertaa. Muuttujat eli *ohjelmiston suuntaus, ohjelmiston tunnistettavuus, kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa, erityisryhmien palvelu ohjelmistossa sekä kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset* ja *mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta* on kuvattu aiemmissa raporteissa (Ala-Fossi 2007b, 11–12; Ala-Fossi & Holma 2008, 92–93; Ala-Fossi & Haara 2009, 86–87; Ala-Fossi & Holma 2010, 94–95) sekä liitteessä 19.

Laadullisen analyysin avulla pyritään todentamaan ohjelmistojen suuntausta ja niiden tunnistettavuutta ja itsenäisyyttä. Lisäksi laadullisessa osuudessa tarkastellaan ja kuvataan sanallisesti näytteiden paikalliseksi luokiteltua aineistoa ja uutisaineistoa sekä analysoidaan näytteeseen sisältyvät mainoskatkot. Laadullisessa analyysissä on edelleen tukeuduttu myös Viestintäviraston kirjalliseen kannanottoon radiolähetysten tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta (Viestintävirasto 2008) sekä Viestintäviraston 7.12.2009 toimialalle lähettämään mainoskatkoja ja sponsoritunnisteita käsittelevään kirjeeseen (Viestintävirasto 2009). Niiden ohella on käytetty apuna myös mainonnan kestoa ja sijoittelua koskevaa Viestintäviraston ohjeistusta (Viestintävirasto 2007).

2.5. Luokitustyön organisointi

Tutkimusaineiston luokitustyön teki tällä kertaa tutkija Aino Holma kesän 2011 aikana. Holmalle työ oli ennestään tuttua, sillä hän on ollut luokittamassa radioaineistoa jo aikaisempina vuosina kolmessa vastaavassa hankkeessa (Ala-Fossi 2007b, 13 ja

Ala-Fossi & Holma 2008, 12; Ala-Fossi & Holma 2010, 13). Työjärjestelyt olivat teknisesti aivan vastaavat kuin aiemmissa radiotutkimuksissa eli lähetyksnäytteet kuunneltiin ja mitattiin Audacity-audioeditorilla ja kuunnellut sisältöosiot luokitettiin Excel-
taulukkolaskentaohjelmaan rakennettuun luokituslomakkeeseen (liite 17).

Tutkija Holma teki työnsä pitkälti itsenäisesti, joskin työn aikana ilmenneistä ongelmista ja uusista ilmiöistä käytiin tutkimusryhmän sisäistä keskustelua hankkeen vastaavan tutkijan, Marko Ala-Fossin kanssa. Luokitustyön tukena oli edelleen myös luokitusrunгон eri kohtien määritelmien kirjallinen yhteenveto, Viestintäviraston maaliskuussa 2008 antama kannanotto koskien radiolähetysten tunnistettavuutta ja radiomainontaa sekä Viestintäviraston 7.12.2009 toimialalle lähettämä mainoskatkoja ja sponsoritunnisteita käsittelevä kirje (Viestintävirasto 2009).

Tutkija Holma kuunteli lisäksi kursorisesti läpi vielä erikseen kunkin kanavan uutiset, paikalliseksi luokitellun aineiston sekä mainoskatkot laadullista analyysiä varten. Työ valmistui suunnitelmien mukaan elokuun 2011 puoleen väliin mennessä.

3. Lähetysnäytteiden analyysit

3.1. Radio Rock

Määrällinen analyysi

Pubesisältöjen osuus:

Radio Rockin arkisin välillä kello 6.00–21.00 lähettämästä ohjelmasta¹⁰ tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 2 tuntia ja 24 minuuttia (02:24:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Rockin lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 44 minuuttia (02:44:04) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 23 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (02:20:42) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen ja musiikin yhdistelmää.

Uutis- ja ajankohtaisaineiston osuus:

Radio Rockin ohjelmistoon tulisi toimilupaehtojen mukaan sisällyttää myös uutis- ja ajankohtaisaineistoa.

Radio Rockin lähetyksessä oli yhteensä noin 43 ja puoli minuuttia (00:43:27) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:16:33) ja ajankohtaisosiot (00:26:54) sekä asia- tai dokumenttiosiot, joita ei kuitenkaan tällä kertaa esiintynyt näytteessä. Radio Rockin uutislähetykset kuultiin aamulla noin puolen tunnin välein (klo 7.00, klo 7.30, klo 8.00, klo 8.30, klo 9.00 ja klo 9.40). Varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella yksittäisiä uutis- ja ajankohtaisaiheita käsiteltiin juonnoissa (noin 22 kertaa päivän aikana).

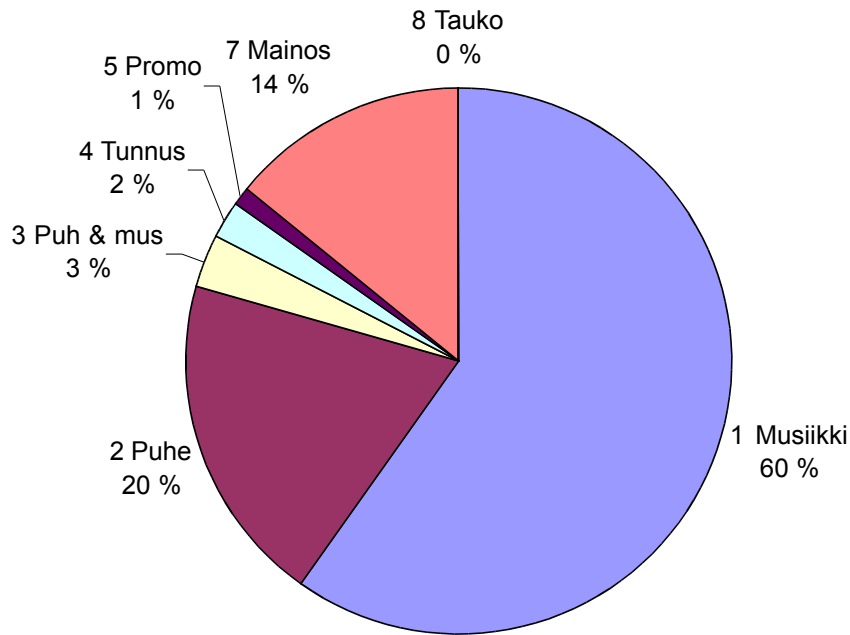
Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetysaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Rockin lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti ja 42 minuuttia mainoksia (01:41:51). Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään 12 ja puoli minuuttia (00:12:31).

¹⁰ Radio Rockin toimiluvassa on kaikista muista kanavista poikkeava päivittäinen aikarajaus. Katso liite 3.

Kuvio 1. Radio Rockin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Rockin toimilupaehdojen perusteella kanavan musiikkisisällön tulisi koostua pääasiallisesti rockmusiikista. Luvassa sen sijaan ei ole erikseen määrätty ohjelmiston suuntaamisesta jollekin kuuluvuusalueelle – todennäköisimmin siksi, että kyseessä on valtakunnallinen kanava.

Radio Rockin lähetyksenäytteen perusteella näyttää ilmeiseltä, että kanava tavoittelee sille määrättyä kohderyhmää. Näytteessä soineet 110 musiikkiesitystä olivat peräisin 80-, 90- ja 2000-luvuilta ja jakautuivat kahtia siten, että hiukan alle kaksi kolmasosaa kappaleista oli kotimaista ja ulkomaista rockmusiikkia (esimerkiksi *Times Like These* – Foo Fighters, *Full Of Regret* – Danko Jones ja *Hyvä ihminen* – Timo Rautiainen ja Trio Niskalaukaus) ja yksi kolmasosa raskasta rockia (esimerkiksi *Burn it To The Ground* – Nickelback, *Reckoning Day* – Doom Unit ja *Rakastaa, ei rakasta* – Kotiteollisuus).

Radio Rockin ohjelmisto oli selkeästi suunnattu rockmusiikin ystäville muutenkin kuin soitetun musiikin perusteella. Useissa juonnoissa puhuttiin soitetusta musiikista ja rockkulttuurille sopivaan tapaan kanavatunnuksissa julistettiin ”Radio Rock, soitetaan mitä halutaan”.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Rockin toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Radio Rockin lähetyksen oli suhteellisen helppo tunnistaa jo pelkästään musiikin perusteella, sillä kanavan musiikkivalikoima sisältää lähinnä rockmusiikkia. Myös juontoihin valikoituneet aiheet ja muut ohjelmisisällöt koskivat pääosin rockmusiikkia tai -kulttuuria. Myös tiuhaan soineet asema-, uutis- ja muut tunnuksot, joita kuultiin lähetyksessä yhteensä 132 kappaletta (00:14:08) ja kanavan oma promotio (00:08:54)

helpottivat osaltaan kanavan tunnistamista.

Lähetysnäytteen perusteella Radio Rockin ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Edellä mainitut kolme muuttujaa eivät ole Radio Rockin kohdalla relevantteja, koska sen toimiluvassa ei ole niitä koskevia ehtoja. Sen sijaan tämän valtakunnallisen kanavan kuuluvuusalue on koko Suomi. Sillä on erityisvelvoite tarjota rockmusiikkia ja uutis- ja ajankohtaisaineistoa. Lisäksi puhesisältöjen osuuden tulee olla arkipäivänä välillä kello 6.00–21.00 välillä keskimäärin vähintään 20 prosenttia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Radio Rockin lähetysnäytteessä mainokset oli erotettu toimituksellisesta aineistosta asema-, uutis tai muulla äänitunnuksella tai kanavan omalla promotiospotilla kahta poikkeusta lukuun ottamatta. Radio Rockin lähetysnäytteessä kanavan oman oheistoiminnan eli Radio Rockin risteilyn mainos¹¹ oli sijoitettu keskelle toimituksellista aineistoa kaksi kertaa.

Rautaa vai roskaa -musiikkiohjelmaa sponsoroi K-Rauta ja ohjelman sponsoritunnuksissa¹² oli mainosmaisia elementtejä. Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”¹³.

11 ”Syyskuun Radio Rock -risteilyliput ilmestyvät ostettaviksi tiistaina 17.5.” (klo 13.12 ja klo 15.28)

12 ”Rautaa vai roskaa eli biisi joka toimii tai ei toimi. K-rauta toimii. K-rauta, mission possible.” (klo 15.34 ja klo 15.44)

13 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

3.2. Radio Suomipop

Määrällinen analyysi

Pubesisältöjen osuus:

Radio Suomipopin arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituslupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 2 tuntia ja 24 minuuttia (02:24:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultaan viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Suomipopin lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 3 tuntia ja 40 minuuttia (03:39:35) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 31 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (03:20:20) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen ja musiikin yhdistelmää.

Uutis- ja ajankohtaisaineiston osuus:

Radio Suomipopin ohjelmistoon tulisi toimituslupaehtojen mukaan sisällyttää myös uutis- ja ajankohtaisaineistoa.

Radio Suomipopin lähetyksnäytteessä oli yhteensä noin tunti ja 19 minuuttia (01:18:43) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:27:09) ja ajankohtaisosiot (00:51:34) sekä asia- tai dokumenttiosiot, joita ei kuitenkaan tällä kertaa esiintynyt näytteessä.

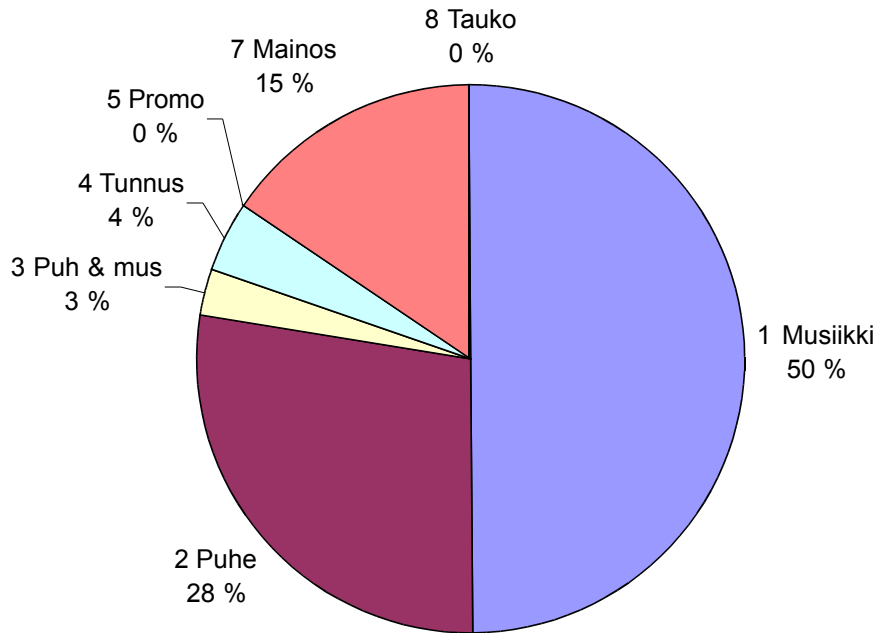
Radio Suomipopin uutislähetykset kuultiin tunnin välein klo 7.00–17.00, yhteensä 11 uutislähetystä. Lisäksi kuultiin Suomipopin ja Best Friendin yhteiset Valtakunnan viralliset lemmikkiuutiset (klo 16.24). Varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella yksittäisiä uutis- ja ajankohtaisaiheita käsiteltiin juonnoissa (noin 35 kertaa päivän aikana).

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyssaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyssajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Suomipopin lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 51 minuuttia mainoksia (01:51:20). Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään noin 12 minuuttia (00:11:54).

Kuvio 2. Radio Suomipopin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Suomipopin toimilupaehdojen perusteella kanavan musiikkisisällön tulisi koostua pääasiallisesti suomalaisesta pop-, rock- ja viihdemusiikista. Luvassa sen sijaan ei ole erikseen määrätty ohjelmiston suuntaamisesta jollekin kuuluvuusalueelle – todennäköisimmin siksi, että kyseessä on valtakunnallinen kanava.

Radio Suomipopin lähetyksenäytteen perusteella näyttää ilmeiseltä, että kanava tavoittelee sille määrättyä kohderyhmää. Näytteessä soineet 98 musiikkiesitystä olivat kokonaan suomalaista musiikkia ja niistä vain kaksi oli englanninkielisiä. Musiikista hieman yli puolet oli adult contemporary -tyyppistä (esimerkiksi *Pikkuveli* – PMMP ja *In The Shadows* – The Rasmus) ja hiukan alle puolet rockiskelmää (*Asfalttiprinssi* – Hector ja *Joutsenlaulu* – Yö). Joukkoon mahtui myös muutama puhdas iskelmä ja rockkappale. Useimmiten kappaleet olivat 2000-luvulta, mutta myös 1980- ja 90-lukujen musiikkia kuultiin näytteessä.

Radiomedia kertoo verkkosivuillaan¹⁴, että viimeisimmän Kansallisen radiotutkimuksen mukaan Radio Suomipopia kuuntelevat eniten 25–44 -vuotiaat ja toiseksi eniten sitä vanhemmat kuuntelijat. Ohjelmisto on selvästi suunnattu aikuisväestölle ja sisältää paitsi uutis- ja ajankohtaisaineistoa, myös runsaasti erilaisia kilpailuja. Kuuntelijoille tarjottiin myös ilmaisia lakimiehen palveluja.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Suomipopin toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Radio Suomipopin lähetystä ei voi tunnistaa pelkästään musiikin perusteella, sillä tutkimukseen sisältyi muitakin radiokanavia, jotka soittivat suomenkielistä pop-, rock-

¹⁴ http://www.radiomedia.fi/radioasemat/mediakortit/fi_FI/radio_suomipop/

ja viihdemusiikkia. Sen sijaan tiuhaan soineet asema-, uutis- ja muut tunnuksset, joita kuultiin lähetyksessä yhteensä 142 kappaletta (00:29:38) ja kanavan oma promootio (00:01:21) autoivat kanavan tunnistamisessa.

Lähetysnäytteen perusteella Radio Suomipopin ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Edellä mainitut kolme muuttujaa eivät ole Radio Suomipopin kohdalla relevantteja, koska sen toimiluvassa ei ole niitä koskevia ehtoja. Sen sijaan tämän valtakunnallisen kanavan kuuluvuusalue on koko Suomi. Sillä on erityisvelvoite tarjota suomalaisia pop-, rock- ja viihdemusiikkia sekä uutis- ja ajankohtaisaineistoa. Lisäksi puhesisältöjen osuuden tulee olla arkipäivänä välillä kello 6.00–18.00 välillä keskimäärin vähintään 20 prosenttia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Radio Suomipopin lähetysnäytteessä siirryttiin toimituksellisesta aineistosta mainoksiin tai toisin päin tai mainos sijaitsi toimituksellisen aineiston keskellä yhteensä 19 kertaa. Telfast-antihistamiinin mainos¹⁵ oli sijoitettu keskelle toimituksellista aineistoa 5 kertaa ja muissa tapauksissa kysymyksessä oli Radio Suomipopin 10-vuotisjuhlakilpailu, jossa voi voittaa rahaa, ja jota sponsoroit Apetit. Kilpailusta kertovassa spotissa¹⁶, joka kuultiin 14 kertaa, yhteistyökumppanin yhteydessä kerrottiin sen tuotteiden laadusta, joten se tulkittiin mainokseksi. Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsoriin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”¹⁷.

15 ”Joo, toi yks se vaan jaksaa viheltää. Sitä ei oo vähään aikaan väsyttäny. Se on menossa sen uuden kanssa matkoille. Mä kuulin ku se lirkutteli kännykkään jostain Belfastin-reissusta. Ei se puhunu Belfastista, se puhu Telfastista, siis Telfast, teellä niinku terve. Telfast on antihistamiini. Väsyttämätön antihistamiini Telfast on tarkoitettu kausiluonteisen allergisen nuhan oireisiin. Telfast, apteekista. Aikuisille ja yli 12-vuotiaille lapsille. Ei suositella raskaana oleville ja imettäville. Vaikuttava aine feksofenadiini, tutustu käyttöohjeisiin. Sanofi Aventis.” (klo 7.03, klo 8.02, klo 9.01, klo 16.01 ja klo 17.03)

16 ”Lämpimät onnittelut Caritalle, joka on voittanut Radio Suomipopin 10-vuotisjuhlakisassa 10000 euroa puhtaana käteen...Radio Suomipop suomalaiseseen makuun...Onnittelut vielä kerran. Pysythan Radio Suomipopin taajuudella, sillä meillä on vielä ainakin yksi kymppitonni varastossa. Yhteistyössä Apetit, luonnollisesti hyvää suomalaiseseen makuun.” (klo 6.58, klo 7.57, klo 8.42, klo 9.10, klo 9.56, klo 10.41, klo 11.06, klo 11.51, klo 12.25, klo 12.38, klo 13.39, klo 14.27, klo 15.56 ja klo 17.48)

17 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnusteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

3.3. Radio Auran Aallot

Määrällinen analyysi

Pubesisältöjen osuus:

Auran Aaltojen arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Auran Aaltojen lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 35 minuuttia (02:34:44) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 21 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:26:37) oli puheen ja musiikin yhdistelmää ja loput puhetta ilman musiikkitaustaa.

Paikallisen aineiston osuus:

Auran Aaltojen ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Auran Aaltojen lähetyksessä oli kaikkiaan noin 50 minuuttia (00:50:09) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui kokonaisuudessaan suoraan kuuluvuusalueelle. Maakunnallisia tai kansainvälisiä asioita ei käsitelty lähetyksessä paikallisesta näkökulmasta.

Uutisaineiston osuus:

Auran Aaltojen ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyyppejä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

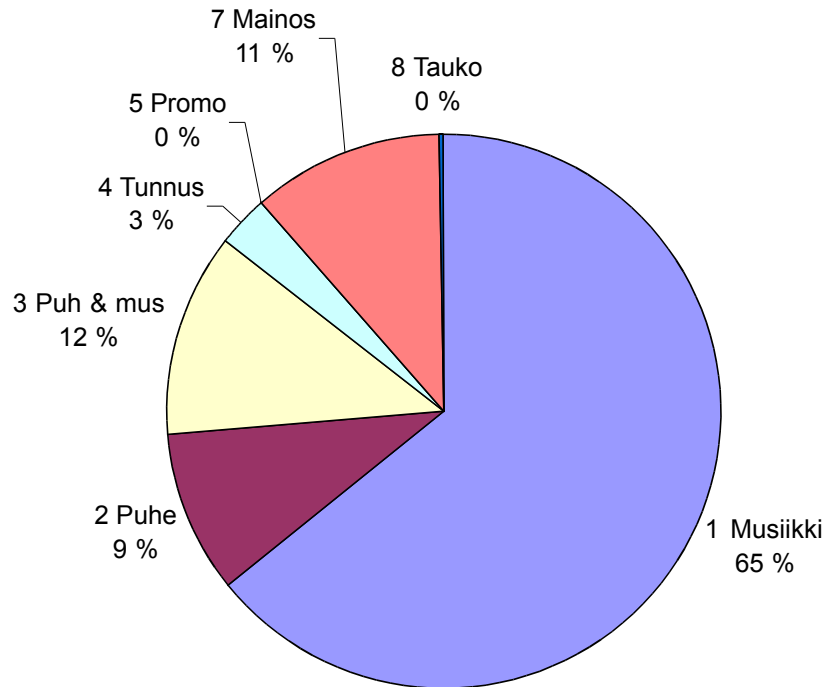
Auran Aaltojen lähetyksessä oli kaikkiaan lähes puolitoista tuntia (01:25:46) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:51:37), ajankohtaisosiot (00:31:05) sekä asia- tai dokumenttiosiot (00:03:04). Näytteeseen sisältyivät aseman omat uutislähetykset, joissa oli mukana paikallisuutisia. Erityisryhmiä palvelivat Auran Aaltojen viihdeuutiset ja urheilu-uutiset.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Auran Aaltojen lähetyksessä oli noin tunti ja 20 minuuttia (01:20:59) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään 8 minuuttia ja 10 sekuntia (00:08:10).

Kuvio 3. Auran Aaltojen lähetyksen sisältöaineekset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Auran Aaltojen lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Auran Aaltojen kuuluvuusalue kattaa lähes koko Lounais-Suomen (Turun, Vakka-Suomen, Loimaan ja Säkylän seudun) lukuun ottamatta Salon aluetta. Auran Aallot ilmoittaa nettisivuillaan, että sen kuuluvuusalueella, johon on laskettu mukaan myös Auran Aallot Salon kuuluvuusalue, on arviolta noin 400 000 asukasta¹⁸. Salon alueen väestömäärä on Väestörekisterikeskuksen¹⁹ mukaan noin 55 000.

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaihteiden käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle. Lähetyksnäytteen musiikki koostui pääosin 1990- ja 2000-lukujen pop- ja rockmusiikista. Lähetyksessä kuultiin useita kuluvana vuonna julkaistuja kappaleita, mutta ne eivät kattaneet suurinta osaa musiikkisisällöstä. Pääosassa oli adult contemporary -tyyppinen musiikki (esimerkiksi *Sugar*, *Sugar In My Life* – John Fogerty tai *Candy Shop* – The Baseballs), mutta myös rockiskelmäksi määriteltyä musiikkia (esimerkiksi *Romua rakkauden valtatiellä* – Kalle Ahola tai *Luonas kai olla saan* – Juice Leskinen) kuultiin paljon. Iskelmämusiikki ei kuulunut Auran Aaltojen musiikkivalikoimaan. Auran Aallot kertoo nettisivuillaan, että se on viimeisimmän toteutetun Kansallisen radiotutkimuksen mukaan kuunnelluin paikallisradio 25–44-vuotiaiden ikäryhmässä.

18 <http://kotisivut.turunsanomat.fi/auranaallot/?id=1030&sivu=1091>

19 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=3959&site=3&id=0>

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Auran Aaltojen toimiluvussa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Auran Aaltojen lähetyksen oli helpoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteeseen sisältyi yhteensä 168 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:20:39).

Viestintäviraston mukaan ”lähetyksen on selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli muiden radiokanavien lähetyksestä poikkeavan ohjelmiston toimituksellisen aineiston osuus kanavan toimituksellisesta aineistosta on vähintään 50 %”.²⁰ Keskimääräinen aika lasketaan arkipäiviltä maanantaista perjantaihin klo 6.00–18.00 välillä.

Tutkimuksessa tarkasteltiin ohjelmistoa yhden arkipäivän ajalta klo 6.00–18.00 väliltä. Tänä aikana Auran Aaltojen lähetyksenäytteen toimituksellinen aineisto oli lähes täysin yhtenevää Auran Aallot Salon toimituksellisen aineiston kanssa. Auran Aaltojen itsenäinen ja Auran Aallot Salon lähetyksestä eroava toimituksellinen aineisto sisälsi 8 musiikkikappaletta ja 2 uutista. Niistä kertyy noin 5,0 prosenttia (00:27:51) kanavan toimituksellisesta sisällöstä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Auran Aaltojen lähetyksenäytteessä kuultiin runsaasti kuuluvuusalueelle sijoittuvia uutisia (00:16:41) sekä kuuluvuusalueelle sijoittuvia ajankohtaisia asioita (00:05:37) ja asiasisältöjä (00:03:04). Pidempiä yksittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja olivat uutisten lisäksi Turun Cocktail-festivaaleja käsittelevä jakso (klo 11.52), tapahtumakalenteri (klo 11.10), Turun lintutieteellisen yhdistyksen lintubongausta käsittelevät tiedotteet (klo 6.42 ja 11.21) ja turkulaisten lintuharrastajien Jarmo ja Leena Isakssonin haastattelut Järvelän kosteikolla Takaisin luontoon -ohjelmassa klo 11.27. Lisäksi turkulaisen lasten hengenpelastuskerhon, Karibia Life Saversin, 10-vuotisjuhlaa ja siihen liittyvää uimataitopäivää käsiteltiin useaan otteeseen päivän aikana (klo 6.41, 7.57, 8.08, 8.28, 9.30, 12.11, 15.36) ja aiheeseen liittyen kuultiin myös vastuuhajaaja Joonas Rusin haastattelu (klo 15.42).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikalliset uutis- ja ajankohtaisaiheet, viihde- ja urheilu-uutiset, erilaiset ajankohtaiset tapahtumat ja tapahtumakalenteri myös muut erityisryhmille suunnatut lähetyksosuuudet. Juontaja kertoi soitetusta musiikista ja sen tekijöistä aika-ajoin syvällisemmin, esimerkiksi Don Huonon Kalle Aholasta (klo 7.07), Jukka Pojasta (klo 7.40) ja Rasmuksen laulajasta Lauri Ylösestä (klo 7.41). Lauri Ylösen soololevy oli valittu viikon levyksi ja Ylönen kertoi uudesta In The City -kappaleestaan useaan otteeseen (klo 7.41, klo 10:46 ja klo 12.41). Musiikista kiinnostuneita palvelivat myös Auran Aaltojen levylaukku (klo 8.41, klo 11.40 ja klo 13.43) ja Auran Aaltojen kotimainen nostalgialevy (klo 9.16, klo 14.39 ja klo 17.42). Trafan järjestämään valvontakampanjaan liittyen kuluttajia neu-

²⁰ Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta 19.3.2008, s. 3 (5).

vottiin polkupyörän ja siihen liitettävän perävaunun valinnassa (klo 12.23) ja lenkkeilyharrastajia palveli puolestaan osio, jossa Intersport Megastoren myyjä Jan Lindroos antoi ohjeita lenkkeilyvarusteiden hankintaan (klo 10.23). Taikuutta Radiossa -ohjelmassa radiomentaalikko Pete Poskiparta esitteli ilmiömäisiä muistitaitojaan (klo 16.40) ja Pekka Santosen pakina (klo 17.24) käsitteli urheilua.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Auran Aaltojen lähetysnäytteessä kuultiin Juha Kortelaisen tai Ilona Puttosen toimitamat uutiset tunnin välein (klo 7.00–17.00), yhteensä 11 uutislähetystä. Myös aamulla (klo 6.52) kuultiin lyhyt uutiskooste. Uutisotsikot kuultiin kahdesti (klo 7.30 ja klo 8.30). Jokaiseen uutislähetykseen ja uutisotsikoihin sisältyi kahdesta kuuteen paikallista uutisaihetta. Lisäksi lähetysnäytteessä kuultiin Auran Aaltojen viihdeuutiset (klo 9.45) ja urheilu-uutiset (klo 15.45). Paikallissää kuultiin lähetyksessä pääuutislähetysten ja uutisotsikoiden jälkeen ja kerran niistä irrallaan, yhteensä 14 kertaa.

Yhteensä uutislähetyksissä käsiteltiin 35 uutisaihetta, joista 8 sijoittui kuuluvuusalueelle. Paikallisia uutisaiheita olivat muun muassa Varsinais-Suomen poliisin ilmaise ma tarve saada lisää valvontakameroita Turun keskustaan, Pallivahan koulun nimen muuttuminen Kärämäen kouluksi ja Turun päiväkoti- ja koulukiinteistöjen huono kunto. Erillisten uutislähetysten ulkopuolella juontaja kertoi muun muassa turkulaisen lasten hengenpelastuskerhon, Karibia Life Saversin, 10-vuotisjuhlasta ja siihen liittyvästä uimataitopäivästä.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Auran Aaltojen mainoskatkot oli poikkeuksetta erotettu toimituksellisesta aineistosta kanavatunnuksella tai kanavan omalla promootiospotilla. Takaisin luontoon -ohjelman sponsoritunnus²¹ (klo 11.26) sisälsi maininnan, joka voidaan tulkita kuvaavan yhteistyökumppanin toiminnan laatua. Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”²².

21 ”Yhteistyössä luonnon ja ympäristön hyväksi: Paperinkeräys Oy, anna paperille uusi elämä ja Soraliike Lehtovaara Piikkiössä.”

22 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s.2/3.

3.4. Radio Auran Aallot Salo

Määrällinen analyysi

Pubesisältöjen osuus:

Auran Aallot Salon arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituslupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Auran Aallot Salon lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 50 minuuttia (02:49:25) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 23 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:29:43) oli puheen ja musiikin yhdistelmää ja loput puhetta ilman musiikkitaustaa.

Paikallisen aineiston osuus:

Auran Aallot Salon ohjelmiston tulisi toimituslupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Auran Aallot Salon lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin 20 minuuttia (00:19:35) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui kokonaisuudessaan suoraan kuuluvuusalueelle. Maakunnallisia tai kansainvälisiä asioita ei käsitelty lähetyksessä paikallisesta näkökulmasta.

Uutisaineiston osuus:

Auran Aallot Salon ohjelmiston tulisi toimituslupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

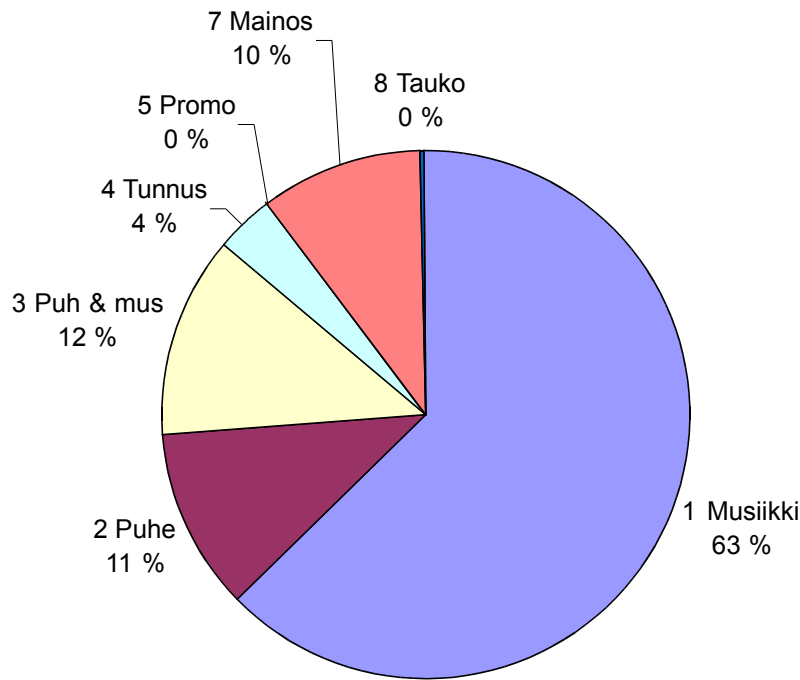
Auran Aallot Salon lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan yli tunti ja 40 minuuttia (01:40:24) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (01:06:02), ajankohtaisosiot (00:31:18) sekä asia- tai dokumenttiosiot (00:03:04). Näytteeseen sisältyivät Salon Seudun Sanomien toimittamat paikallisuutislähetykset ja erityisryhmiä palvelevat Auran Aaltojen viihdeuutiset ja urheilu-uutiset.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Auran Aallot Salon lähetyksnäytteessä oli noin tunti ja 12 minuuttia (01:12:36) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään 7 minuuttia (00:07:00).

Kuvio 4. Auran Aallot Salon lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Auran Aallot Salon lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen alle 30-vuotiaalle väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Auran Aallot Salon kuuluvuusalue kattaa Salon seudun. Salon alueen väestömäärä on Väestörekisterikeskuksen²³ mukaan noin 55000.

Auran Aallot Salon toimituksellinen aineisto ei juuri poikennut Turun seudulla kuuluvan Auran Aaltojen aineistosta (katso kohta b) ohjelmiston tunnistettavuus). Tästä johtuen aseman ohjelmisto käsitteli pääosin Turun Seudun asioita ja kuuluvuusalueelle suunnatun ohjelmiston määrä oli pieni, noin 20 minuuttia, joka oli pienin koko tutkimusaineistossa. Myös musiikkivalikoima oli lähes sama kuin Auran Aalloilla. Se sisälsi pääosin adult contemporary -tyyppistä musiikkia (esimerkiksi *Before I Marry You* – Kim Herold ja *Thriller* – Michael Jackson) mutta jonkin verran kuultiin myös rockia (esimerkiksi *Born To Run* – Bruce Springsteen) ja rockiskelmää (esimerkiksi *Romua rakkauden valtatiellä* – Kalle Ahola ja *Huono sängyssä* – Samuli Putro). Kappaleet olivat peräisin 1980-, 1990- ja 2000-luvuilta ja valikoima painottui 2000-luvun musiikkiin ja viime vuosien hitteihin.

Lähetysnäytteessä kuullun musiikin perusteella voi siis sanoa, että aseman ohjelmisto on suunnattu nuorelle aikuisväestölle. Radiomedian internetsivujen²⁴ mukaan viimeisin toteutettu kansallinen radiotutkimus kuitenkin kertoo, että Radio Auran Aallot Salon lähetystä kuuntelevat eniten yli 45-vuotiaat ja vain neljäsosa kuuntelijoista on 25–44-vuotiaita.

²³ <http://vrk.fi/default.aspx?docid=3959&site=3&id=0>

²⁴ http://www.radiomedia.fi/radioasemat/mediakortit/fi_FI/auran_aallot_salo/

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Auran Aallot Salon toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Auran Aallot Salon lähetyks oli helpoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteeseen sisältyi yhteensä 180 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:26:11).

Viestintäviraston mukaan ”lähetyks on selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli muiden radiokanavien lähetyksestä poikkeavan ohjelmiston toimituksellisen aineiston osuus kanavan toimituksellisesta aineistosta on vähintään 50 %”.²⁵ Keskimääräinen aika lasketaan arkipäiviltä maanantaista perjantaihin klo 6.00–18.00 välillä.

Tutkimuksessa tarkasteltiin ohjelmistoa yhden arkipäivän ajalta klo 6.00–18.00 väliltä. Tänä aikana Auran Aallot Salon lähetyksnäytteen toimituksellinen aineisto oli lähes täysin yhtenevää Turun seudulla kuuluvan Auran Aaltojen toimituksellisen aineiston kanssa. Auran Aallot Salon itsenäinen ja Auran Aaltojen lähetyksestä eroava toimituksellinen aineisto sisälsi viisi Salon Seudun Sanomien toimittamaa uutislähetystä ja 7 musiikkikappaletta. Niistä kertyy noin 5,0 prosenttia (00:30:56) kanavan toimituksellisesta sisällöstä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Auran Aallot Salon lähetyksnäytteessä kuultiin kuuluvuusalueelle sijoittuvia uutisia viidessä Salon Seudun Sanomien uutislähetyksessä (00:16:05) ja paikallisissa säätiedotuksissa, jotka kuultiin aina pääuutislähetysten ja uutisotsikoiden jälkeen. Muuten toimituksellisessa aineistossa ei käsitelty kuuluvuusalueen asioita. Mainokset oli suunnattu Salon seudulla asuvalle väestölle, mutta mainokset eivät ole toimituksellista aineistoa.

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi Salon Seudun Sanomien tuottamat paikallisuutislähetykset ja Auran Aaltojen viihde- ja urheilu-uutiset, myös muut erityisryhmille suunnatut lähetyksosuudet. Yhtenevästä toimituksellisesta aineistosta johtuen seuraavat esimerkit ovat samat Radio Auran Aallot Salon ja Turun seudulla kuuluvan Radio Auran Aaltojen lähetyksnäytteissä.

Juontaja kertoi soitetusta musiikista ja sen tekijöistä aika-ajoin syvällisemmin, esimerkiksi Don Huonojen Kalle Aholasta (klo 7.08), Jukka Pojasta (klo 7.40) ja Rasmuksen laulajasta Lauri Ylösestä (klo 7.41). Lauri Ylösen soololevy oli valittu viikon levyksi ja Ylönen kertoi uudesta In The City -kappaleestaan useaan otteeseen (klo 7.42, klo 10:46 ja klo 12.41). Musiikista kiinnostuneita palvelivat myös Auran Aaltojen levylauku (klo 8.41, klo 11.40 ja klo 13.43) ja Auran Aaltojen kotimainen nostalgialevy (klo 9.16, klo 14.39 ja klo 17.42). Trafien järjestämään valvontakampanjaan liittyen kuluttajia neuvottiin polkupyörän ja siihen liitettävän perävaunun valinnassa (klo 12.23)

²⁵ Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta 19.3.2008, s. 3 (5).

ja lenkkeilyharrastajia palveli puolestaan osio, jossa Intersport Megastoren myyjä Jan Lindroos antoi ohjeita lenkkeilyvarusteiden hankintaan (klo 10.23). Taikuutta Radiossa -ohjelmassa radiomentalikko Pete Poskiparta esitteli ilmiömäisiä muistitaitojaan (klo 16.40) ja Pekka Santosen pakina (klo 17.24) käsitteli urheilua.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Auran Aallot Salon lähetyksnäytteessä kuultiin viisi Timo Järvenpään toimittamaa Salon Seudun Sanomien paikallisuutislähetystä (klo 12.30, klo 13.30, klo 14.30, klo 16.30 ja klo 17.30). Juha Kortelaisen tai Ilona Puttosen toimittamat Auran Aaltojen uutiset, jotka eivät sisältäneet kuuluvuusalueelle sijoittuvia uutisaiheita, kuultiin tunnin välein (klo 7.00–17.00), yhteensä 11 uutislähetystä. Myös aamulla (klo 6.52) kuultiin lyhyt uutiskooste. Lyhyet uutisotsikot kuultiin kahdesti (klo 7.30 ja klo 8.30). Lisäksi lähetyksnäytteeseen sisältyivät Auran Aaltojen viihdeuutiset (klo 9.45) ja urheilu-uutiset (klo 15.45). Paikallissää kuultiin lähetyksessä pääuutislähetysten ja uutisotsikoiden jälkeen ja kerran niistä irrallaan, yhteensä 14 kertaa.

Paikallisuutisissa käsiteltiin yhteensä kuutta eri uutisaihetta, joita olivat esimerkiksi Salon Seudun Sanomien järjestämä lukijatapahtuma, Salossa järjestettävä jenkkiautoharrastajien tapahtuma ja Paimiossa sattuneet kolarit. Erillisten uutislähetysten ulkopuolella ei käsitelty kuuluvuusalueelle sijoittuvia aiheita.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Auran Aallot Salon lähetyksnäytteessä siirryttiin suoraan mainoksista toimitukselliseen aineistoon 4 kertaa joko Salon Seudun Sanomien²⁶ (klo 12.34 ja 16.33), Salon Citymarketin²⁷ (klo 13.33) tai Virten-metallin²⁸ (klo 14.34) spotin kautta. Lisäksi Takaisin luontoon -ohjelman sponsoritunnus²⁹ (klo 11.27) sisälsi maininnan, joka voidaan tulkita kuvaavan yhteistyökumppanin toiminnan laatua. Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”³⁰.

26 ”Tervehdys Salon Seudun Sanomista. Tiesitkö, että verkkosivuiltamme vierailee viikottain 15000 eri kävijää. Monipuolinen verkkosivustomme tarjoaa laadukasta luettavaa myös asumisesta osoitteessa sss.fi/asumisenmaailma. Uusimmat jutut, mielenkiintoiset teemat ja viikottain vaihtuvat kiinteistönvälittäjien ilmoitukset löydät klikkaamalla sss.fi/asumisenmaailma. Tervetuloa Asumisen maailmaan.”

27 ”Salon Citymarketin oma leipomo leipoo lähes kaikki leivonnaiset alusta loppuun paikanpäällä ihan itse ja omalla reseptillä ilman säilöntäaineita. Näin syntyi myös leipurin silmäteriä Aurinkokruunu, runsaskuituinen, hyvänmakuinen leipä, joka yllättää hausalla muodollaan. Siivuta poikittain tai pitkittäin, aina yhtä hyvää. Aurinkokruunu, vain Salon Citymarketista. Citymarket Salo, onpa hyvää.”

28 ”Moi, mä sain nyt tarjouksen siitä kattopellistä. Soititko sä sinne Virten Metalliin? No en, ku mä sain yhdeltä tyypiltä tosi hyvän tarjouksen, siin on kuule neliöhinta kohdallaan. Ei se neliöhinta kaikkee kerro, mites oheistuotteet, toimitus ja takuu? Niin no niistä ei kyl ollu mitään puhetta. SOita sinne Virten Metalliin ja pyydä kokonaistarjous. Siinä on kaikki. Kato netistä virten-metalli.fi.”

29 ”Yhteistyössä luonnon ja ympäristön hyväksi: Paperinkeräys Oy, anna paperille uusi elämä ja Soraliike-Lehtovaara Piikkiössä.”

30 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

3.5. Radio Melodia

Määrällinen analyysi

Pubesisältöjen osuus:

Radio Melodian arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimilupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Melodian lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 39 minuuttia (02:39:00) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 22 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (02:16:46) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen ja musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Melodian ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Melodian lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin 57 minuuttia (00:56:34) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle. Lisäksi maakunnallisia asioita käsiteltiin kuuluvuusalueen näkökulmasta noin neljä minuuttia (00:03:56). Kansainvälisiä asioita ei käsitelty kuuluvuusalueen näkökulmasta lainkaan.

Uutisaineiston osuus:

Melodian ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

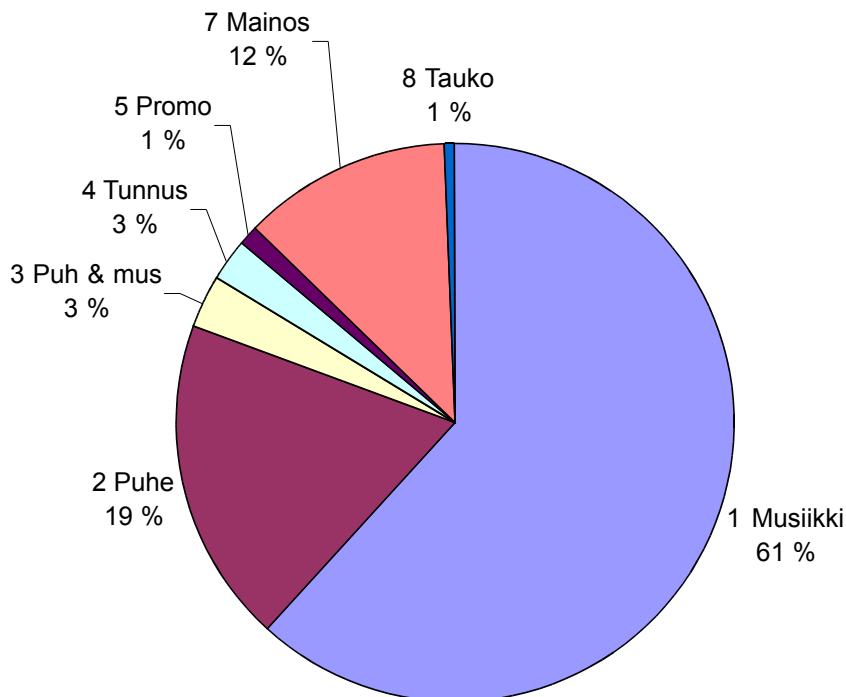
Melodian lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 6 minuuttia (01:06:01) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:56:31), ajankohtaisosiot (00:07:38) sekä asia- tai dokumenttiosiot (00:01:52). Näytteeseen sisältyivät aseman omat uutislähetykset, joissa oli mukana paikallisuutisia ja urheilu- ja viihdeuutisia. Lisäksi uutisaineistoon sisältyivät säätiedotukset ja varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella käsitellyt uutis- ja ajankohtaisaiheet.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyssaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Melodian lähetyksnäytteessä oli noin puolitoista tuntia (01:28:21) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään noin 9 ja puoli minuuttia (00:09:28).

Kuvio 5. Melodian lähetyksen sisältöaineekset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Melodian lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta ja lähetettävän musiikkisisällön tulisi koostua pääasiallisesti iskelmämusiikista.

Melodian kuuluvuusalue kattaa lähes koko Lounais-Suomen (Turun, Loimaan ja Uudenkaupungin seudun) lukuun ottamatta Salon aluetta. Melodia ilmoittaa nettisivuillaan, että sen kuuluvuusalueella, johon on laskettu mukaan myös Melodia 88,2 Salon kuuluvuusalue, on arviolta noin 450 000 asukasta³¹. Salon alueen väestömäärä on Väestörekisterikeskuksen³² mukaan noin 55000.

Aihe- ja näkökulmavaihtojen sekä paikallisasihden käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle.

Lähetyksnäytteessä kuulluista 148:sta musiikkikappaleesta puhdasta iskelmää (esimerkiksi *Anna mulle tähtitaivas* – Katri Helena ja *Olen suomalainen* – Kari Tapio) oli 12 %, rockiskelmää (esimerkiksi *Mitä silmät ei nää* – Juha Tapio ja *Nummela* – Anssi Kela) 37 % ja viihdesovitusta (esimerkiksi *Downtown* – Petula Clark) 3 %. Mikäli iskelmämusiikin kategoriaa tulkitaan laajasti, voidaan katsoa, että yli puolet kanavan musiikkivalikoimasta oli iskelmätyyppistä musiikkia. Muut musiikkikappaleet sijoittuivat enimmäkseen luokkaan adult contemporary (esimerkiksi *Candy Shop* – The Backbeats ja *Keep On Walking* – Salem Al Fakir).

31 <http://kotisivut.turunsanommat.fi/auranaallot/?id=1030&siivu=1091>

32 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=3959&site=3&id=0>

Lähetysnäytteen musiikki oli peräisin enimmäkseen 1990- ja 2000-luvuilta ja mukana oli useita kuluvana vuonna julkaistuja kappaleita. Melodia kertoo nettisivuillaan³³, että sitä kuunnellaan viimeisimmän toteutetun Kansallisen radiotutkimuksen mukaan eniten 44–65- ja yli 65-vuotiaiden ikäryhmissä.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Melodian toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Kanavan musiikkivalikoima ei ole erityisen omaperäinen, joten Melodian lähetys oli helpoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteeseen sisältyi yhteensä 175 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:18:03). Kanavan oma promootio sisälsi kahden kanavalla kuullun eri ohjelman tulevia lähetyksiaikoja, joten ne eivät auttaneet kanavan tunnistamisessa.

Viestintäviraston mukaan ”lähetyksen on selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli muiden radiokanavien lähetyksestä poikkeavan ohjelmiston toimituksellisen aineiston osuus kanavan toimituksellisesta aineistosta on vähintään 50 %”.³⁴ Keskimääräinen aika lasketaan arkipäiviltä maanantaista perjantaihin klo 6.00–18.00 välillä.

Tutkimuksessa tarkasteltiin ohjelmistoa yhden arkipäivän ajalta klo 6.00–18.00 väliltä. Tänä aikana Radio Melodian lähetysnäytteen toimituksellinen aineisto oli 40 prosentin osuudelta yhtenevää Radio Melodia 88,2 Salon toimituksellisen aineiston kanssa.

Lähetysnäytteen perusteella Radio Melodian ohjelmisto on siis itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Melodian lähetysnäytteessä kuultiin runsaasti kuuluvuusalueelle sijoittuvia uutisia (00:22:43). Pidempiä yksittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksiaikoja olivat uutisten lisäksi erilaiset menovinkit Turun seudulle (klo 9.35, klo 10.36, klo 10.43 ja klo 14.18), toimittaja Jyrki Ojan kaksi raporttia keväisestä luonnosta (klo 8.39 ja klo 17.21) ja turkulaisten lintuharrastajien Raimo ja Leena Isakssonin haastattelut Järvelän kosteikolla (klo 11.29). Paikallisista uimakouluista ja uimataidosta puhuttiin kahden otteeseen (klo 15.26 ja klo 15.47). Myös turkulaisen lasten hengenpelastuskerhon, Karibia Life Saversin, 10-vuotisjuhlaa ja siihen liittyvää uimataitopäivää käsiteltiin kahdessa jaksossa päivän aikana (klo 14.53 ja klo 15.41) ja aiheesta kuultiin lisäksi Karibia Life Saversin vastuuhjaaja Joonas Rusin haastattelu (klo 15.37).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkokulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikalliset uutis-

³³ <http://www.auranaallot.fi/2011/Melodia-kuuntelututkimus0610-1110.pdf>

³⁴ Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta 19.3.2008, s. 3 (5).

ja ajankohtaisaiheet, viihde- ja urheilu-uutiset, erilaiset ajankohtaiset tapahtumat ja menovinkit myös muut erityisryhmille suunnatut lähetysosuudet. Juontaja kertoi soitetusta musiikista ja sen tekijöistä aika-ajoin syvällisemmin, esimerkiksi Jenna Bågebergistä (klo 7.38), Kalle Aholasta (klo 8.20), Gabriella Silmistä (klo 8.31), Janne Tulkista (klo 9.21) ja Yölinnusta (klo 15.17). Pentti Teräväinen haastatteli Janne Tulkkia (klo 9.26) ja Anitta Mattilaa (klo 13.38). The Baseballs oli juuri julkaissut uuden levyn ja siitä kerrottiin kolmeen otteeseen (klo 9.10, klo 13.19 ja klo 17.37). Levyn saattoi voittaa myös tietokilpailussa (klo 9.15, klo 13.19, klo 13,23, klo 17.37 ja klo 17.41).

Snellmanin päivän historiaan syvennyttiin lähetyksessä kahteen otteeseen (klo 7.38 ja klo 14.13). Eurooppalaisesta sairaanhoitokortista puhuttiin parissa lähetyksessä (klo 13.52 ja klo 14.36) ja aiheeseen liittyen kuultiin myös reportaasi, jossa haastateltavina olivat Sanna Kuorikoski Kelasta sekä matkailija Katri Pelli-Vauhkonen (klo 14.41). Poliisi oli käynnistämässä nuorten alkoholinkäytön tehovalvontaa ja vanhempiin vedottiin, etteivät he ostaisi nuorille alkoholia (klo 9.41). Pekka Santosen pakina kuultiin aamupäivällä (klo 10.22) ja se käsitteli Suomen urheilumenestystä. Radiomentalikko Pete Poskiparran Taikuutta radiossa -ohjelmassa oli vieraana raisiolainen Jaana (klo 16.38). Iltapäivällä juontaja kertoi vielä illan elokuva- ja tv-tarjonnasta (klo 16.17).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Melodian lähetyksessä kuultiin kanavan omat uutislähetykset tunnin välein noin klo 7.00–18.00, yhteensä 12 uutislähetystä. Lähetykset alkoivat aina muutamaa minuuttia ennen tasatuntia, joten hiukan ennen kello 18:aa alkanutta uutislähetystä ehti tallettua lähetykselle. Myös klo 6.43 kuultiin uutiskooste. Klo 13.00 alkaen uutislähetykset toimitti Ilona Puttonen ja kello 13.00–16.00 alkaneet lähetykset olivat sisällöltään samat kuin Auran Aaltojen, Auran Aallot Salon ja Radio Melodia 88,2 Salon lähetyksissä. Jokaiseen uutislähetykseen sisältyi 2–3 paikallista uutisaihetta. Lyhyet uutisotsikot kuultiin kahdesti (klo 11.39 ja klo 12.29), mutta niihin ei sisällynyt paikallisia uutisaiheita. Paikallissää kuultiin aina uutislähetysten jälkeen ja lisäksi viisi kertaa niiden ulkopuolella, yhteensä 16 kertaa. Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedote Varsinais-Suomeen lähetettiin päivän aikana neljä kertaa (klo 10.03, klo 12.03, klo 14.03 ja klo 17.03). Kello 16.10 haastateltiin Turku-TV:n uutisankkuria Heikki Kauhasta, joka kertoi päivän uutistarjonnasta. Haastattelussa käsiteltiin kahta paikallista uutisaihetta. Uutislähetysten ulkopuolella juonnoissa käsitellyt uutis- ja ajankohtaisaiheet eivät sijoittuneet kuuluvuusalueelle.

Yhteensä uutislähetyksissä käsiteltiin 35 uutisaihetta, joista 12 sijoittui kuuluvuusalueelle. Paikallisia uutisaiheita olivat muun muassa Varsinais-Suomen poliisin ilmaise- ma tarve saada lisää valvontakameroita Turun keskustaan, Pallivahan koulun nimen muuttuminen Kärämäen kouluksi ja Turun päiväkotijä ja koulukiinteistöjen huono kunto.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Melodian mainoskatkot oli pääsääntöisesti erotettu toimituksellisesta aineistosta kanavatunnuksella tai kanavan omalla promotiospotilla. Kevättä luonnossa -ohjelman

sponsoritunnus³⁵ (klo 8.46) sisälsi kuitenkin maininnan, joka voidaan tulkita kuvaavan yhteistyökumppanin toiminnan laatua, sillä kysymyksessä on viherrakentamista tekevä yritys. Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedotteiden sponsoritunnukset³⁶, joista molemmat kuultiin lähetyksessä neljä kertaa, sisälsivät mainosmaisia elementtejä, kuten myös Takaisin luontoon -ohjelman sponsoritunnukset³⁷ (klo 11.28 ja 11.32).

Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”³⁸.

3.6. Radio Melodia 88,2 Salo

Määrällinen analyysi

Puhesisältöjen osuus:

Melodia 88,2 Salon arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituspaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Melodia 88,2 Salon lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 37 minuuttia (02:36:48) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 21 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (02:19:26) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen ja musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Melodia 88,2 Salon ohjelmiston tulisi toimituspaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Melodia 88,2 Salon lähetyksessä oli kaikkiaan noin 30 minuuttia (00:30:10) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle. Lisäksi maakunnallisia asioita käsiteltiin kuuluvuusalueen näkökulmasta noin neljä minuuttia (00:03:57). Kansainvälisiä asioita ei käsitelty kuuluvuusalueen näkökulmasta lainkaan.

35 ”Kevään merkit teille tarjoaa Seviso Oy.”

36 ”Kevään siitepölytiedotteet teille tarjoaa Länsikeskuksen Apteekki, sinua varten päästä varpaisiin, Länsikeskuksen Apteekki, CM Länsikeskus.” (klo 10.03, klo 12.03, klo 14.03 ja klo 17.03) ja ”Parhaimman lopputuloksen saavuttamiseksi lääkehoito kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, jo ennen siitepölykauden alkua. Oireiden voimakkuus määrää minkälaista lääkitystä kannattaa käyttää. Länsikeskuksen Apteekissa autamme mielellämme. Kysy ja hyödynnä asiantuntemustamme ja tietoaamme. Sinua varten päästä varpaisiin, Länsikeskuksen Apteekki, CM Länsikeskus.” (klo 10.03, klo 12.04, klo 14.03 ja klo 17.03)

37 ”Takaisin luontoon, asiaa luonnosta ja ympäristöstä, torstaisin ja lauantaisin, yhteistyössä Luonnon ja ympäristön hyväksi Encore Ympäristöpalvelu Oy, Megasuuri outlet & varastomyynti, talo täynnä halpaa tavaraa, vaatteita, pesuaineita, työkaluja, taloustavaroita ja kaikkea mahdollista. Megasuuri Outlet & varastomyynti Manhattanin liikekeskuksessa K-Supermarketin vieressä.” ja ”Takaisin luontoon, asiaa luonnosta ja ympäristöstä, torstaisin ja lauantaisin, yhteistyössä luonnon ja ympäristön hyväksi Paperinkeräys Oy, anna paperille uusi elämä, Megasuuri outlet & varastomyynti, talo täynnä halpaa tavaraa, vaatteita, pesuaineita, työkaluja, taloustavaroita ja kaikkea mahdollista. Megasuuri Outlet & varastomyynti Manhattanin liikekeskuksessa K-Supermarketin vieressä.”

38 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

Uutisaineiston osuus:

Melodia 88,2 Salon ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

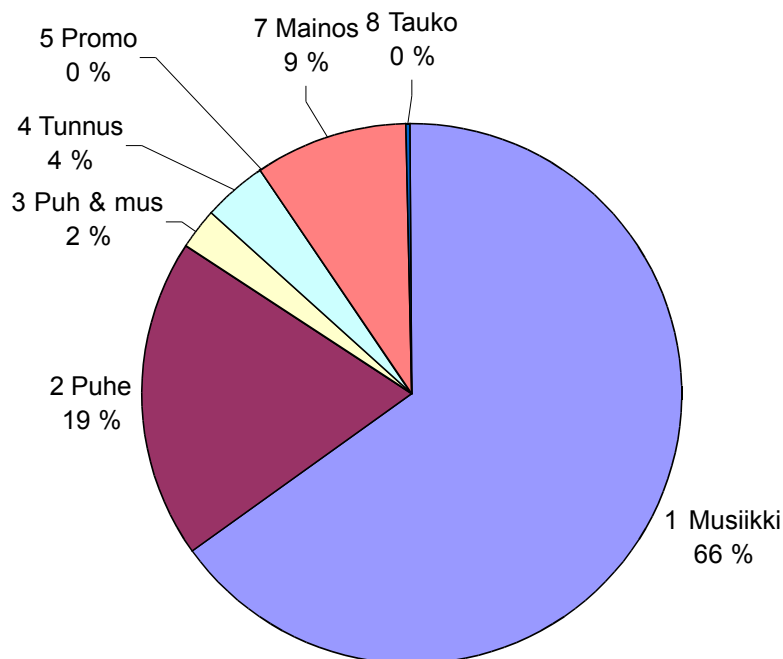
Melodia 88,2 Salon lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 11 minuuttia (01:11:20) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (01:03:53), ajankohtaisosiot (00:05:35) sekä asia- tai dokumenttiosiot (00:01:52). Näytteeseen sisältyivät aseman omat uutislähetykset, joista osassa oli mukana paikallisuutisia sekä urheilu- ja viihdeuutisia. Uutisaineistoa olivat myös Melodia 88,2:n ja Salon Seudun Sanomien yhdessä toimittamat paikallisuutislähetykset. Lisäksi uutisaineistoon sisältyivät säätiedotukset ja varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella käsitellyt uutis- ja ajankohtaisaiheet.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Melodia 88,2 Salon lähetyksnäytteessä oli noin tunti ja viisi minuuttia (01:04:43) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana oli enimmillään noin 7 ja puoli minuuttia (00:07:25).

Kuvio 6. Melodia 88,2 Salon lähetyksen sisältöainekset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Melodia 88,2 Salon lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Melodia 88,2 Salon kuuluvuusalue kattaa Salon seudun. Salon alueen väestömäärä on Väestörekisterikeskuksen³⁹ mukaan noin 55000.

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaihteiden käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle. Lähetysnäytteen musiikki koostui pääosin 1990- ja 2000-lukujen pop- ja rockmusiikista. Lähetyksessä kuultiin useita kuluvana vuonna julkaistuja kappaleita. Pääosassa olivat rockiskelmä (esimerkiksi *Kuin tuuli taivastaan* – Antti Matikainen tai *Mä sua, sä mua* – Harri Marstio) ja adult contemporary -tyyppinen musiikki (esimerkiksi *Sonny* – Boney M. tai *Sleeping Satellite* – Tasmin Archer), mutta myös iskelmää ja rockia kuultiin muutaman kappaleen verran. Melodia kertoo nettisivuillaan⁴⁰, että sitä kuunnellaan viimeisimmän toteutetun Kansallisen radiotutkimuksen mukaan eniten 44–65- ja yli 65-vuotiaiden ikäryhmissä.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Melodia 88,2 Salon toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Kanavan musiikkivalikoima ei ole erityisen omaperäinen, joten Melodian lähetys oli helppoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteeseen sisältyi yhteensä 200 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:27:23). Kanavan oma promootio sisälsi lähinnä eri ohjelmien tulevia lähetyksiä, joten se ei auttanut kanavan tunnistamisessa.

Viestintäviraston mukaan ”lähetyksen on selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli muiden radiokanavien lähetyksestä poikkeavan ohjelmiston toimituksellisen aineiston osuus kanavan toimituksellisesta aineistosta on vähintään 50 %”.⁴¹ Keskimääräinen aika lasketaan arkipäiviltä maanantaista perjantaihin klo 6.00–18.00 välillä.

Tutkimuksessa tarkasteltiin ohjelmistoa yhden arkipäivän ajalta klo 6.00–18.00 väliltä. Tänä aikana Radio Melodia 88,2 Salon lähetyksenäytteen toimituksellinen aineisto oli 38 prosentin osuudelta yhtenevää Turun seudulla kuuluvan Radio Melodian toimituksellisen aineiston kanssa.

Lähetysnäytteen perusteella Radio Melodia 88,2 Salon ohjelmisto on siis itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johdopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Melodia 88,2 Salon lähetyksenäytteessä kuultiin runsaasti kuuluvuusalueelle sijoitettavia uutisia (00:18:30). Pidempiä yksittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja olivat uutisten lisäksi menovinkit Salon seudulle (klo 9.25) ja Salon seurakunnan tiedotteet (klo 9.19 ja klo 14.21).

Lähetyksessä kuultiin myös menovinkkejä Turun Seudulle (klo 10.36, klo 10.43 ja klo

39 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=3959&site=3&id=0>

40 <http://www.auranaallot.fi/2011/Melodia-kuuntelututkimus0610-1110.pdf>

41 Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta 19.3.2008, s. 3 (5).

16.18), mikä johtui Radio Melodia 88,2 Salon ja Turun seudulla kuuluvan Radio Melodian osittain yhtenevästä toimituksellisesta aineistosta (katso kohta b) ohjelmiston tunnistettavuus).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikalliset uutis- ja ajankohtaisaiheet, viihde- ja urheilu-uutiset, erilaiset ajankohtaiset tapahtumat ja menovinkit myös muut erityisryhmille suunnatut lähetysosuudet. Esimerkiksi Kehdon äärellä -ohjelma tarjosi kuuntelijoille vauvauutisia (klo 12.49).

Useat seuraavassa luetelluista lähetyksistä lueteltiin jo Radio Melodian yhteydessä, Toimituksellisen aineiston yhtenevyydestä johtuen ne olivat samat myös Radio Melodia 88,2 Salon lähetyksinäytteenä.

Luonnosta kiinnostuneita kuuntelijoita palvelivat toimittaja Jyrki Ojan kaksi raporttia keväisestä luonnosta (klo 8.39 ja klo 17.17) ja turkulaisten lintuharrastajien Raimo ja Leena Isakssonin haastattelut Järvelän kosteikolla (klo 11.29). Uimataidosta puhuttiin turkulaisen lasten hengenpelastuskerhon, Karibia Life Saversin, vastuuhajaaja Joonas Rusin haastattelussa (klo 15.37).

Juontaja kertoi soitetusta musiikista ja sen tekijöistä aika-ajoin syvällisemmin, esimerkiksi Jenna Bågebergistä (klo 7.38), Kalle Aholasta (klo 8.20), Gabriella Silmistä (klo 8.31) ja Yölinnusta (klo 15.17). Pentti Teräväinen haastatteli Anitta Mattilaa (klo 13.38). The Baseballs oli juuri julkaissut uuden levyn ja siitä kerrottiin kahteen otteeseen (klo 13.19 ja klo 17.38). Levyn saattoi voittaa myös tietokilpailussa (klo 13.19, klo 13.23, klo 17.38 ja klo 17.42).

Snellmanin päivän historiaan syvennyttiin lähetyksessä kahteen otteeseen (klo 7.38 ja klo 14.12). Eurooppalaisesta sairaanhoitokortista puhuttiin parissa lähetyksissä (klo 13.53 ja klo 14.37) ja aiheeseen liittyen kuultiin myös reportaasi, jossa haastateltavina olivat Sanna Kuorikoski Kelasta sekä matkailija Katri Pelli-Vauhkonen (klo 14.41). Pekka Santosen pakina kuultiin aamupäivällä (klo 10.22) ja se käsitteli Suomen urheilumenestystä. Radiomentalikko Pete Poskiparran Taikuutta radiossa -ohjelmassa oli vieraana raisiolainen Jaana (klo 16.39). Iltapäivällä juontaja kertoi vielä illan elokuva- ja tv-tarjonnasta (klo 16.17).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Melodia 88,2 Salon lähetyksinäytteenä kuultiin Timo Järvenpään toimittamat Radio Melodia 88,2 Salon ja Salon Seudun Sanomien yhteiset paikallisuutiset 6 kertaa (klo 12.30, klo 13.30, klo 14.30, klo 15.30, klo 16.30 ja klo 17.30). Lähetykset olivat keskenään samansisältöiset ja niissä kuultiin viisi paikallista uutisaihetta.

Kanavan omat pääuutislähetykset kuultiin lähetyksessä tunnin välein noin klo 7.00–8.00, klo 10.00 ja klo 12.00–17.00, yhteensä 9 uutislähetystä, joista kahdessa oli mukana yksi paikallisuutinen. Lähetykset alkoivat aina muutamaa minuuttia ennen tasatuntia. Myös klo 6.44 kuultiin uutiskooste. Klo 13.00 alkaen uutislähetykset toimitti Ilona Puttonen ja kello 13.00–16.00 alkaneet lähetykset olivat sisällöltään samat kuin

Auran Aaltojen, Auran Aallot Salon ja Radio Melodian lähetyksnäytteissä. Kello 16.10 haastateltiin Turku-TV:n uutisankkuria Heikki Kauhasta, joka kertoi päivän uutistarjonnasta. Haastattelussa käsitellyt uutisaiheet eivät kuitenkaan sijoittuneet kuuluvuusalueelle. Uutislähetysten ulkopuolella juonnoissa käsitellyt uutis- ja ajankohtaisaiheet eivät myöskään sijoittuneet kuuluvuusalueelle.

Paikallissää kuultiin aina pääuutislähetysten jälkeen ja lisäksi viisi kertaa niiden ulkopuolella, yhteensä 14 kertaa. Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedote Varsinais-Suomeen lähetettiin päivän aikana kolme kertaa (klo 10.03, klo 14.03 ja klo 17.03), vaikka siitepölytiedotteen promootiospotissa⁴² kerrottiin, että se kuullaan neljästi päivässä.

Paikallisia uutisaiheita olivat muun muassa, että peuranmetsästäystä radionsoitolla häirinyt salolainen mies oli saanut tuomion, ja että Salon Seudun Sanomien lukijatapahtuma Salkkari kylässä oli järjestetty Perttelin Kaivolassa. Uutisista jälkimmäinen oli paikallisuutisten kärkenä.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Melodia 88,2 Salon lähetyksnäytteessä siirryttiin suoraan mainoksista toimitukselliseen aineistoon tai toisin päin yhteensä 4 kertaa (klo 11.34⁴³, klo 14.54⁴⁴, klo 15.32⁴⁵ ja klo 17.53⁴⁶).

Tämän ohella ongelmia oli sponsoritunnuksissa. Sävel Soi -ohjelman promootiospoti⁴⁷ sijaitsi keskellä toimituksellista aineistoa ja sisälsi maininnan yhteistyökumppani Vikingistä ja sen tarjoamien palveluiden ominaisuuksista (klo 13.32). Jyrki Ojan Kevätä luonnossa -ohjelman sponsoritunnus⁴⁸ (klo 8.46) sisälsi maininnan, joka voidaan tulkita kuvaavan yhteistyökumppanin toiminnan laatua, sillä kysymyksessä oli viherakentamista tekevä yritys Seviso Oy. Lisäksi kyseinen sponsoritunnus kuultiin ohjelmasta irrallaan kahdesti (klo 10.56 ja klo 12.28). Turun yliopiston Aerobiologisen yk-

42 "Kevään siitepölytiedotteet arkipäivisin 4x päivässä kello 10 ja 17 välillä." (esim. klo 10.03)

43 "Autokymppi, tien päällä, hinurimme lähtökuopissa 24 tuntia vuorokaudessa, hinaukset, apukäynnistyksset, polttoaineen tuonti. Autokymppi, myös rengaspäivystys ja lukkopalvelut. Autokymppi tuo tarvittaessa Scandia Rentin sijaisauton hinauspaikalle. Tiepalvelut numerosta 044 729 1010. Autokymppi Salossa, Salitunkatu 10, Meriniitty."

44 "Moi, mä sain nyt tarjouksen siitä kattopellistä. Soititko sä sinne Virten Metalliin? No en, ku mä sain yhdeltä tyypiltä tosi hyvän tarjouksen, siin on kuule neliöhinta kohdallaan. Ei se neliöhinta kaikkee kerro, mites oheistuotteet, toimitus ja takuu? Niin no niistä ei kyl ollu mitään puhetta. Soita sinne Virten Metalliin ja pyydä kokonaistarjous. Siinä on kaikki. Kato netistä virten-metalli.fi."

45 "Sinä, sinä vaivut hypnoosiin, sinä haluat menestyä, et ole enää tietämätön, menestyt, herää. Kyllä, otan radion mukaan kampanjaan, ja sitä paitsi tähän on hyvä kanava. Radiomedia.fi."

46 "Salon Citymarketin oma leipomo leipoo lähes kaikki leivonnaiset alusta loppuun paikanpäällä ihan itse ja omalla reseptillä ilman säilöntäaineita. Näin syntyi myös leipurin silmäterä Aurinkokruunu, runsaskuituinen, hyvänmakuinen leipä, joka yllättää hausalla muodollaan. Siivuta poikittain tai pitkittäin, aina yhtä hyvää. Aurinkokruunu, vain Salon Citymarketista. Citymarket Salo, onpa hyvää."

47 "Ossi Valo tässä hei. Kevät on vihdoon täällä ja Sävel Soi kesään asti tutulla paikallaan joka lauantai kello 17:stä 20:een. Luetaan tervehdyksiä hyvän musiikin säestyksellä ja torjutaan murheita. Tule sinäkin mukaan ja lähetä terveisesi kirjeellä, postikortilla, sähköpostilla tai tekstiviestillä. Sävel Soi, hyvä fiilis, parempi mieli, Viking."

48 "Kevään merkit teille tarjoaa Seviso Oy."

sikön siitepölytiedotteiden sponsoritunnukset⁴⁹, joista molemmat kuultiin lähetyksessä kolme kertaa, sisälsivät mainosmaisia elementtejä, kuten myös Takaisin luontoon-ohjelman sponsoritunnukset⁵⁰ (klo 11.29 ja 11.33).

Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”⁵¹.

3.7. Radio City Pohjanmaa

Määrällinen analyysi

Puhesisältöjen osuus:

City Pohjanmaan arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituspaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

City Pohjanmaan lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin tunti (00:59:28) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 8 prosenttia tutkimusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (00:51:54) oli puhetta ilman musiikkitausta ja loput puheen ja musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

City Pohjanmaan ohjelmiston tulisi toimituspaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

City Pohjanmaan lähetysnäytteessä oli kaikkiaan noin 24 minuuttia (00:23:42) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, josta suurin osa (00:13:33) sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle. Maakunnallisia tai kansainvälisiä asioita käsiteltiin kuuluvuusalueen näkökulmasta noin kuuden minuutin ajan (00:05:47) ja kansainvälisiä noin neljän ja puolen minuutin ajan (00:04:22).

Uutisaineiston osuus:

City Pohjanmaan ohjelmiston tulisi toimituspaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

49 ”Kevään siitepölytiedotteet teille tarjoaa Länsikeskuksen Apteekki, sinua varten päästä varpaisiin, Länsikeskuksen Apteekki, CM Länsikeskus.” (klo 10.03, klo 14.03 ja klo 17.03) ja ”Parhaimman lopputuloksen saavuttamiseksi lääkehoito kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, jo ennen siitepölykauden alkua. Oireiden voimakkuus määrää minkälaista lääkitystä kannattaa käyttää. Länsikeskuksen Apteekissa autamme mielellämme. Kysy ja hyödynnä asiantuntemustamme ja tietoaamme. Sinua varten päästä varpaisiin, Länsikeskuksen Apteekki, CM Länsikeskus.” (klo 10.03, klo 14.03 ja klo 17.03)

50 ”Takaisin luontoon, asiaa luonnosta ja ympäristöstä, torstaisin ja lauantaisin, yhteistyössä Luonnon ja ympäristön hyväksi Encore Ympäristöpalvelu Oy, Megasuuri outlet & varastomyynti, talo täynnä halpaa tavaraa, vaatteita, pesuaineita, työkaluja, taloustavaroita ja kaikkea mahdollista. Megasuuri Outlet & varastomyynti Manhattanin liikekeskuksessa K-Supermarketin vieressä.” ja ”Takaisin luontoon, asiaa luonnosta ja ympäristöstä, torstaisin ja lauantaisin, yhteistyössä luonnon ja ympäristön hyväksi Paperinkeräys Oy, anna paperille uusi elämä, Megasuuri outlet & varastomyynti, talo täynnä halpaa tavaraa, vaatteita, pesuaineita, työkaluja, taloustavaroita ja kaikkea mahdollista. Megasuuri Outlet & varastomyynti Manhattanin liikekeskuksessa K-Supermarketin vieressä.”

51 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

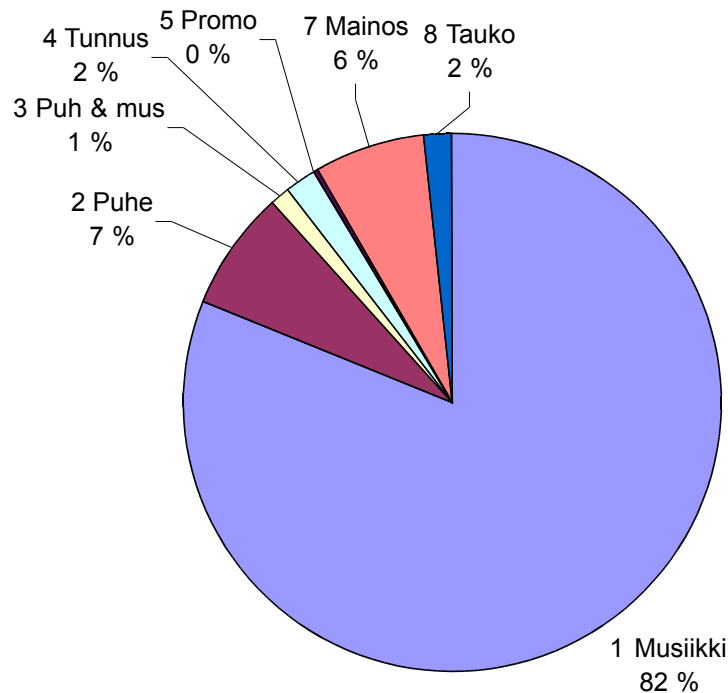
City Pohjanmaan lähetyksnäytteessä oli yhteensä lähes puoli tuntia (00:27:19) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:27:19). Lähetyksnäytteessä ei ollut ajankohtais-, asia- tai dokumenttiosioita, jotka olisi voitu laskea mukaan uutisaineiston osuuteen. Näytteeseen sisältyivät Ilkka Online maakuntauutislähetykset sekä varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella juontajan kertomat yksittäiset uutiset.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksstunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

City Pohjanmaan lähetyksnäytteessä oli noin 47 minuuttia (00:46:45) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetyksstunnin aikana oli enimmillään 5 ja puoli minuuttia (00:05:32).

Kuvio 7. City Pohjanmaan lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

City Pohjanmaan lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

City Pohjanmaan kuuluvuusalue kattaa käytännössä koko Etelä-Pohjanmaan sekä osia naapurimaakunnista. RadioMedian mukaan kanavan kuuluvuusalueella on noin 400 000 asukasta⁵².

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaiheiden käsittelytapojen perusteella näyt-

⁵² http://www.radiomedia.fi/radioasemat/mediakortit/fi_FI/city_pohjanmaa/

tää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle. Lähetysnäytteen musiikki koostui pääosin 1970–1990-lukujen pop- ja rockmusiikista.

2000-luvun musiikkia ei juuri kuultu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Tyyllajiltaan musiikki oli pääosin rockia (esimerkiksi *Steeler* – Judas Priest, *White Wedding* – Billy Idol) tai adult contemporary -tyyppistä (esimerkiksi *Blue Jean* – David Bowie, *Holiday* – Scorpions). Joukossa oli myös muutama rockiskelmäksi (esimerkiksi *Warsowa* – Eppu Normaali) määritelty kappale. Iskelmämusiikki ei kuulunut City Pohjanmaan musiikkivalikoimaan. Digitan ylläpitämä sivusto Radio.fi⁵³ kertoo, että ”City Pohjanmaa soittaa Pohjanmaan parasta rokkia aikuiseen makuun 24/7”.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

City Pohjanmaan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

City Pohjanmaan lähetys oli helpoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteeseen sisältyi yhteensä 116 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:15:17). Aseman omaa promootiota lähetysnäytteeseen sisältyi verrattain vähän (00:02:01), joten se ei helpottanut kanavan tunnistamista. Sen sijaan kanavan 1970-, 1980- ja 1990-luvuille painottuva musiikkivalikoima erottui selvästi muiden tutkimuksessa mukana olleiden asemien musiikkitarjonnasta.

Lähetysnäytteen perusteella City Pohjanmaan ohjelmisto on itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

City Pohjanmaan lähetysnäytteessä kuultiin jonkin verran kuuluvuusalueelle sijoituvia uutisia (00:27:19) mutta kuuluvuusalueelle sijoittuvia ajankohtaisia asioita ja asiasisältöjä ei sisältynyt näytteeseen. Kuuluvuusalueen asioita ei käsitelty uutislähetysten ulkopuolella lukuun ottamatta paikallisia säätiedotuksia ja uutista, jonka mukaan Seinäjoella kuorma-auton kyydistä oli pudonnut suuri määrä siipikarjan raatoja (klo 13.12).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi Ilkka Online -uutislähetysten paikalliset uutisaiheet myös muut erityisryhmille suunnatut lähetysosoudet. Slovakiassa pidettyjen jääkiekon MM-kisojen tunnelmista kuultiin Aleksi Särjen toimittamat kolme raporttia, jotka sisälsivät Suomen Jääkiekkoliiton puheenjohtajan Kalervo Kummolan, apuvalmentaja Petteri Matikaisen, Leijonien Sami Lepistön ja Norjan joukkueessa pelanneen Eerikki Koivun haastattelut Bratislavassa (klo 8.37, klo 13.36 ja klo 16.49). Tietokilpailuissa kysyttiin tämän vuoden eduskuntavaalien äänikuningasta (klo 8.25) ja kuukautta, jona suomessa on eniten liputuspäiviä (klo 14.34

⁵³ <http://www.radio.fi/kanava/city-pohjanmaa>

ja klo 17.23). Lisäksi kuultiin Mustat enkelit -orkesterin laulajan ja päihdetyöntekijän Jussi Aaltosen haastattelu ja asiaa Manserockista (klo 16.28).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

City Pohjanmaan lähetyksessä kuultiin Ilkka Online maakunta-uutiset tunnin välein (klo 9.00–14.00 ja 16.00–18.00), yhteensä 9 uutislähetystä. Lähetykset alkoivat aina muutamaa minuuttia ennen tasatuntia, joten myös osa klo 18 uutislähetyksestä ehti tallentua lähetyksensä. Paikallissää kuultiin lähes aina uutislähetysten jälkeen ja kerran siitä irrallaan, yhteensä 9 kertaa.

Kuhunkin maakunta-uutislähetykseen sisältyi kaksi samaa kuuluvuusalueelle sijoittuvaa uutista, jotka olivat hukkuneiden määrä Seinäjoella ja Kuortaneen kunnan osallistuminen jäähallin korjauskustannuksiin. Lisäksi juontaja luki uutislähetysten ulkopuolella yhden kuuluvuusalueelle sijoittuvan uutisen, jossa kerrottiin, että Seinäjoella kuorma-auton kyydistä oli pudonnut suuri määrä siipikarjan raatoja (klo 13.12).

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

City Pohjanmaan mainoskatkot oli erotettu toimituksellisesta aineistosta kanavatunnuksella tai kanavan omalla promotiospotilla lukuun ottamatta neljää Pikatori osto- ja myyntiohjelman ilmoitusmyynnin mainosta⁵⁴ (klo 7.19, klo 10.27, klo 13.31 ja klo 16.41), jotka sijaitsivat keskellä toimituksellista aineistoa.

3.8. Radio Pooki

Määrällinen analyysi

Pubesisältöjen osuus:

Radio Pookin arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituslupa-ehdojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Pookin lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan noin 2 tuntia ja 2 minuuttia (02:02:04) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 17 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Kaikki toimituksellinen puhe oli ilman musiikkitaustaa eli puheen ja musiikin yhdistelmää ei esiintynyt näytteessä.

Paikallisen aineiston osuus:

Radio Pookin ohjelmiston tulisi toimituslupa-ehdojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

⁵⁴ ”Pikatori on osto- ja myyntiohjelma yksityisille henkilöille. Soita ilmoituksesi vaikka heti numeroon 0600 399399. Ilmoituksen hinta on 15 euroa, ja se luetaan kuuntelijoille viitenä päivänä maanantaista perjantaihin klo 13.30. Saat ilmoituksesi kuuluviin Iskelmä Pohjanmaan ja City Pohjanmaan yhdestätoista lähettimestä Pohjanmaan maakuntien alueella. Soita siis ilmoituksesi Pikatoriin numeroon 0600 399399.”

Radio Pookin lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 23 minuuttia (01:22:50) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui kokonaisuudessaan suoraan kuuluvuusalueelle. Maakunnallisia ja kansainvälisiä asioita ei käsitelty kuuluvuusalueen näkökulmasta.

Uutisaineiston osuus:

Radio Pookin ohjelmiston tulisi toimilupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyskäsityksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

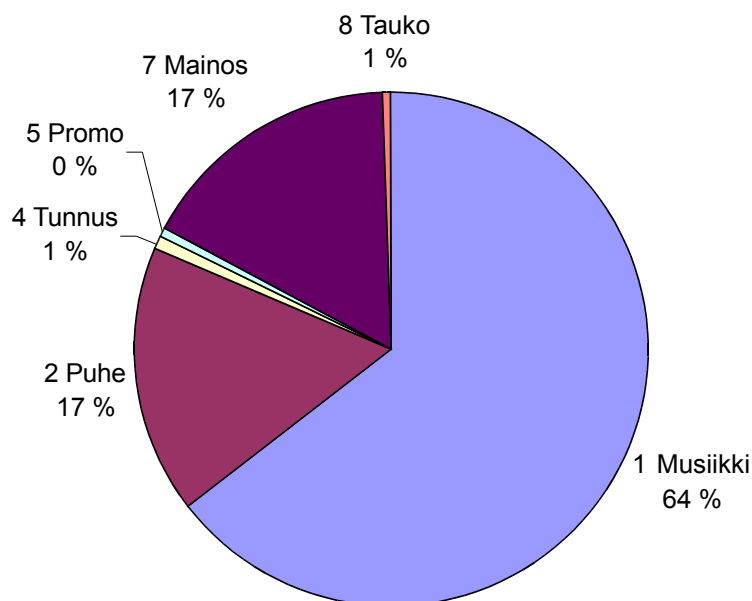
Radio Pookin lähetyksnäytteessä oli kaikkiaan noin tunti ja 25 minuuttia (01:24:55) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:27:35), ajankohtaisosiot (00:57:20). Asia- tai dokumenttiosioita ei lähetyksessä ollut. Näytteeseen sisältyivät aseman omat alueuutislähetyskäsitykset sekä toimittajien pitkin päivää kertomat uutisaiheet, jotka eivät muodostaneet yhtenäisiä uutislähetyskäsityksiä. Uutisaineistoon sisältyivät myös säätiedotukset, Turun yliopiston aerobiologisen yksikön siitepölytiedotteet koko Suomeen, metsäpalovaroitus ja liikennetiedote.

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksstunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Pookin lähetyksnäytteessä oli noin 2 tuntia (02:00:15) mainoksia. Luku ei kokonaisuudessaan ylitä laissa määriteltyä mainosten lähetyksajan sallittua yläaikaarajaa, mutta kun tarkastellaan perättäisiä lähetyksstunteja, 24 minuutin yläaikaaraja ylittyi lähetyksnäytteessä kahdesti (klo 7.00–9.00 välillä ja klo 10.00–12.00 välillä). Enimmillään mainosten yhteismäärä kahden perättäisen tunnin aikana oli 25 minuuttia ja 9 sekuntia (00:25:09) aamulla klo 7.00–9.00 välillä ja myöhemmin aamupäivällä, klo 10.00–12.00 välillä raja ylittyi uudelleen, jolloin mainosten määrä oli hiukan yli 24 minuuttia (00:24:10).

Kuvio 8. Radio Pookin lähetyksn sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Pookin lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Radio Pookin kuuluvuusalue ulottuu Pohjois- ja Keski-Pohjanmaalle sekä Lapin maakuntaan. Se ulottuu länsirannikolla Ylitorniosta Pietarsaareen, rajoittuu pohjoisessa Rovaniemeen, idässä Yli-Iihin, Ylikiiminkiin, Muhokseen ja Otanmäkeen ja etelässä Pihtiputaaseen. RadioMedian mukaan⁵⁵ Radio Pookin kuuluvuusalueella on noin 460 000 asukasta.

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaiheidien käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen varttuneemmalle aikuisväestölle. Lähetyksenäytteen musiikki koostui pääosin iskelmästä (esimerkiksi *Olen suomalainen* – Kari Tapio tai *Kulkuriveljeni Jan* – Tapio Rautavaara), rockiskelmästä (esimerkiksi *Iso lemmenpala* – Yölintu tai *Eteenpäin* – Anne Mattila) ja adult contemporary -tyyppisestä musiikista (esimerkiksi *Ei yksinäinen unta saa* – Neon 2 tai *Piba ilman sua* – Johanna Kurkela). Kaikkia kolmea musiikinlajia esiintyi näytteessä suunnilleen yhtä paljon.

Lähetyksessä kuultiin useita 2000-luvulla julkaistuja kappaleita, mutta toisaalta joukossa oli myös 60- ja 70-luvun iskelmää. Radiomedian internetsivut kertovat, että Radio Pookia kuunnellaan viimeisimmän toteutetun Kansallisen radiotutkimuksen mukaan eniten yli 45-vuotiaiden ikäryhmässä.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Pookin toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Radio Pookin lähetyksessä oli helppo tunnistaa useista syistä. Kanavan musiikkivalikoima oli tutkittujen radiokanavien joukossa sikäli omaperäinen, että mikään muu kanava ei soittanut yhtä puhtaasti kotimaista musiikkia ja lisäksi Pookin aamuohjelmassa toimittaja käytti alueen murretta. Lähetyksenäytteeseen sisältyi yhteensä 122 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:06:28), eli ne soivat kanavalla tiuhaan ja kanavan oma promootio (00:03:13) auttoi osaltaan tunnistamisessa.

Lähetyksenäytteen perusteella Radio Pookin ohjelmisto on siis itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Radio Pookin lähetyksenäytteessä käsiteltiin runsaasti kuuluvuusalueelle sijoitettavia uutis- ja ajankohtaisaiheita (01:08:46). Uutis- ja ajankohtaisaiheiden lisäksi muita kuuluvuusalueen asioita ei käsitelty erikseen, mutta uutis- ja ajankohtaisaineiston käsittely oli syvällistä ja juttuja oli taustoitettu asianomaisten henkilöiden haastatteluilla. Esimerkiksi Oulussa järjestettävää Taiteiden päivää koskien oli haastateltu Oulun Taiteiden yö -toimikunnan johtajaa Paavo Heinosta (klo 9.33), Oulun mahdollisuuksien ttori -uutiseen torikoordinaattori Maria Korkalaa (klo 10.30), lukiolaisten Geoparkin yö-

⁵⁵ http://www.radiomedia.fi/radioasemat/mediakortit/fi_FI/radio_pooki/

hön liittyen Geoparkin toiminnanjohtajaa Vesa Krökkiä (klo 14.27), Kemin 30. kansainvälisten sarjakuvapäivien ohjelmasta festivaalijohtaja Ilpo Koskelaa (klo 15.29) ja Oulun yliopiston Vuoden alumni -nimityksen johdosta Tatu Juvosta (klo 16.30).

Useita uutisaiheita käsiteltiin myös useamman kuin yhden kerran päivän aikana ja näin aiheen käsittelylle saatiin enemmän aikaa kuin esimerkiksi tavanomaisessa sähköuutislähetyksessä.

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikalliset uutis- ja ajankohtaisaiheet, erilaiset ajankohtaiset tapahtumat ja menovinkit myös muut erityisryhmille suunnatut lähetysosuudet. Musiikista kiinnostuneille oli tarjolla toivemusiikkia (klo 11.00–13.00), jolloin kuulijat saivat soittaa lähetykseen tai lähettää toiveensa sähköpostilla. Ohjelman aikana toimittaja ehti toteuttaa 25 toivetta. Lisäksi iltapäivällä kuultiin noin kymmenen minuutin mittainen laulaja Pentti Kumpulaisen haastattelu (klo 13.28). Urheilua oli tarjolla niukasti, mutta iltapäivän Suomi-Norja jääkiekko-ottelua käsiteltiin lähetyksessä (klo 7.36).

Neropatti-tietokilpailussa kuuntelijat saivat soittaa toimitukseen ja arvata vinkkien perusteella, mikä kunta oli kysymyksessä. Toimittaja antoi ajan kuluessa lisää vinkkejä ja soitti välissä musiikkia. Lopuksi hän haastatteli voittajaa lähetyksessä. (Klo 7.54, klo 8.05, klo 8.08, klo 8.11, klo 8.18, klo 8.22, klo 8.27, klo 8.37, klo 8.38, klo 8.42 ja klo 8.49.)

Lähetysnäytteen useimpia uutis- ja ajankohtaisaiheita oli taustoitettu haastatteluilla (katso kohta c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa), mikä syvensi näkökulmia ja antoi kuulijoille normaalia sähköuutislähetystä enemmän taustatietoa.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Radio Pookin lähetysnäytteessä kuultiin kanavan oma alueuutislähetys päivän aikana neljä kertaa (noin klo 9.00, klo 12.00, klo 15.00 ja klo 18.00). Lähetykset alkoivat puolen päivän jälkeen aina muutamaa minuuttia ennen tasatuntia, joten myös hiukan ennen kello 18:aa alkanutta uutislähetystä ehti tallentua lähetysnäytteelle. Varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella paikallisia uutisaiheita käsiteltiin lähetyksessä 25 kertaa. Kaikkiaan lähetysnäytteeseen sisältyi uutislähetykset mukaan lukien yhteensä 16 eri uutisaihetta, jotka sijoittuivat kahta aihetta lukuun ottamatta kuuluvuusalueelle. Paikallisia uutisaiheita olivat muun muassa, että Pan-Oulu -verkko laajenee Oulun seudulla, VAPO ja Siikalatvan kunta ovat tehneet 15 vuoden sopimuksen lämpöenergian toimittamisesta, ja että Rokualla järjestetään lukiolaisille suunnattu Geoparkin yö.

Lähetysnäytteessä kuultiin yhteensä 8 säätiedotusta, joista yksi oli paikallissää (klo 7.09). Liikennetiedote (klo 17.19) sijoittui kuuluvuusalueelle, mutta Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedotteet (klo 15.16, klo 16.21 ja klo 17.14) ja metsäpalovaroitus (klo 16.53) olivat valtakunnallisia.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voita-

va tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Radio Pookin mainoskatkot oli yhtä poikkeusta lukuun ottamatta erotettu toimituksellisesta aineistosta kanavatunnuksella tai kanavan omalla promootiospotilla. Lähetysnäytteessä siirryttiin suoraan toimituksellisesta aineistosta mainoksiin kerran (klo 7.13) Autotalo Antti-Roikon mainoksen⁵⁶ kautta.

3.9. Radio Ramona

Määrällinen analyysi

Puhesisältöjen osuus:

Radio Ramonan arkinen välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimituslupaehtojen mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöjä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Ramonan lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan tunti ja 46 minuuttia (01:46:00) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 15 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:01:12) oli puheen ja musiikin yhdistelmää ja loput puhetta ilman musiikkitaustaa.

Paikallisen aineiston osuus:

Radio Ramonan ohjelmiston tulisi toimituslupaehtojen mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Radio Ramonan lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti ja 6 minuuttia (01:05:18) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui kokonaisuudessaan suoraan kuuluvuusalueelle. Maakunnallisia tai kansainvälisiä asioita ei käsitelty kuuluvuusalueen näkökulmasta.

Uutisaineiston osuus:

Radio Ramonan ohjelmiston tulisi toimituslupaehtojen mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyyppejä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Radio Ramonan lähetyksessä oli kaikkiaan noin tunti ja 6 minuuttia (01:05:31) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:50:32) ja ajankohtaisosiot (00:14:59). Asia- tai dokumenttiosioita ei lähetyksessä ollut. Uutisaineiston osuuteen sisältyivät aseman omat uutislähetykset, joissa oli mukana paikallisuutisia ja urheilu- ja viihdeuutisia, varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella käsitellyt uutis- ja ajankohtaisaiheet, säätiedotukset ja Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedotteet.

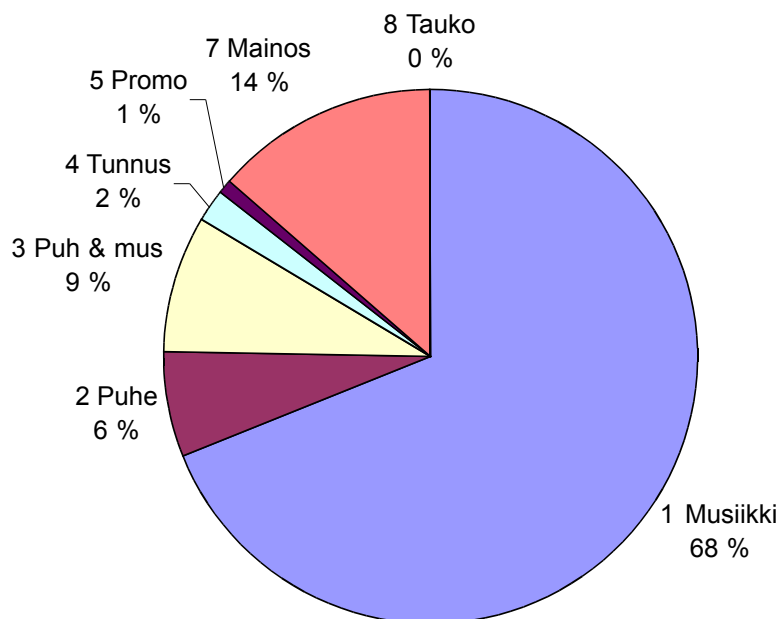
⁵⁶ "...kolla Ylivieskassa tapahtuu. Lauantaina tarjoamme tuhannelle ensimmäiselle maukasta lohikeittoa. Koe viikonloppuna Formula 1 -ajokokemus aidolla formula-autolla F1-simulaattorissa. Viikonloppuna kolme nopeinta kuljettajaa palkitaan. Esittelyssä kevään uusimmat automallit ja vaihtoauton ostajalle juuri tulleita huippuvaihdokkeja 150 auton vaihtoautovalikoimasta. Leikkaa Autolaakso-lehdestä mukaan 500 euron Autolaakson etuseteli, joka käy maksuna viikonloppuna päätettyihin yli 5000 euron autokauppoihin. Lisäetuna vielä huippuedullinen vakuutus- ja korkotarjous. Viikonloppuna näyttelyssä kahvitarjoilu. Tervetuloa autokaupoille Autotalo Antti-Roikolle Ylivieskan Autolaaksoon." (Spotti alkaa musiikkikappaleen ja tauon jälkeen kesken lauseen.)

Mainonnan määrä:

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyssaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Ramonan lähetyksnäytteessä oli noin tunti ja 38 minuuttia (01:37:33) mainoksia. Mainosten yhteismäärä kahden peräkkäisen lähetystunnin aikana oli enimmillään noin 10 ja puoli minuuttia (00:10:39).

Kuvio 9. Radio Ramonan lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Ramonan lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Radio Ramonan kuuluvuusalue kattaa Rauman, Uudenkaupungin, Säskylän ja Luvian seudut ja niiden väliin jäävän alueen. Aseman internetsivujen⁵⁷ mukaan kuuluvuusalueella asuu noin 100 000 kuuntelijaa.

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaiheidien käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle. Lähetyksnäytteen musiikkivalikoimassa kuultiin kappaleita 1980-luvulta tähän päivään. Enimmäkseen kuultiin kotimaista ja ulkomaista rockia (esimerkiksi *Hearts On Fire* – Bruce Springsteen tai *Aivan kuin kaikki muutkin* – Apulanta) ja toiseksi eniten adult contemporary -tyyppistä musiikkia (esimerkiksi *Mmm, mmm, mmm, mmm* – Crash Test Dummies tai *All This Time* – Sting). Lähetyksessä kuultiin joitakin viime vuosina julkaistuja kappaleita, mutta musiikki painottui enimmäkseen 1980- ja 1990-luvuille. Ramona kertoo nettisivuillaan, että sen pääkohderyhmänä ovat 25–54-vuotiaat kuuntelijat.

⁵⁷ <http://www.radioramona.fi/index.php?tmpl=mediamynti>

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Ramonan toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Kanavan musiikkivalikoima ei ole erityisen omaperäinen, joten Radio Ramonan lähetys oli helpoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteeseen sisältyi yhteensä 122 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:14:12). Myös kanavan omia promootiospotteja (00:05:52) kuultiin säännöllisin väliajoin, mikä auttoi osaltaan kanavan tunnistamisessa.

Lähetysnäytteen perusteella Radio Ramonan ohjelmisto on siis itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Radio Ramonan lähetysnäytteeseen sisältyi runsaasti kuuluvuusalueelle sijoittuvia uutis- ja ajankohtaisaiheita (00:49:53), joista osaa taustoitettiin asianomaisten henkilöiden haastatteluilla. Pidempiä yksittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetysjaksoja olivat uutisten ja paikallissätiedotusten lisäksi neljä kertaa päivän aikana kuullut Kaupungissa tapahtuu -ohjelmat, joissa kuultiin menovinkkejä kuuluvuusalueelle (klo 7.16, klo 9.17, klo 13.26 ja klo 16.20). Menovinkkejä kuultiin myös näiden ohjelmien ulkopuolella (klo 17.09 ja klo 17.16). Radio Ramonan lomatärppi -ohjelmaa varten kuuntelijoilta kerättiin päivän aikana ehdotuksia hyvistä lomakohteista kuuluvuusalueella ja yksi kohde esiteltiin viiden minuutin mittaisessa lähetysjaksossa ilta-päivän päätteeksi (klo 17.47).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikalliset uutis- ja ajankohtaisaiheet, viihde- ja urheilu-uutiset, erilaiset ajankohtaiset tapahtumat ja menovinkit myös muut erityisryhmille suunnatut lähetysosuudet. Slovakiassa pidettyjen jääkiekon MM-kisojen tunnelmista kuultiin päivän aikana Aleks Särjen toimittamat kolme raporttia, jotka sisälsivät Suomen Jääkiekkoliiton puheenjohtajan Kalerovo Kummolan, apuvalmentaja Petteri Matikaisen, Leijonien Sami Lepistön ja Norjan joukkueessa pelanneen Eerikki Koivun haastattelut Bratislavassa (klo 9.34, klo 13.46 ja klo 16.47). Illan Suomi-Norja -ottelua ja jääkiekon MM-kisoja kommentoitiin myös juonnoissa (klo 8.09 ja klo 10.07).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Radio Ramonan lähetysnäytteessä kuultiin kanavan omat uutislähetykset tunnin välein noin klo 7.00–18.00, yhteensä 12 uutislähetystä. Lähetykset alkoivat usein muutamaa minuuttia ennen tasatuntia, joten myös hiukan ennen kello 18.00 alkanutta uutislähetystä ehti tallentua lähetysnäytteelle. Lyhyet uutisotsikot kuultiin lisäksi neljä kertaa päivän aikana (klo 7.30, klo 8.30, klo 16.30 ja klo 17.30). Aamun uutiset toimitti Risto Leino ja iltapäivän Anu Elo ja jokaiseen uutislähetykseen sisältyi 2–5 paikallista uutisaihetta.

Yhteensä uutisissa käsiteltiin 18 eri aihetta, joista 10 sijoittui kuuluvuusalueelle. Paikallisia uutisaiheita olivat muun muassa Vuoden yrittäjäperheen valitseminen, neljän ihmisen puukotus Porissa, Rauman musiikkiopiston rehtorin valinta ja sakkainen ja ruskea vesijohtovesi Rauman keskustassa kyseisenä päivänä.

Varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella käsiteltiin kolmea paikallista ajankohtaisaihetta. C-hepatiitin lisääntymisestä Satakunnassa (klo 14.26) kuultiin noin 10 minuutin mittainen juttu, jossa haastateltiin hygieniahoitaja Sonja Simulaa ja psykiatrista sairaanhoitajaa ja ohjaajaa Teresa Raitaa. Kauttuan ruukinpuistossa heinäkuun lopussa järjestettävästä koko perheen festivaalista (klo 15.26) kerrottiin noin viiden minuutin mittaisessa jutussa, johon oli haastateltu festivaalin johtajaa Petri Helanderia. Lisäksi kerrottiin Rauman kaupungin Vetovoimaisuus-projektin järjestämästä roskienbongaustapahtumasta (klo 15.14).

Paikallissää kuultiin aina uutislähetysten jälkeen ja lisäksi viisi kertaa niiden ulkopuolella, yhteensä 16 kertaa. Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedotte lähetettiin päivän aikana neljä kertaa (klo 10.03, klo 12.03, klo 14.03 ja klo 17.03), mutta se oli valtakunnallinen.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Radio Ramonan lähetysnäytteessä mainos sijaitsi keskellä toimituksellista aineistoa 6 kertaa. Säästöpankin mainos⁵⁸ kuultiin keskellä toimituksellista aineistoa kahdesti ja muilla kerroilla kyseessä oli Rauman ensimmäisen apteekin mainos⁵⁹, joka kuultiin aina juuri ennen seuraavan mainoskatkon toimituksellisesta aineistosta erottavaa kanavatunnusta Turun yliopiston Aerobiologisen yksikön siitepölytiedotteiden ja apteekin sponsorispotin jälkeen.

Ramonan sääohjelmia sponsoroivat Ihoden höyläämö, jonka sponsorispotit⁶⁰ sisälsivät mainosmaisia elementtejä.

58 "Anneli, täällä! Ai hei Sirkka! Ihana nähdä. Mistä sä oot tulossa ton..(hironuntaa)..ponin kanssa? Säästöpankista. Aa! Tiätsä kuule, mä oon aina haaveillu ratsastamisesta ja kato, poni! Ihan totta. Hei tiätsä nyt sä voit työmatkatki mennä noin, ihanaa. Niin, tuu kyytiin! Ihanaa! Asuntolainaa hakiessa on fiksuinta hoitaa kaikki raha-asiansa kuntoon. Saatat nimittäin yllättyä, mihin kaikkeen varasi riittävät sen asunnon lisäksi. Varaa siis oman talouden tuokio osoitteesta säästöpankki.fi. Säästöpankki, eläköön elämän rikkaus." (klo 7.03) ja "Kato, Pena Poison! No moro moro. Mitäs, mistä mies on tulossa ton grillin kanssa? Säästöpankista. hei kuule, maistuisko sulle joku bratwursti tai pekoninytytti tai hodari tai..? Joo, totta kai! Asuntolainaa hakiessa on fiksuinta hoitaa kaikki raha-asiansa kuntoon. Saatat nimittäin yllättyä, mihin kaikkeen varasi riittävät, sen asunnon lisäksi. Varaa siis oman talouden tuokio osoitteesta säästöpankki.fi." (klo 14.04)

59 "Tällä viikolla päivystää Rauman ensimmäinen apteekki, Kuninkaankatu 3. Asiantuntijat sinua varten maanantaista lauantaihin kello 8-21 ja sunnuntaina kello 12-20. Huomio mökkeilijät ja veneilijät. Nyt on aika päivittää lääkekaapit ja ensiapulaukut. Meillä hallussa hyvän palvelun resepti. Tervetuloa! Rauman ensimmäinen apteekki, Kuninkaankatu 3." (klo 7.40, klo 11.37, klo 14.42, klo 17.39)

60 Sääohjelman alussa: "Radio Ramonan kesäsään tarjoaa puusta pitkään ja melkein kaikkea maan ja taivaan väliltä Ihoden höyläämöltä." (klo 8.02, klo 9.03, klo 11.03, klo 12.03, klo 13.04, klo 15.04, klo 16.04, klo 17.04) ja sääohjelman lopussa "Oi, rupsahda rauhassa rakkaani mun, juuppa juu. Kyl tämä meidän torp kaipais kans piänt entraust edes niinko noi sada vuade välei. Älä, älä, älä, älä kys, kyl sää jo tiädä, et Ihode Höyläämö poja, fiilaa ja höylää vaik mitä erikoislistaa ja paneeli. Kipaseppas kysymä tai must tuntuu, et sää rupsahdat ihan silmissä. Puusta pitkää ja melkein kaikkea maan ja taivaan väliltä Ihoden Höyläämöltä." (klo 8.03, klo 11.03, klo 13.04 ja klo 16.04) "Ny ei sada. Ny ruppees pykäämä sitä autotalli toho pihaa. Sä ole sitä niin kauan kohkannu. Ja liukkast siit. Ja sä katokki et se o täl viikol valmis. Ja jollei ol, ni tiädäkki, et muuta sit ite siihe asuma. Mist, mist, mist, mist... Mist puut saa? Eksä onneto tiä mist puut saa? Puusta pitkään ja melkein kaikkea maan ja taivaan väliltä Ihoden höyläämöltä." (klo 9.04, klo 12.04, klo 15.05 ja klo 17.04)

Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”⁶¹.

3.10. Radio Sun

Määrällinen analyysi

Puhesisältöjen osuus:

Radio Sunin arkisin välillä kello 6.00–18.00 lähettämästä ohjelmasta tulisi toimitus- ja ohjelmamateriaalin mukaan olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia puhesisältöä eli päivittäin noin 1 tunti ja 48 minuuttia (01:48:00). Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Radio Sunin lähetyksessä torstaina 12.5.2011 kello 6.00–18.00 oli kaikkiaan tunti ja 51 minuuttia (01:51:08) toimituksellista puhesisältöä, eli yhteensä noin 16 prosenttia tutkitusta yhden päivän näytteestä. Tästä valtaosa (01:40:13) oli puhetta ilman musiikkitaustaa ja loput puheen ja musiikin yhdistelmää.

Paikallisen aineiston osuus:

Radio Sunin ohjelmiston tulisi toimitus- ja ohjelmamateriaalin mukaan sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa.

Radio Sunin lähetyksessä oli kaikkiaan noin 40 ja puoli minuuttia (00:40:27) paikalliseksi luokiteltua toimituksellista puhesisältöä, joka sijoittui kokonaisuudessaan suoraan kuuluvuusalueelle. Maakunnallisia tai kansainvälisiä asioita ei käsitelty kuuluvuusalueen näkökulmasta.

Uutisaineiston osuus:

Radio Sunin ohjelmiston tulisi toimitus- ja ohjelmamateriaalin mukaan sisältää päivittäin säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyyppejä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Radio Sunin lähetyksessä oli kaikkiaan noin 51 ja puoli minuuttia (00:51:24) uutis- ja ajankohtaistyyppistä toimituksellista aineistoa. Sellaisiksi on tässä laskettu uutiset (00:42:57), ajankohtaisosiot (00:05:17) ja asia- tai dokumenttiosiot (00:03:10). Uutisaineiston osuuteen sisältyivät STT:n uutislähetystyypit ja aseman omat uutisotsikot, jotka sisälsivät myös urheilu- ja viihdeuutisia. Niiden lisäksi uutisaineistoa olivat aseman omat paikallisuutislähetystyypit ja aluekatsaus, varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella käsitellyt uutis- ja ajankohtaisaiheet sekä säätiedotukset.

Mainonnan määrä:

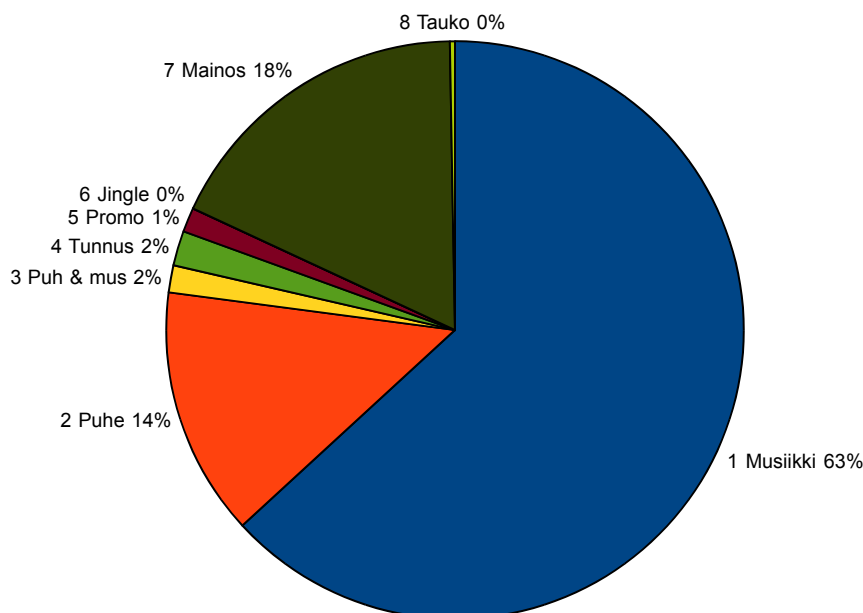
Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain (30§) mukaan radiomainosten lähetyksiaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta eli toisin sanoen mainontaa ei saisi olla ympärivuorokautisessa lähetyksessä yli 2 tuntia ja 24 minuuttia. Lisäksi kahden peräkkäisen lähetyksentunnin aikana mainoksia saa olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

Radio Sunin lähetyksessä oli noin 2 tuntia ja 8 minuuttia (02:08:10) mainoksia.

⁶¹ Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

Mainosten yhteismäärä kahden perättäisen tunnin aikana ylitti sallitun 24 minuutin rajan kolmesti. Eniten mainoksia kuultiin keskiviokivällä klo 11.00–13.00 välisenä aikana, noin 33 minuuttia (00:33:04). Juuri ennen keskiviokivää, klo 10.00–12.00 välillä, mainoksia kuultiin lähes 27 minuutin verran (00:26:48), ja keskiviokivän jälkeen, klo 12.00–14.00 välillä, mainosten yhteismäärä oli noin 26 ja puoli minuuttia (00:26:25).

Kuvio 10. Radio Sunin lähetyksen sisältöaineokset 12.5.2011 klo 6.00–18.00



Laadullinen analyysi

a) ohjelmiston suuntaus

Radio Sunin lähetyksen tulisi toimilupaehtojen mukaan koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta.

Radio Sunin kuuluvuusalue kattaa Tampereen, Ikaalisten, Hämeenkyrön, Kankaanpään, Parkanon ja Valkeakosken seudut eli Pirkanmaan, Pohjois-Satakunnan ja Kanta-Hämeen pohjoisosan. RadioMedian mukaan⁶² aseman kuuluvuusalueella asuu noin 660 000 henkilöä.

Aihe- ja näkökulmavalintojen sekä paikallisiaiheidien käsittelytapojen perusteella näyttää ilmeiseltä, että aseman ohjelmisto on suunnattu kuuluvuusalueen aikuisväestölle. Lähetyksnäytteen musiikkivalikoimassa kuultiin enimmäkseen suomenkielistä musiikkia

1980-luvulta tähän päivään. Kanava mainostaakin tuottavansa sisältöä ”suomalaiseen makuun”. Yli puolet kappaleista sijoittui kategoriaan adult contemporary (esimerkiksi *Bailamos* – Enrique Iglesias tai *I Just Called To Say I Love You* – Stewie Wonder) ja lähes puolet oli rockiskelmää (esimerkiksi *Murbeellisten laulujen maa* – Eppu Normaali tai *Perutaan häät* – Anne Mattila). Joukkoon mahtui useita kappaleita, jotka oli julkaistu viimeisen 5 vuoden aikana. Myös muutama rock ja viihdesovitus kuultiin edellä mainittujen musiikkityylien lisäksi. Kanavamarkkinoinnissaan Radio Sun ker-

⁶² http://www.radiomedia.fi/radioasemat/mediakortit/fi_FI/radio_sun/

too soittavansa monipuolisinta iskelmää ja parasta poppia, mutta puhdasta iskelmää musiikkitarjonnasta oli vain murto-osa. Lähetyksessä painotettiin useaan otteeseen, että kanava on suunnattu alueen aikuisväestölle, ja että sen musiikkivalikoima vastaa tutkitusti aikuisväestön mieltymyksiä. RadioMedian mukaan Radio Sunia kuuntelevat useimmiten yli 45-vuotiaat.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Radio Sunin toimiluvassa edellytetään, että sen lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Kanavan musiikkivalikoima ei ole erityisen omaperäinen, joten Radio Sunin lähetyksesi oli helpoiten tunnistettavissa tiuhaan soivien asematunnusten perusteella. Näytteen sisältyi yhteensä 97 asema-, uutis- tai muuta äänitunnusta (00:14:20). Myös kanavan omia promootiospotteja (00:09:31) kuultiin säännöllisin väliajoin, yhteensä 47 kappaletta, mikä auttoi osaltaan kanavan tunnistamisessa.

Lähetyksnäytteen perusteella Radio Sunin ohjelmisto on siis itsenäinen kokonaisuus suhteessa muihin otoksen radio-ohjelmistoihin eli yksikään toinen tutkituista kanavista ei lähettänyt täsmälleen samaa ohjelmaa. Pidemmälle meneviä johtopäätöksiä ohjelmiston itsenäisyydestä ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Radio Sunin lähetyksnäytteesiin sisältyi runsaasti kuuluvuusalueelle sijoittuvia uutisia ja ajankohtaisaiheita (00:20:00), joista osaa taustoitettiin asianomaisten henkilöiden haastatteluilla. Pidempiä yksittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä lähetyksjaksoja olivat uutisten, aluekatsauksen ja paikallissätiedotusten lisäksi aamu- ja iltapäiväkeskustelut sekä menovinkit. Aamupäivän aikana kuuntelijoita pyydettiin osallistumaan keskusteluun siitä, mitä suomalaisuus heille merkitsee ja vastauksia luettiin lähetyksessä. Aiheesta oli myös tehty katugallup. (Klo 6.42, klo 7.15, klo 7.45, klo 8.07, klo 8.15, klo 9.08, klo 9.18, klo 10.07 ja klo 10.45.) Iltapäivällä puolestaan kuuntelijoiden mielipiteitä kysyttiin puhelimen lainaamisesta tuntemattomalle (klo 17.40). Menovinkejä kuuluvuusalueelle kuultiin lähetyksessä kahteen otteeseen (klo 10.15 ja klo 15.17).

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Erityisryhmien palveluksi on tässä määritelty väljästi sellainen toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille.

Kuuluvuusalueen erityisryhmien palvelua näytteessä edustivat paitsi paikalliset uutis- ja ajankohtaisaiheet, erilaiset ajankohtaiset tapahtumat ja menovinkit myös muut erityisryhmille suunnatut lähetyksosuudet. Koko päivän kestäneessä Tomi Metsäketo-aiheisessa kilpailussa saattoi voittaa Metsäkeden juuri ilmestyneen levyn (klo 6.13, klo 13.17, klo 14.49, klo 16.17 ja klo 17.17). Marja Tuomisaari haastatteli laulaja Metsäketoa ja haastattelu kuultiin lähetyksessä kahdesti (klo 9.48 ja klo 14.50). Toimittaja kertoi juonnoissa lisäksi Janne Tulkin (klo 13.34) ja Arttu Viskarin (klo 15.09) uudesta musiikista. Kuuntelijoiden oli mahdollista päästä itse valitsemaan musiikkia lähetykseen nettisivujen kautta ja sinä päivänä musiikkia valitsemaan otettua kuuntelijaa (Panu) haastateltiin (klo 15.51) hänen valitsemastaan musiikista. Lisäksi kuultiin vielä Pekka Santosen Iso-Britanniaa käsittelevä pakina (klo 13.49).

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Radio Sunin lähetyksnäytteessä kuultiin kanavan omat paikallisuutislähetykset (klo 9.00, klo 12.00 ja klo 16.00). Kaksi ensimmäistä lähetystä oli keskenään samansisältöisiä ja niihin sisältyi neljä eri uutisaihetta. Kello 16 lähetyksessä käsiteltiin seitsemää uutisaihetta, joista yksi oli sama kuin aikaisemmissa lähetyksissä. Lisäksi lähetyksnäytteessä kuultiin lyhyet paikallisuutisotsikot (klo 8.35). Lempäälän-Vesilahden sanomien toimittama aluekatsaus sisälsi kaksi kuuluvuusalueelle sijoittuvaa uutista ja se kuultiin klo 9.31. Paikallisia uutisaiheita käsiteltiin myös varsinaisten uutislähetysten ulkopuolella (klo 6.32, klo 7.34, 13.36 ja klo 14.37). Yhteensä lähetyksnäytteessä käsiteltiin 16 eri uutisaihetta, jotka sijoittuivat kuuluvuusalueelle.

Paikallisia uutisaiheita olivat muun muassa rahapula Tampereen puistojen ja katujen kunnossapidossa, Tampereen rautatieaseman raiteistojärjestelyt, Vatialan kirjaston sulkeminen Kangasalla, Pirkkalan vedenjakeluaseman huoltokatko, Sääksjärven liittymän liikenneonnettomuus, Ikaalisten lukion oppilaiden onnistuminen jatko-opiskelupaikan saannissa ja Mustikan kukinta Pirkkalassa.

Paikallissää kuultiin lähetyksnäytteessä joko STT:n uutislähetysten tai paikallisuutisten jälkeen ja kerran niistä irrallaan, yhteensä 12 kertaa.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tv- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja ne on erotettava muusta ohjelmistosta äänitunnuksella (30§).

Radio Sunin lähetyksnäytteessä siirryttiin toimituksellisesta aineistosta mainoksiin Hiisi Golfin ja Radio Sunin yhteisen Sun Open Golfkilpailun mainoksen⁶³ kautta kolme kertaa.

Sunin aamuohjelmaa (klo 6.00–11.00) sponsoroi Ideapark liikekaupunki, Tyyliä töihin –ohjelmaa (klo 11.00-13.00) Jämi ja iltapäiväohjelmaa (klo 13.00-18.00) Ikaalisten kylpylä. Viestintäviraston ohjeen 31.7.2007, s.3 mukaan ”sponsoritunnisteet täytyy ja toisaalta saa esittää vain ohjelman alussa tai lopussa ja ohjelman mainoskatkojen yhteydessä”. Lisäksi Viestintäviraston kirjeen (2009) mukaan sponsoritunnuksia voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät esimerkiksi ”sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavia viittauksia”⁶⁴.

Ideaparkin⁶⁵, Jämin ja Ikaalisten kylpylän sponsoritunnuksia kuultiin päivän aikana toimituksellisen aineiston keskellä yhteensä 12 kertaa (Ideaparkin 5, Jämin 2 ja Ikaalisten kylpylän 5 kertaa) aina sääohjelman sponsoritunnuksen jälkeen ennen seura-

63 ”Sun Open Golf -kilpailu kisataan lauantaina 28.5. Hiisi Golfin farmiradalla Lempäälässä. Kokoa kahden hengen joukkue ja osallistu kisaan. Voit voittaa upeita palkintoja. Lisätiedot ja ilmoittautumiset osoitteessa Hiisi-Golf.fi” (klo 8.36, klo 11.30 ja klo 16.38)

64 Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009. Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla, s. 2/3.

65 ”Hyvää huomenta Pirkanmaa, Satakunta, Kanta-Häme. Tämä on Sun aamu. Kattava uutis- ja liikennetiedotus sekä piristävin musiikki arkiamuisin kuudesta yhteentoista. Yhteistyössä Ideapark, liikekaupunki. Radio Sun.” (klo 7.03, klo 8.03, klo 9.04 ja klo 10.03)

vaa musiikkikappaletta. Lisäksi Jämin⁶⁶ ja Ikaalisten kylpylän⁶⁷ sponsoritunnukset, joita kuultiin myös niille kuuluvilla paikoilla, sisälsivät mainosmaisia elementtejä.

Myös Lempäälän-Vesilahden Sanomien toimittamaa aluekatsausta (klo 9.31) sponsorineen Pirkanmaan Yrittäjien sponsoritunnukset⁶⁸ sisälsivät mainosmaisia elementtejä.

66 ”Tyylä töihin, monipuolisin iskelmä ja paras pop nonstopina yhdestätoista yhteen, yhteistyössä Jämi, elämyksiä ympäri vuoden, Radio Sun.” (klo 11.02, klo 11.34, klo 11.57, klo 12.04, klo 12.32 ja klo 12.57) tai ”Tyylä töihin, parasta seuraa keskipäivään, unohtumattomimmat elämykset tarjoaa Jämi, ystävä aalloilla, Radio Sun.” (klo 11.19, klo 11.44, klo 12.19 ja klo 12.47)

67 ”Tervetuloa matkalle mielihyvään, Sun iltapäivissä yhteistyössä Ikaalisten kylpylä” (klo 13.39, klo 14.42, klo 15.22, klo 16.21 ja klo 17.44) ja ”Sun iltapäivät, virkistävin musiikkikattaus yhdistettynä maakunnan ajantasaisimpaan uutis- ja liikennetiedotukseen, rentoutumishetket tarjoaa Ikaalisten kylpylä, Radio Sun.” (klo 14.03, klo 15.04, klo 16.05 ja klo 17.03) ja ”Lisää iloa ja energiaa tarjoavat Sun ja Ikaalisten kylpylä” (klo 15.45, klo 16.56 ja klo 17.59) ja ”Sun Radion ja Ikaalisten kylpylän iltapäivät, nautintoja kaikille aisteille” (klo 16.41)

68 ”Parasta palvelua Pirkanmaalta, Pirkanmaan Yrittäjät, Radio Sun.” (klo 9.31 ja klo 9.34)

4. Yhteenveto

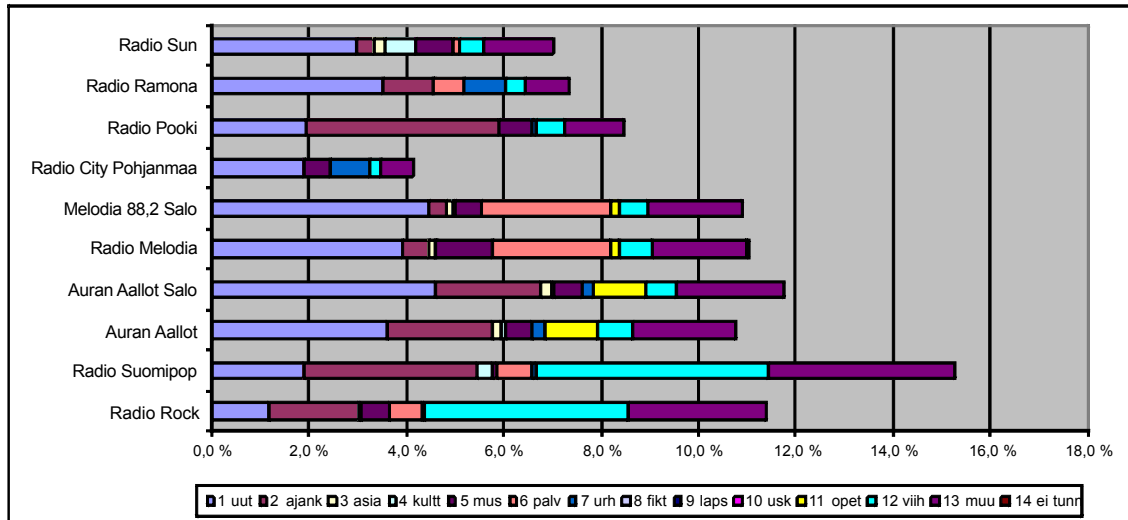
Otoksen kymmenen aseman joukosta kaikkein eniten toimituksellisia puhesisältöjä eli lähes kolme tuntia 40 minuuttia (31,0 %) löytyi Radio Suomipopin näytteestä. Toiseksi puhepitoisin oli Radio Auran Aallot Salo (23,0 %). Kaikkein vähiten puhesisältöä puolestaan oli Radio City Pohjanmaan näytteessä (8,0 %) ja toiseksi vähiten puhetta tarjosi Radio Ramona (15,0 %). Vastaavasti Radio City Pohjanmaalla oli näytteessään ylivoimaisesti eniten (82,0 %) ja Radio Ramonalla toiseksi eniten (68,0 %) musiikkia.

Uutisosuuksien määrä oli suurin Radio Auran Aallot Salon näytteessä (01:06:02) ja toiseksi suurin Turun seudulla kuuluvan Radio Melodian näytteessä (00:56:31). Kaikkein vähiten uutisia oli Radio Rockin näytteessä (00:16:33). Myös Radio Suomipopin näytteessä uutistyyppisten aineistojen määrä oli suhteellisen pieni (00:27:09). Kaikkia uutis-, ajankohtais- ja asiatyypisiä puhesisältöjä yhteensä tarjosivat näytteissään eniten Radio Auran Aallot Salo (01:40:24) ja Turun seudulla kuuluva Radio Auran Aallot (01:25:46). Kaikkein pienimmäksi kaikkien tämäntyyppisten sisältöjen määrä jäi Radio City Pohjanmaan näytteessä (00:27:19). Lisäksi myös Radio Rockin näytteessä uutis-, ajankohtais- ja asiatyypisten puhesisältöjen yhteismäärä jäi suhteellisen pieneksi (00:43:27).

Eniten maantieteellisesti paikallista eli kuuluvuusalueelle sijoittunutta toimituksellista aineistoa oli raahelaisella Radio Pookilla (01:18:53) ja toiseksi eniten raumalaisella Radio Ramonalla (01:05:18). Näin on sekä katsottaessa vain kuuluvuusalueelle sijoittunutta aineistoa että tarkasteltaessa kaikkea tavalla tai toisella paikallistettua aineistoa. Kaikkein vähäisin paikallisen puhesisällön kokonaismäärä otoksen kanavista oli Radio Auran Aallot Salolla (00:19:35), joka tarjosi myös vähiten suoraan kuuluvuusalueelle eli Salon seudulle sijoittuvia puhesisältöjä. Radio Auran Aallot Salon kaikki paikallisaineisto sijoittui suoraan kuuluvuusalueelle eikä maakunnallisia tai kansainvälisiä aiheita tarkasteltu paikallisesta näkökulmasta. Radio Auran Aallot Salon paikallisen aineiston suhteellisesti pieni määrä selittyy osaksi sillä, että sen ja Turun seudulla kuuluvan Auran Aaltojen lähetyksenäytteet olivat valtaosin keskenään täysin yhteneviä ja sisällöstä suurin osa sijoittui Turun seudulle, joka ei ole Auran Aallot Salon kuuluvuusaluetta.

Mainonnan määrä oli otoksen suurin Radio Sunin (02:08:10) ja Radio Pookin (02:00:15) näytteissä. Vähiten mainontaa taas löytyi Radio City Pohjanmaan (00:46:45) ja Radio Melodia Salon (01:04:43) näytteistä.

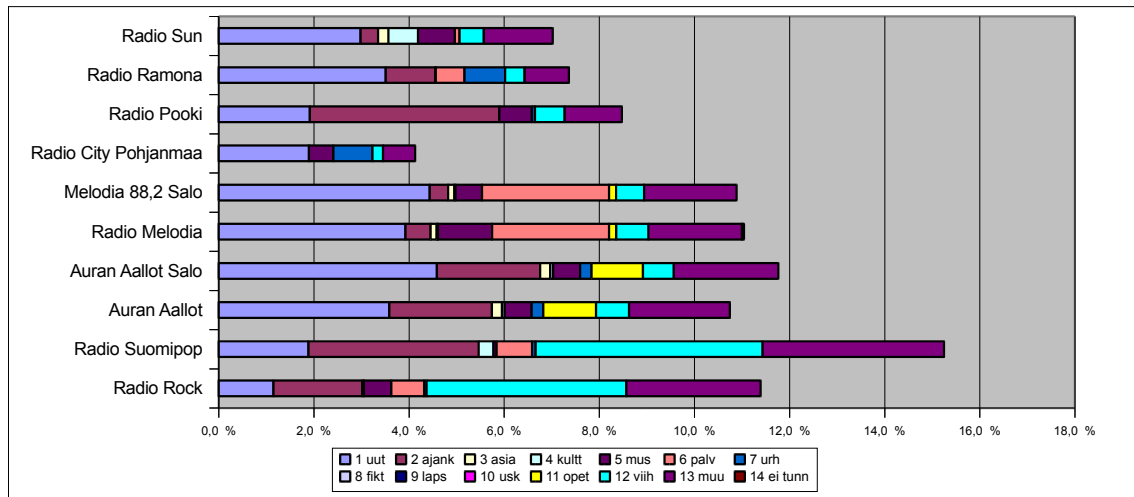
Kaavio 1. Kanavakohtainen sisältöaineksen jakauma (% koko näytteestä)



Taulukko 2. Kanavakohtainen sisältöaineksen jakauma

	Radio Rock	Radio Suomipop	Auran Aallot	Auran Aallot Salo	Radio Melodia
1 musiikki	7:10:55	5:58:02	7:41:37	7:29:44	7:23:44
2 puhe	2:20:42	3:20:20	1:08:07	1:19:42	2:16:46
3 edellisten yhdistelmä	0:23:22	0:19:15	1:26:37	1:29:43	0:22:14
4 asema-, uutis, tms. tunnus	0:14:08	0:29:38	0:20:39	0:26:11	0:18:03
5 promo	0:08:54	0:01:21	0:00:45	0:00:50	0:07:12
6 jingle	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
7 mainos	1:41:51	1:51:20	1:20:59	1:12:36	1:28:21
8 tauko	0:00:08	0:00:04	0:01:16	0:01:14	0:03:40
9 muu	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
10 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00
Puhesisällöt yhteensä	2:44:04	3:39:35	2:34:44	2:49:25	2:39:00
	Melodia 88,2 Salo	Radio City Pohjanmaa	Radio Pooki	Radio Ramona	Radio Sun
1 musiikki	7:47:06	9:43:38	7:43:25	8:16:15	7:34:49
2 puhe	2:19:26	0:51:54	2:02:04	0:44:48	1:40:13
3 edellisten yhdistelmä	0:17:22	0:07:34	0:00:00	1:01:12	0:10:55
4 asema-, uutis, tms. tunnus	0:27:23	0:15:17	0:06:28	0:14:12	0:14:20
5 promo	0:01:14	0:02:01	0:03:13	0:05:52	0:09:31
6 jingle	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:01
7 mainos	1:04:43	0:46:45	2:00:15	1:37:33	2:08:10
8 tauko	0:02:46	0:12:51	0:04:35	0:00:08	0:02:01
9 muu	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
10 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00	12:00:00
Puhesisällöt yhteensä	2:36:48	0:59:28	2:02:04	1:46:00	1:51:08

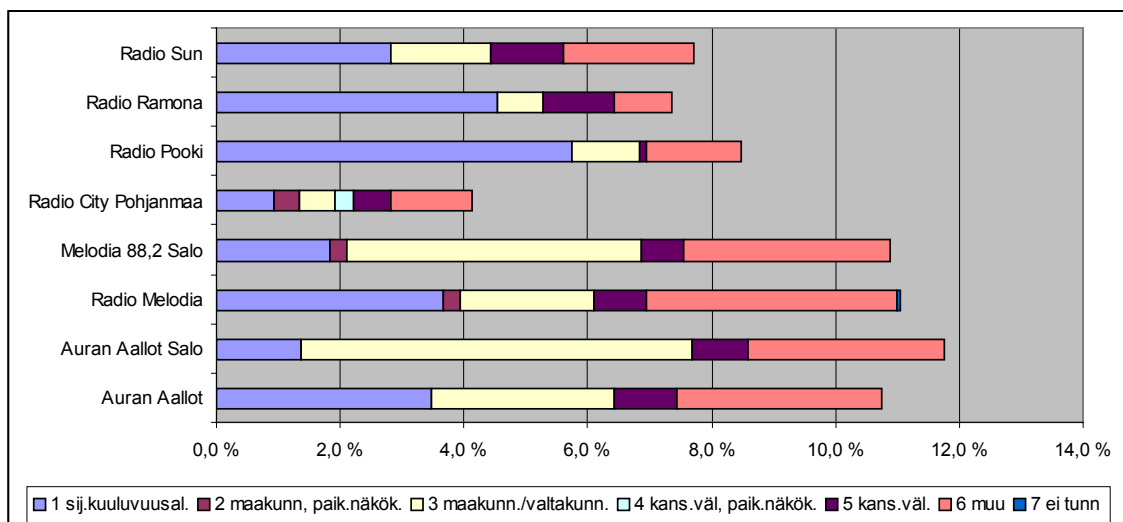
Kaavio 2. Kanavakohtainen puheisisällön tyyppien jakauma (% koko näytteestä)



Taulukko 3. Kanavakohtainen puheisisällön tyyppien jakauma

	Radio Rock	Radio Suomipop	Auran Aallot	Auran Aallot Salo	Radio Melodia
1 uutisoso	0:16:33	0:27:09	0:51:37	1:06:02	0:56:31
2 ajankohtaisoso	0:26:54	0:51:34	0:31:05	0:31:18	0:07:38
3 asia- tai dokumenttiosio	0:00:00	0:00:00	0:03:04	0:03:04	0:01:52
4 kulttuuriosio	0:00:32	0:04:28	0:00:50	0:00:50	0:00:23
5 musiikkiosio	0:08:16	0:00:57	0:08:08	0:08:09	0:16:21
6 palvelu- tai harrasteosio	0:09:54	0:10:43	0:00:00	0:00:00	0:35:27
7 urheiluosio	0:00:47	0:01:07	0:03:31	0:03:31	0:00:00
8 kuunnelma- tai fiktio-osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
9 lapsille suunnattu osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
10 uskonnollinen tai heng.osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
11 opetusosio	0:00:00	0:00:00	0:15:57	0:15:33	0:02:08
12 viihdeosio	1:00:27	1:08:40	0:10:01	0:09:20	0:09:46
13 muu	0:40:41	0:54:57	0:30:31	0:31:38	0:28:18
14 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:36
Yhteensä	2:44:04	3:39:35	2:34:44	2:49:25	2:39:00
Uutis- ja asiasisällöt yhteensä	0:43:27	1:18:43	1:25:46	1:40:24	1:06:01
	Melodia 88,2 Salo	Radio City Pohjanmaa	Radio Pooki	Radio Ramona	Radio Sun
1 uutisoso	1:03:53	0:27:19	0:27:35	0:50:32	0:42:57
2 ajankohtaisoso	0:05:35	0:00:00	0:57:20	0:14:59	0:05:17
3 asia- tai dokumenttiosio	0:01:52	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:10
4 kulttuuriosio	0:00:23	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:08:58
5 musiikkiosio	0:08:00	0:07:26	0:09:52	0:00:12	0:11:06
6 palvelu- tai harrasteosio	0:38:29	0:00:00	0:00:00	0:08:40	0:01:29
7 urheiluosio	0:00:00	0:11:48	0:00:57	0:12:21	0:00:00
8 kuunnelma- tai fiktio-osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
9 lapsille suunnattu osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
10 uskonnollinen tai heng.osio	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
11 opetusosio	0:02:08	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
12 viihdeosio	0:08:28	0:03:10	0:08:58	0:05:52	0:07:18
13 muu	0:28:00	0:09:45	0:17:22	0:13:24	0:20:53
14 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Yhteensä	2:36:48	0:59:28	2:02:04	1:46:00	1:41:08
Uutis- ja asiasisällöt yhteensä	1:11:20	0:27:19	1:24:55	1:05:31	0:51:24

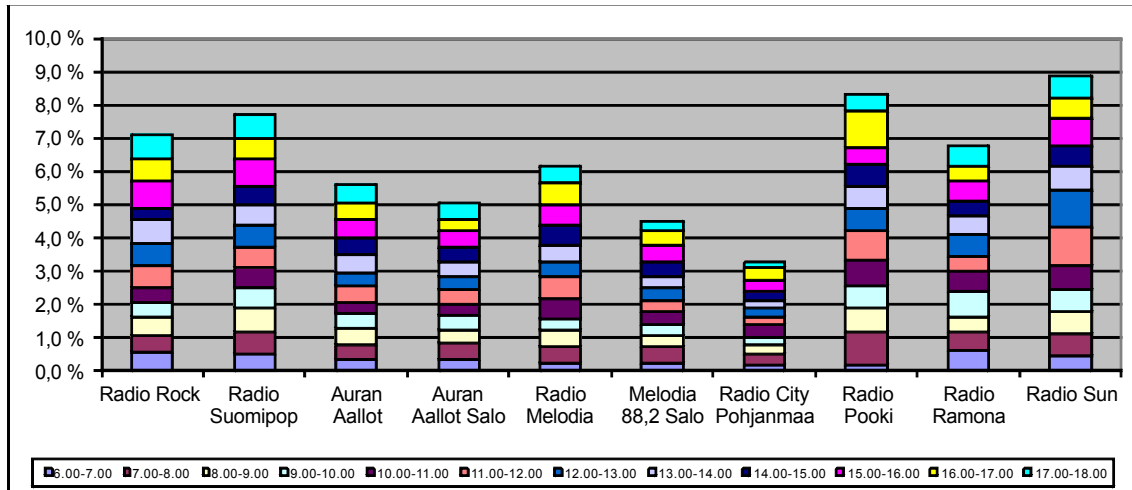
Kaavio 3. Puhesisältöjen paikallisuusjakauma (% koko näytteestä)



Taulukko 4. Puhesisältöjen paikallisuusjakauma

	Auran Aallot	Auran Aallot Salo	Radio Melodia	Melodia 88,2 Salo
1 sijoittuu kuuluvuusalueelle	0:50:09	0:19:35	0:52:38	0:26:13
2 maakunnallinen, paik.näkök.	0:00:00	0:00:00	0:03:56	0:03:57
3 maakunn./valtakunn.	0:42:28	1:31:15	0:31:09	1:08:41
4 kansainvälinen, paik.näkök.	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
5 kansainvälinen	0:14:30	0:12:58	0:12:14	0:09:52
6 muu	0:47:37	0:45:37	0:58:27	0:48:05
7 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:36	0:00:00
Paikalliset puhesisällöt yht.	0:50:09	0:19:35	0:56:34	0:30:10
	Radio City Pohjanmaa	Radio Pooki	Radio Ramona	Radio Sun
1 sijoittuu kuuluvuusalueelle	0:13:33	1:22:50	1:05:18	0:40:27
2 maakunnallinen, paik.näkök.	0:05:47	0:00:00	0:00:00	0:00:00
3 maakunn./valtakunn.	0:08:21	0:15:41	0:10:48	0:23:12
4 kansainvälinen, paik.näkök.	0:04:22	0:00:00	0:00:00	0:00:00
5 kansainvälinen	0:08:26	0:01:25	0:16:25	0:17:09
6 muu	0:18:59	0:22:08	0:13:29	0:30:20
7 ei tunnistettavissa	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Paikalliset puhesisällöt yht.	0:23:42	1:22:50	1:05:18	0:40:27

Kaavio 4. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetystunneittain (% koko näytteestä)



Taulukko 5. Kanavakohtainen mainonnan määrä lähetystunneittain

	Radio Rock	Radio Suomipop	Auran Aallot	Auran Aallot Salo	Radio Melodia
6.00-7.00	0:07:45	0:07:07	0:04:52	0:04:53	0:03:19
7.00-8.00	0:07:38	0:09:51	0:06:27	0:06:32	0:07:01
8.00-9.00	0:07:29	0:09:54	0:06:42	0:06:01	0:06:52
9.00-10.00	0:06:22	0:09:14	0:06:22	0:06:25	0:04:51
10.00-11.00	0:06:59	0:08:15	0:05:07	0:04:31	0:09:19
11.00-12.00	0:08:53	0:08:55	0:07:12	0:06:21	0:08:53
12.00-13.00	0:10:06	0:09:24	0:05:54	0:05:39	0:06:50
13.00-14.00	0:10:13	0:09:01	0:07:17	0:06:26	0:07:19
14.00-15.00	0:04:43	0:08:18	0:07:27	0:06:38	0:08:42
15.00-16.00	0:12:31	0:11:54	0:07:48	0:07:00	0:08:46
16.00-17.00	0:09:08	0:08:41	0:07:41	0:05:22	0:09:28
17.00-18.00	0:10:11	0:10:46	0:08:10	0:06:48	0:07:01
Yhteensä	1:41:58	1:51:20	1:20:59	1:12:36	1:28:21
	Melodia 88,2 Salo	Radio City Pohjanmaa	Radio Pooki	Radio Ramona	Radio Sun
6.00	0:02:53	0:01:53	0:01:56	0:08:12	0:06:25
7.00	0:07:25	0:05:06	0:14:35	0:08:33	0:09:01
8.00	0:04:53	0:04:06	0:10:34	0:06:26	0:10:15
9.00	0:04:43	0:03:27	0:09:32	0:10:39	0:09:34
10.00	0:05:18	0:05:21	0:11:14	0:09:03	0:10:21
11.00	0:05:01	0:03:18	0:12:56	0:06:25	0:16:27
12.00	0:05:46	0:03:49	0:09:05	0:09:42	0:16:37
13.00	0:04:52	0:03:16	0:09:37	0:07:51	0:09:48
14.00	0:06:34	0:03:45	0:09:56	0:06:37	0:09:06
15.00	0:07:04	0:04:43	0:07:38	0:08:42	0:11:53
16.00	0:05:47	0:05:32	0:15:59	0:06:48	0:09:03
17.00	0:04:27	0:02:29	0:07:13	0:08:35	0:09:40
Yhteensä	1:04:43	0:46:45	2:00:15	1:37:33	2:08:10

Tulosten tulokinnassa huomioon otettavaa

Tutkimusotokseen sisältyy yhteensä kymmenen Viestintäviraston harkinnan perusteella valittua radiokanavaa. Lisäksi otos on lähtökohtaisesti suhteutettu valtakunnallisiin rinnastettavien ja paikallisten toimilupien määriin siten, että tutkituista kanavista kaksi on valtakunnallista tai osavaltakunnallista ja loput kahdeksan paikallisradioluvan turvin toimivia asemia.

Otos on siis suunniteltu yksinomaan toimilupavalvonnan tarpeita silmälläpitäen, eikä siinä ole alueellista painotusta tai maantieteellistä kattavuutta. Se koostuu samana päivänä tallennetuista yksittäisistä ohjelmanäytteistä, joilla ei tässä raportissa ole edes yritetty kuvata esimerkiksi jonkun paikkakunnan radiotarjontaa tutkimuspäivänä.

Toisaalta myös toimilupavalvonnan tarpeiden näkökulmasta otoksella on rajoituksen-
sa. Sen avulla ei esimerkiksi voi luotettavasti tarkastella otoksen kaikkien ohjelmistojen itsenäisyyttä sinänsä, koska jollakin otokseen sisältyvällä radioasemalla voisi olla täsmälleen sama ohjelmisto otoksen ulkopuolelle jääneen aseman kanssa ilman, että asia mitenkään kävisi ilmi otosta tutkittaessa. Tästä syystä tulosten perusteella ei ole syytä tehdä sitovia johtopäätöksiä muuten kuin otoksen sisällä eli tutkittujen ohjelmistojen keskinäisestä itsenäisyydestä suhteessa toisiinsa.

Lisäksi on muistettava, että tämä tutkimus kattaa vain yhden 12 tunnin yhtäjaksoisen lähetysovuuden ja sen perusteella voidaan suoraan arvioida lupaehtojen toteutumista yhden lähetyspäivän aikana. Toimilupaehtojen ja ohjelmia koskevien säädösten toteutumisen arvioimiselle on kuitenkin määritelty erimittaisia tarkasteluvälejä: tiettyjen sisältöjen osalta edellytetään päivittäistä sisältymistä ohjelmistoon (esim. uutiset) ja toisaalta joidenkin ehtojen kohdalla ei tarkastelujaksoa ole määritelty ollenkaan (esim. lähetyksen tunnistettavuus itsenäiseksi ohjelmistoksi), jolloin yhden päivän mittaista näytettä voidaan pitää aivan riittävänä. Samaan aikaan kuitenkin puhe-
sisältöjen määrää koskevissa toimilupaehdoissa varsinaiseksi tarkasteluväliksi määritellään yhden viikon viiden peräkkäisen arkipäivän päivälähetykset, joten tältä osin tuloksia voidaan pitää lähinnä suuntaa antavina.

5. Lähteet

- Ala-Fossi, Marko (2006) Toimiluvanvarainen radiotarjonta 2005. Yksityisten analogisten radiokanavien sisältötarjonta 16 suomalaiskaupungissa. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu- ja 4/2006. Saatavilla verkossa: http://www.mintc.fi/oliver/upl157-Julkaisuja%204_2006.pdf
- Ala-Fossi, Marko (2007a) Kotiseutuasemista formaattiradioketjuihin. – Teoksessa Sauri, Tuomo & Kohvakka, Rauli (toim.) (2007) Joukkoviestimet 2006. Helsinki: Tilastokeskus. s. 21–42.
- Ala-Fossi, Marko (2007b) Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2007. Viestintäviraston julkaisuja 9/2007. Viestintävirasto, Helsinki. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomi_R_Y/5t35dywUi/Files/CurrentFile/ViestintavirastonJulkaisuja092007.pdf
- Ala-Fossi, Marko & Holma, Aino (2008) Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2008. Viestintäviraston julkaisuja 9/2008. Viestintävirasto, Helsinki. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomiry/5C7WyEjO5/Toimiluvan_varaisten_radioiden_sisalto_tutkimus_2008.pdf
- Ala-Fossi, Marko & Haara, Paula (2009) Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2009. Viestintäviraston julkaisuja 5/2009. Viestintävirasto, Helsinki. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomiry/5m2BNYf4S/Toimiluvanvaraisten_radioiden_sisalto_tutkimus_2009.pdf
- Ala-Fossi, Marko & Holma, Aino (2010) Toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimus 2010. Viestintäviraston julkaisuja 5/2009. Viestintävirasto, Helsinki. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomiry/5uQWic2Aq/Toimiluvanvaraisten_radioiden_sisalto_tutkimus_2010.pdf
- Kokko, Remi (2011) Taajuusruletti pyörii Helsingin seudulla. Mediamonitori 17.2.2011. Saatavilla verkossa: <http://www.mediamonitori.fi/index.php/uutiset/radio/894-taajuusruletti-pyoerii-helsingin-seudulla>
- Korhonen, Vilho (2008) Oikean Aseman omistaja vaihtui. Iisalmen Sanomat 28.6.2008, s.1 ja 6. Saatavilla myös verkossa: [http://www.iisalmensanomat.fi/uutiset/yla-savo/oikean-aseman-omistaja-vaihtui\(152956\).ece](http://www.iisalmensanomat.fi/uutiset/yla-savo/oikean-aseman-omistaja-vaihtui(152956).ece)
- Linnake, Tuomas (2008) Uusi ennakkopäätös: Classic Radio pelastui. Digitoday 5.6.2008. Saatavilla verkossa: <http://www.digitoday.fi/bisnes/2008/06/05/classic-radio-pelastui/200815336/66>
- LVM (2006) Suomeen kaksi uutta valtakunnallista kaupallista radiota. Lehdistötiedote, Liikenne- ja viestintäministeriö 31.5. 2006. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/265568>
- LVM (2008) Lausuntopyyntö toimiluvan muutoksesta 844/33/2008. Liikenne- ja viestintäministeriö 2.9.2008.
- LVM (2009) Classicus Oy sai Classic Radion toimiluvan. Lehdistötiedote 19.11.2009, Liikenne- ja viestintäministeriö. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/985794>
- LVM (2010a) Radiotoimilupien jakoperiaatteet lausuntokierrokselle. Lehdistötiedote, Liikenne- ja viestintäministeriö 16.04.2010. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1158690>
- LVM(2010b) Ohjelmistoluvat radiotoimintaan haettaviksi. Lehdistötiedote, Liikenne- ja viestintäministeriö 23.06.2010. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1167752>
- LVM(2010c) Helsingin seudulle uusi radiokanava. Lehdistötiedote, Liikenne- ja viestintäministeriö 11.11.2010. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1209098>
- LVM (2011) Uudet radiotoimiluvat: Kaksi uutta kaupunkiverkkokanavaa aloittaa. Lehdistötiedote, Liikenne- ja viestintäministeriö 17.2.2011. Saatavilla verkossa: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1231880>

- Mattson, Tove (2009) Radio Iniö. Iniön lähipalvelulautakunta 2.10.2009, §23. Saatavilla verkossa: http://www.vastaboland.fi/html/dynasty/fi_FI/kokous/20092413-5.PDF
- M&M (2009) Radiolla hyvä tammikuu. Markkinointi & Mainonta 18.2. 2009. Saatavilla verkossa: <http://www.marmai.fi/uutiset/article218180.ece>
- RAB (2008) Radio Satellite Finland Oy yhteistyöhön venäläisen Radio Majakin kanssa. RAB Finlandin julkaisema lehdistötiedote, 9.1. 2008. Saatavilla verkossa: http://www.rab.fi/ajankohtaista/tiedotteet/fi_FI/russkoje_radio/
- RadioMedia (2008a) Järviradio avasi aseman Helsinkiin. RadioMedian julkaisema lehdistötiedote, 2.9. 2008. Saatavilla verkossa: http://www.radiomedia.fi/ajankohtaista/tiedotteet/fi_FI/jarviradio/
- RadioMedia (2008b) Uusi paikallisradio aloittaa Turussa. RadioMedian julkaisema lehdistötiedote, 12.9. 2008. Saatavilla verkossa: http://www.radiomedia.fi/ajankohtaista/tiedotteet/fi_FI/uusi_paikallisradio_turussa/
- RadioMedia (2011a) Lasse Norres ja Jami Kananen ovat uuden Radio Nostalgian juontajat. RadioMedian julkaisema lehdistötiedote, 10.2. 2011. Saatavilla verkossa: http://www.radiomedia.fi/ajankohtaista/tiedotteet/fi_FI/nostalgia-juontajat/
- RadioMedia (2011b) Yksityiset radiot tyytyväisiä uuteen toimilupakauteen. RadioMedian julkaisema lehdistötiedote 17.2.2011. Saatavilla verkossa: http://www.radiomedia.fi/ajankohtaista/tiedotteet/fi_FI/uudet-radiotoimiluvat/
- Rondo FM (2010) Taajuudet alueittain. Verkkosivu 6.9.2010. <http://www.rondofm.fi/kanavataajuudet>
- Saranpää, Martti (2007) Kevyt Kanava-konserni Harjuille. Ilkka 30.6.2007, s.13.
- SBS (2006a) Iskelmä soi vuodenvaihteen jälkeen myös Etelä-Pohjanmaalla. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, 19.12.2006. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=7500000000029873>
- SBS (2006b) Huittisten Sanomalehti Oy aloittaa yhteistyön SBS Iskelmäradion kanssa tulevalta toimilupakaudella. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, joulukuu 2006. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=7000000000035103>
- SBS (2007a) Rovaniemen Äiti-Radio Oy aloittaa yhteistyön Iskelmäradion kanssa. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, 20.11.2007. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=8500000000030168>
- SBS (2007b) Joensuun Radio Rex aloittaa yhteistyön Iskelmä-radion kanssa. Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, 3.12.2007. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=showpress&iidee=8500000000031526>
- SBS (2008) Onnea Pohjois-Savo! Lehdistötiedote, SBS Finland Oy, kesäkuu 2008. Saatavilla verkossa: <http://www.iskelma.fi/?area=ajankohtaista&iidee=10000000000055166>
- SBS (2011) Iskelmä sai odotetusti jatkoa toimiluvilleen. Iskelmän uutiskirje 7.3.2011. Saatavilla verkossa: <http://www.sbs.fi/kirje/?l=15000000000000019>
- SSS (2009) Salon Alueradion ja Turun Paikallisradion toiminnat yhteen. Salon Seudun Sanomat 11.2.2009. Saatavilla verkossa: <http://www.sss.fi/sahkeet/34285.html>
- Toivonen, Tero (2011) Uusille nuortenradioille lupa Turkuun ja Poriin. Mediamonitori 17.2.2011. Saatavilla verkossa: <http://www.mediamonitori.fi/index.php/uutiset/radio/892-uusille-nuortenradioille-lupa-turkuun-ja-poriin>
- Viestintävirasto (2007) Viestintäviraston ohjeistus mainonnan kestosta ja sijoittelusta, päivitetty 31.7.2007. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomi_M_Q/5rg1lexqL/Files/CurrentFile/Ohje070731mainonta.pdf
- Viestintävirasto (2008) Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta. 19.3.2008, 1938/9220/2007. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/attachments/suomi_A_L/5wJ27siGc/Files/CurrentFile/Kannanotto200803199.pdf
- Viestintävirasto (2009) Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009 2017/9220/2009 Mainoskatkot ja sponsoritunnisteet kaupallisilla radiokanavilla.

Viestintävirasto (2011a) Viidelle radioasemalle huomautus – Pro Radiolle lisäksi uhkasakko. Lehdistötiedote 04.04.2011. Saatavilla verkossa: http://www.ficora.fi/index/viestintavirasto/lehdistotiedotteet/2011/P_24.html

Viestintävirasto (2011b) Vuonna 2011 myönnetty lyhytaikaiset tv- ja radiotoimiluvat.

Lyhytaikaiset analogiset radiotoimiluvat. Saatavilla verkossa: <http://www.ficora.fi/index/luvat/tvjaradiotoiminta/lyhytaikaiset/tvjaradiotoimiluvat.html>

VN (2006) Valtioneuvoston päätös toimiluvista analogisen radiotoiminnan harjoittamiseksi. Toimiluvat valtakunnallisen tai siihen rinnastettavan radiotoiminnan harjoittamiseksi. Valtioneuvosto 31.5. 2006. Saatavilla verkossa: <http://www.viestintaministerio.fi/oliver/upl703-Toimiluvat,%20valtakunnalliset.pdf>

VN (2007) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 14.6.2007 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset175607/paatos/fi.jsp?oid=198172>

VN (2008a) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 7.2.2008 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset175607/paatos/fi.jsp?oid=220434>

VN (2008b) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 5.6.2008 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa: <http://www.valtioneuvosto.fi/toiminta/paatokset175607/paatos/fi.jsp?oid=231457>

VN (2008c) Valtioneuvoston viestintäyksikön tiedote 6.11.2008 pidetyssä yleisistunnossa tehdyistä valtioneuvoston päätöksistä. Saatavilla verkossa:

<http://www.vn.fi/toiminta/paatokset/paatos/fi.jsp?oid=243584>

VN (2011a) Valtioneuvoston päätös toimiluvista analogisen radiotoiminnan harjoittamiseksi. Toimiluvat valtakunnallisen tai siihen rinnastettavan radiotoiminnan harjoittamiseksi. Valtioneuvosto 17.2.2011. Saatavilla verkossa:

http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=1637827&name=DLFE-11778.pdf

VN (2011b) Valtioneuvoston päätös toimiluvista analogisen radiotoiminnan harjoittamiseksi. Toimiluvat paikallisen radiotoiminnan harjoittamiseksi Pirkanmaan alueella. Valtioneuvosto 17.2.2011. Saatavilla verkossa: http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=1637827&name=DLFE-11772.pdf

YLE(2009) Classic Radio lopettaa ääniradiotoiminnan. YLE Uutiset 18.8.2009. Saatavilla verkossa: http://yle.fi/uutiset/kulttuuri/2009/08/classic_radio_lopettaa_aaniradiotoiminnan_935376.html

(YLE 2011a) Radio 967 vaikeni Kokkolassa. YLE Uutiset 12.05.2011. Saatavilla verkossa:

http://yle.fi/alueet/keski-pohjanmaa/2011/05/radio_967_vaikeni_kokkolassa_2586727.html

YLE(2011b) Suomen Lehtiyhtymä vie paikallisradioiden toimiluvat oikeuteen. YLE Uutiset 26.05.2011. Saatavilla verkossa: http://yle.fi/uutiset/kotimaa/2011/05/suomen_lehtiyhtyma_vie_paikallisradioiden_toimiluvat_oikeuteen_2622729.html

6. Liitteet

Liite 1. Valtakunnalliset ja siihen rinnastettavat analogiset radiotoimiluvat

(taajuudet ja lähetinpaikat 1.8.2010 voimaan tulleen Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen mukaan, joka annettiin radiotaajuuksien käyttösuunnitelmasta annetun Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen 4 ja 5§ muuttamisesta)⁶⁹

	Kanavan nimi ja toimilupayhtiö							
1	Radio Dei	Kristillinen Media Oy	Taajuus-kokonaisuus 9					
			95,7 Eurajoki	89,0 Helsinki	106,4 Hollola	105,9 Hämeenlinna	107,4 Joensuu	94,1 Jyväskylä
			107,3 Kaarina	107,2 Karjalohja	91,3 Kerimäki	106,9 Kiiminki	104,3 Kokkola	96,2 Kouvola
			106,1 Kuopio	96,0 Lappeenranta	89,4 Lapua	87,8 Mikkeli	93,4 Rovaniemi	97,2 Ylöjärvi
2	Suomi POP	Metrorado Finland Oy	Taajuus-kokonaisuus 5					
			90,4 Eurajoki	104,5 Hanko	98,1 Helsinki	107,3 Iisalmi	102,9 Joensuu	95,1 Jyväskylä
			96,3 Kajaani	104,6 Kalajoki	106,3 Kokkola	89,3 103,3 Kouvola	105,3 Kuopio	102,4 Lahti
			94,8 Lappeenranta	104,8 Mikkeli	103,4 Mäntsälä	96,4 Oulu	104,5 Pihtipudas	103,2 Raasepori
			103,3 Rovaniemi	103,3 Seinäjoki	103,3 Tammela	91,6 Tampere	106,0 Tornio	103,4 Turku
			102,0 Vaasa	91,0 Varkaus				
3	Groove FM	Metrorado Finland Oy	Taajuus-kokonaisuus 7					
			91,1 Helsinki	97,7 Hämeenlinna	105,4 Joensuu	104,5 Jyväskylä	103,8 Kuopio	101,5 Lahti
			103,5 Oulunsalo	104,1 Pori	89,4 Raasepori	105,2 Tampere	106,4 Turku	96,7 Vaasa
4	Rondo FM [Classic Radio]	Classicus Oy [Metrorado Finland Oy]	Taajuus-kokonaisuus 8					
			92,9 Helsinki	107,4 Hollola	88,1 Hämeenlinna	96,2 Jyväskylä	88,8 Jämsä	94,8 Kuopio
			107,5 Mikkeli	99,6 Oulu		90,8 Porvoo	104,3 Raasepori	100,0 Savonlinna
			96,2 Seinäjoki	92,2 Tampere	106,8 Turku	90,5 Vaasa		
5	Energy	NRJ Finland Oy	Taajuus-kokonaisuus 3					
			96,8 Helsinki	104,0 Hyvinkää	97,3 Hämeenlinna	97,5 Iisalmi	102,5 Imatra	97,3 Jyväskylä
			88,8 Jämsä	88,8 Karjalohja	106,0 Kolari	101,5 Kotka	93,8 Kouvola	104,9 Kruunupy

⁶⁹ <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100670>

			101,6 Kuopio	96,3 Kuusamo	96,6 Lahti	96,5 Lappeenranta	102,8 Lempäälä	96,4 Liperi
			107,9 Loimaa	106,9 Mikkeli	99,1 Oulu	106,2 Pelkosenniemi	98,7 Pori	93,5 Porvoo
			87,7 Raahe	93,9 Rauma	101,1 Rovaniemi	102,2 Salo	105,2 Savonlinna	95,7 Seinäjoki
			101,7 Sotkamo	104,5 Suomussalmi	102,2 Taivalkoski	90,0 Tampere	100,1 Tervola	104,6 Turku
			93,9 Vaasa	105,5 Varkaus				
6	The Voice	Pro Radio Oy	Taajuus-kokonaisuus 2					
			104,5 Eurajoki	96,2 Hanko	99,6 Hausjärvi	104,6 Helsinki	106,5 Hämeenlinna	103,1 Iisalmi
			103,6 Jokioinen	101,6 Jyväskylä	94,4 Jämsä	102,8 Kajaani	105,2 Keminmaa	99,1 Kokkola
			102,7 Kouvola	93,0 Kuopio	105,0 Lahti	94,2 Lappeenranta	105,4 Lapua	87,9 Liperi
			99,1 Lohja	100,5 Mikkeli	101,2 Orivesi	101,4 Oulu	101,3 Pieksämäki	107,0 Raahe
			102,0 Rovaniemi	104,2 Savonlinna	89,6 Tampere	98,7 Turku	104,4 Vaasa	88,3 Ylivieska
			106,9 Ähtäri					
7	Radio Sputnik	Radio Satellite Finland Oy	Taajuus-kokonaisuus 10					
			106,9 Helsinki	107,2 Kotka	102,1 Lappeenranta	88,4 Porvoo		
8	Radio Nova	Oy Suomen Uutisradio Ab	Taajuus-kokonaisuus 1					
			106,2 Espoo	106,0 Eurajoki	104,1 Haapavesi	100,2 Hämeenlinna	106,3 Inari	105,8 Jyväskylä
			103,9 Kaarina	107,6 Karijoki	107,7 Kerimäki	104,8 Kiihiminki	107,9 Kolari	105,7 Kouvola
			107,2 Kruunupyö	106,7 Kuopio	100,8 Kuusamo	104,4 Lahti	103,8 Lappeenranta	106,5 Lapua
			104,3 Lieksa	106,3 Mikkeli	105,8 Pelkosenniemi	105,1 Pihtipudas	105,5 Rovaniemi	105,7 Sotkamo
			105,0 Taivalkoski	104,7 Tampere	107,5 Tervola			
9	Radio Rock	Sanoma Entertainment [Swelcom Oy]	Taajuus-kokonaisuus 4					
			96,5 Eurajoki	94,9 Helsinki	95,7 Hyvinkää	92,3 Hämeenlinna	97,7 Jyväskylä	107,0 Kajaani
			98,8 Keminmaa	90,0 Kouvola	100,9 Kuopio	89,7 Lahti	103,7 Liperi	93,0 Mikkeli
			95,8 Oulu	89,9 Raahe	91,4 Raasepori	106,3 Rovaniemi	100,4 Seinäjoki	104,7 Sonkajärvi
			107,5 Tammela	97,6 Turku	91,6 Vaasa	104,2 Ylöjärvi		
10	Radio Aalto	Sanoma Entertainment [Swelcom Oy]	Taajuus-kokonaisuus 6					

		92,5 Espoo	101,7 Eurajoki	106,1 Haapavesi	94,7 Hausjärvi	90,0 Helsinki	105,5 Inkoo
		101,0 Jyväskylä	101,8 Järvenpää	104,9 Kouvola	89,1 Kuopio	94,2 Lahti	100,9 Mikkeli
		106,2 Oulu	105,2 Pernaja	102,3 Pihtipudas	107,0 Raasepori	107,7 Salo	96,2 Seinäjoki
		90,1 Tammela	102,4 Turku	105,6 Ylöjärvi	90,5 Vaasa		

Liite 2. Paikalliset ja alueelliset analogiset radiotoimiluvat

	Etelä- ja Pohjois-Savo						
1	Iskelmä Mikkeli	Järvi-Savon Viestintä Oy	89,7 Mikkeli	107,5 Mikkeli	96,7 Savonlinna	102,2 Pieksämäki	
2	Iskelmä Pohjois-Savo (Iskelmä Oikea Asema)	Pohjois-Savon Paikallisradio Oy	89,5 Iisalmi	96,7 Kuopio	102,0 Siilinjärvi	107,1 Sonkajärvi	92,7 Varkaus
	Kanta- ja Päijät-Häme						
3	Radio Voima [Radio 99]	Monday's Special Oy	98,6 Lahti	91,0 Kouvola	94,9 Sysmä		
4	Iskelmä Lahti	Monday's Special Oy	106,8 Heinola	103,0 Lahti			
5	Iskelmä Janne	Radio Janne Oy	101,7 Hämeenlinna				
	Keski-Suomi						
6	Järviradio	Järviradio Oy	91,3 Jyväskylä	87,9 Pihtipudas	89,6 Viitasaari		
7	Radio Jyväskylä	Pro Radio Oy	102,5 Jyväskylä	107,5 Viitasaari	93,5 Äänekoski		
8	Iskelmä Jyväskylä	Pro Radio Oy	107,1 Jyväskylä	100,3 Jämsä	107,0 Pihtipudas		
	Kymenlaakso ja Etelä-Karjala						
9	Iskelmä Kaakkois-Suomi	Pro Radio Oy	105,3 Imatra	87,7 Kotka	100,1 Kouvola	93,5 Lappeenranta	
	Lappi ja Kainuu						
10	Radio Inari	Inarin paikallisradio-yhdistys ry	89,0 Inari	95,7 Inari			
11	Radio Kajaus	Kainuun Paikallisradio Oy Kajaus	90,9 Hyrynsalmi	95,7 Kajaani	103,2 Kuhmo	104,7 Kuhmo	101,8 Kuusamo
			87,9 Suomussalmi	95,4 Sotkamo			
12	Iskelmä Rovaniemi	Lapin Klubi ry	89,3 Rovaniemi				
13	Radio Pro	Tornion Paikallisradio-yhdistys ry	92,0 Tornio	101,0 Tornio			
	Pirkanmaa						
14	Radio Manta	Kustannusliike Aluelehdet Oy	98,0 Kokemäki	107,4 Nokia	101,2 Sastamala		
15	Sun FM	Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy	96,3 Ikaalinen	106,7 Kankaanpää	91,7 Parkano	106,1 Tampere	
			96,7 Valkeakoski	107,8 Ylöjärvi			
16	Radio 957	Pro Radio Oy	92,9 Ikaalinen	96,4 Orivesi	103,3 Ruovesi	89,5 Sastamala	95,7 Tampere

			87,6 Valkeakoski				
17	Iskelmä Tampere	Pro Radio Oy	99,0 Ikaalinen	95,4 Mänttä-Vilppula	103,8 Ori-vesi	100,9 Tampere	95,0 Valkeakoski
18	Radio Moreeni	Tampereen yliopisto	98,4 Tampere				
	Pohjanmaa, Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaa						
19	Cityradio Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy	103,1 Alajärvi	103,9 Alajärvi	105,9 Jalasjärvi	98,2 Lapua	89,1 Ähtäri
20	Järviradio	Järviradio Oy	89,7 Alajärvi	107,9 Alajärvi	90,5 Kars-tula	99,1 Lestijärvi	
21	Iskelmä Pohjois-Suomi (Iskelmä Oulu ja Raahe)	Kaimax Media Oy	100,1 Haapavesi	107,7 Kalajoki	89,4 Kiiminki	92,5 Raahe	
22	Iskelmätoive Oulu	Kevyt Kanava Oy	98,7 Oulu				
23	Radio 967	Nomatron Oy	92,7 Kannus	Kaustinen 103,7	96,7 Kokkola	94,6 Pietarsaari	
24	Radio Mega	Pro Radio Oy	103,1 Oulu	100,7 Raahe			
25	Iskelmä Pohjanmaa	Radio Paitapiiska Oy	104,3 Alajärvi	92,3 Kurikka	96,9 Lapua	105,1 Teuva	97,8 Ähtäri
26	Radio Pooki	Radio Pooki Oy	95,0 Haapajärvi 95,5 Sievi	103,3 Haapavesi 89,3 Kaustinen	101,0 Kalajoki 105,9 Kruunupyö	100,5 Nivala 94,8 Raahe	88,0 Oulu 89,5 Keminmaa
27	Radio Vaasa	Oy Radio Vaasa Ab	97,7 Teuva	99,5 Vaasa			
	Pohjois-Karjala						
28	Iskelmä Rex	Oy Najaros Ab	92,8 Joensuu	103,3 Juuka	102,2 Kitee	101,7 Outokumpu	
29	Oi FM	Oy Najaros Ab	101,5 Joensuu				
	Satakunta						
30	Iskelmä Satakunta	Huittisten Sanomalehti Oy	93,0 Huittinen	100,4 Nakkila	105,1 Rauma		
31	Radio Ramona	Paikallisradio Ramona Oy	93,3 Rauma	97,3 Rauma			
32	Radio Pori	Teljän Mediat Oy	89,4 Pori				
	Uusimaa						
33	Bassoradio	Oy Basso Media Ltd	102,8 Helsinki				
34	Metro FM	Metroradio Finland Oy	95,2 Helsinki	91,6 Tuusula			

35	Iskelmä Länsi-Uusimaa	Pro Radio Oy	107,5 Hanko	105,6 Hyvinkää	96,5 Lohja	95,1 Raasepori	
36	Iskelmä Helsinki	Pro Radio Oy	96,2 Espoo				
37	Iskelmä Porvoo	Radio Foni Oy	99,8 Porvoo				
38	Radio Helsinki	Sanoma Osakeyhtiö	88,6 Helsinki	89,4 Tuusula			
39	Lähiradio	TSL:n Helsingin Opintojärjestö ry	100,3 Helsinki				
		Samfundet Folkhälsan rf					
		Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry					
		Kansan Radio-liitto ry					
	Varsinais-Suomi						
41	Iskelmä Turku	Pro Radio Oy	98,5 Jokioinen	100,1 Turku	96,2 Uusikau-punki		
42	Radio Sata	Pro Radio Oy	105,2 Salo	105,5 Turku			
43	Radio Melodia 88,2	Salon Aueradio Oy	88,2 Salo				
44	Radio Auran Aallot Salo	Salon Aueradio Oy	93,5 Salo				
45	Radio Robin Hood	Turun lähiradio-yhdistys ry	91,5 Turku				
46	Radio Auran Aallot	Turun Paikallisradio Oy	97,5 Köyliö	100,9 Laitila	95,3 Loimaa	90,5 Turku	
47	Radio Majakka	Turun Paikallisradio Oy	91,8 Loimaa	89,0 Turku	88,5 Uusikau-punki		

Liite 3. Radio Rockin toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Swelcom Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa valtakunnallista tai siihen rinnastettavaa radiotoimintaa analogisessa radioverkossa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa osoitetuilla seuraavasti:

Taajuuskokonaisuus 4

Anjalankoski	90,0	MHz
Eurajoki	101,7	MHz
Hauho/Hämeenlinna	92,3	MHz
Helsinki	94,9	MHz
Karjaa	91,4	MHz
Liperi	103,7	MHz
Jyväskylä	97,7	MHz
Kajaani	107,0	MHz
Keminmaa	98,8	MHz
Kuopio	100,9	MHz
Lahti	89,7	MHz
Mikkeli	93,0	MHz
Vaasa	91,6	MHz
Oulu	95,8	MHz
Pori	96,5	MHz
Raahe (Pattijoki)	89,9	MHz
Rovaniemi	106,3	MHz
Seinäjoki	100,4	MHz
Sonkajärvi	104,7	MHz
Tammela	107,5	MHz
Turku	97,6	MHz
Ylöjärvi	104,2	MHz

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua ohjelmistosta, jonka musiikkisisältö on pääasiallisesti rock-musiikkia. Puhesisältöjen osuuden lähetyksajasta tulee olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 21:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin. Ohjelmistoon tulee sisällyttää myös uutis- ja ajankohtaisaineistoa. Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa

omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Luvanhaltijan on lähetettävä toimituksellinen aineisto ja siihen liittyvät mainokset kuuluvuusalueella samanaikaisesti ja samansisältöisenä.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 4. Radio Suomipopin toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Metroradio Finland Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa valtakunnallista tai siihen rinnastettavaa radiotoimintaa analogisessa radioverkossa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa osoitetuilla seuraavasti:

Taajuuskokonaisuus 5

Anjalankoski	89,3	MHz
Hanko	104,5	MHz
Helsinki	98,1	MHz
Joensuu	102,9	MHz
Kajaani	96,3	MHz
Kalajoki	104,6	MHz
Kokkola	106,3	MHz
Lappeenranta	94,8	MHz
Kuopio	105,3	MHz
Lahti	102,4	MHz
Jyväskylä	104,9	MHz
Lapinlahti	104,5	MHz
Mäntsälä	103,4	MHz
Mikkeli	104,8	MHz
Oulu	96,4	MHz
Pori	90,4	MHz
Rovaniemi	103,3	MHz
Seinäjoki	103,3	MHz
Siilinjärvi/Iisalmi	107,3	MHz
Tammela	103,3	MHz
Tammisaari	89,4	MHz
Tampere	91,6	MHz
Tornio	92,0	MHz
Turku	106,8	MHz
Vaasa	102,0	MHz
Varkaus	91,0	MHz

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua ohjelmistosta, jonka musiikkisisältö on pääasiallisesti suomalaista pop-, rock- ja viihdemusiikkia. Puhesisältöjen osuuden lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 20 prosenttia kunakin arkipäivänä

kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin. Ohjelmistoon tulee sisällyttää myös uutis- ja ajankohtaisaineistoa. Lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Luvanhaltijan on lähetettävä toimituksellinen aineisto ja siihen liittyvät mainokset kuuluvuusalueella samanaikaisesti ja samansisältöisenä.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 5. Auran Aaltojen toimilupa**TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN**

Luvanhaltija

Turun Paikallisradio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Turku (Alastaro 97,5 MHz, Laitila 100,9 MHz, Mellilä 95,3 MHz, Turku 90,5 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyyppejä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä.

Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 6. Auran Aallot Salon toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Salon Alueradio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletuomintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Salo (Salo 93,5 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen alle 30-vuotiaalle väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 7. Radio Melodian toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Turun Paikallisradio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Turku (Korppoo 87,8 MHz, Turku 89,0 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetettävän musiikkisisällön tulee koostua pääasiallisesti iskelmämusiikista. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetyksiä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 8. Melodia 88,2 Salon toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Salon Alueradio Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoomintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Salo (Salo 88,2 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetysajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 9. Radio City Pohjanmaan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Seinäjoki (Alajärvi 104,3 MHz, Alavus 100,4 MHz, Jalasjärvi 105,9 MHz, Lapua 98,2 MHz, Lehtimäki 103,9 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetysajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.
Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 10. Radio Pookin toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Radio Pooki Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Kokkola (Kaustinen 89,3 MHz, Kruunupyy 105,9 MHz, Pietarsaari 100,3 MHz)

Oulu (Haapajärvi 95,0 MHz, Haapavesi 103,3 MHz, Kalajoki 101,0 MHz, Nivala 100,5 MHz, Oulu 88.0 MHz, Raahe 94,8 MHz, Sievi 95,5 MHz)

Kemi (Keminmaa 89,5 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetysajasta tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetystä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1. tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 11. Radio Ramonan toimilupa

TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN

Luvanhaltija

Paikallisradio Ramona Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Rauma (Rauma 93,3 MHz, Lappi tl 97,3 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetyksiä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne-

ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 12. Radio Sunin toimilupa**TOIMILUPA ANALOGISEN RADIOTOIMINNAN HARJOITTAMISEEN**

Luvanhaltija

Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy

Toimilupa

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa paikallista radiotoimintaa analogisissa radioverkoissa.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista radiotoimintaa niillä taajuuksilla, jotka osoitetaan televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa seuraavasti:

Tampere (Ikaalinen 96,3 MHz, Kankaanpää 106,7 MHz, Parkano 91,7 MHz, Tampere 106,1 MHz, Valkeakoski 96,7 MHz, Ylöjärvi 107,8 MHz)

Ohjelmisto

Toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetyksen tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Puhesisältöjen osuus lähetyksistä tulee olla keskimäärin vähintään 15 prosenttia kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Ohjelmistoon tulee päivittäin sisällyttää säännöllisesti kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä. Jos toimiluvan nojalla voidaan lähettää radiolähetyksiä useammalla taajuudella, kullakin taajuudella tulee lähettää pääosin samaa lähetystä. Eri taajuuksilla voidaan kuitenkin lähettää erilaista toimituksellista aineistoa päivittäin keskimäärin enintään kaksi tuntia. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta päivittäin.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 1 tammikuuta 2007 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 saakka.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 41 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä Viestintävirastolla on oikeus saada radiotoiminnan harjoittajilta televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri
SUSANNA HUOVINEN

Neuvotteleva virkamies
ELINA NORMO

Liite 13. Viestintäviraston kirje toimialalle 7.12.2009

7.12.2009

2017/9220/2009

Jakelun mukaan

MAINOSKATKOT JA SPONSORITUNNISTEET KAUPALLISILLA RADIOKANAVILLA

Asian tausta

Viestintäviraston tutkimus vuodelta 2009 toimiluvanvaraisten radioiden sisällöstä on valmistunut. Toimilupaehtojen ohella tutkimuksessa on kuvattu sitä, miten radiomainokset on erotettu muusta ohjelmistosta ja miten ne ovat tunnistettavissa mainoksiksi. Tutkimus on kokonaisuudessaan tämän kirjeen liitteenä.

Tutkimustuloksista ilmenee, että toimijoilla on ollut käytössään ohjelmien tunnuksia, promootiospotteja ja sponsoritunnisteita, jotka täyttävät mainoksen tunnusmerkit. Mainosmaisiksi luokiteltavia promootiospotteja on sijoitettu keskelle toimituksellista ohjelmistoa. Lisäksi tutkimustuloksista ilmenee, että katkotunnusten käyttö on ollut osin puutteellista. Toimituksellisesta aineistosta on siirrytty suoraan mainoksiin tai päinvastoin. Esimerkiksi heti toimitetun aineiston perään on sijoitettu oman oheisliiketoiminnan mainoksia, on siirrytty suoraan ohjelman sponsorin mainokseen tai katkotunnuksena on käytetty mainosmaiseksi luokiteltavaa sponsoritunnistetta.

Katkotunnusten käyttö

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 21 §:n 1 momentin mukaan televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja teleostoslähetykset teleostoslähetyksiksi. Ne on erotettava muusta ohjelmistosta kuva- tai äänitunnuksella. Laki ei tarkemmin määrittele tunnuksen sisältöä.

Viestintävirasto katsoo, että katkotunnuksessa tulee olla jokin yhtenäinen, samanlaisena toistuva äänielementti. Lähtökohta on, että kuulija erottaa mainokset muusta ohjelmistosta. Tunnuksessa ei tule olla mainoksissa tai ohjelmissa esiintyviä elementtejä. Myös oman oheisliiketoiminnan mainokset, kuten kanavan omien kokoelmalevyjen tai nimikko-risteilyjen esittely, on erotettava toimituksellisesta aineistosta katkotunnuksin.

Sponsoritunnisteiden käyttö

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 26 §:n 2 momentin mukaan sponsoroitujen televisio- ja radio-ohjelmien alussa tai lopussa on esitettävä selvästi sponsorin nimi tai tunnus.

Korkeimman hallinto-oikeuden 13.6.2003 antamassa ratkaisussa (KHO:2003:32) mainitaan, että sponsorin nimen tai logon mainitseminen televisio- ja radio-ohjelman yhteydessä on ensisijaisesti velvollisuus, jolla pyritään mahdollistamaan sponsoroidun ohjelman erottaminen muista ohjelmista. Tarkoituksena on siten informoida ohjelman katsojaa tai kuuntelijaa siitä, että ohjelma on sponsoroitu. Vaikka sponsorin nimen tai logon mainitsemisella pyritään myös mainonnalliseen päämäärään, on sponsorointia koskevia säännöksiä tulkittava Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun mukaan siten, ettei erottelu mainonnan ja sponsoroinnin välillä häviä.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa on todettu, että lain säännökset eivät sellaisenaan estä sitä, että sponsoritunnisteessa esiintyy sponsorin tuote. Tunnisteen lainmukaisuuden arvioinnissa on siten otettava huomioon tuotteen esittämistapa ja muutoinkin tunniste kokonaisuutena, jotta voidaan ratkaista, onko kysymys sponsoritunnisteen ohella mainonnasta. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun mukaan olennaisia mainonnallisia elementtejä sisältävä sponsoritunniste on tunnisteen ohella erikseen mainontaa. Tunnisteen mainonnallisia elementtejä arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota mm. tuotteen esittämistapaan, kuten viittaukseen käyttötarkoituksesta ja tunnisteen kokonaisuuteen.

Viestintävirasto on antanut tulkintalinjauksen sponsoritunnisteiden käytöstä televisiotoiminnassa (Dnro 36/9220/2005). Samoja periaatteita tulee Viestintäviraston näkemyksen mukaan noudattaa myös radio-ohjelmien sponsoroinnissa.

Sponsoritunnisteita voidaan arvioida mainoksina, mikäli ne sisältävät joitakin alla luetelluista elementeistä:

- kohtaus sponsorin mainoksesta tai muu suora viittaus sponsorin muuhun mainontaan, esim. kehoitus osallistua kilpailuun;
- muussa markkinoinnissa käytetyt yksittäisten kampanjoiden iskulauseet (tässä ei tarkoiteta tuotemerkin identiteettiin vahvasti liittyviä, vakiintuneita iskulauseita);
- mainosmaisuuutta ilmentävä musiikki tai äänitehosteet;
- sponsorin tuotteiden tai tuotemerkin laatua tai tehokkuutta osoittavat viittaukset. Laatusanojen yhdistämistä sponsorin tuotteisiin tulkitaan laajasti. Tunniste saattaa muodostua mainosmaiseksi ellei ole ilmeistä, että käytettyä laatusanaa ei voi yhdistää sponsoriin tai sen tuotteisiin;
- viittaukset tuotteen ominaisuuksiin, käyttöön tai käyttöyhteyteen;
- tarinan tai tapahtumien kuvaaminen

Mikäli sponsoritunniste sisältää joitakin edellä lueteltuja elementtejä, on tunnistetta lähtökohtaisesti pidettävä radiomainoksena, joka tulee erottaa muusta ohjelmistosta katkotunnuksella. Lisäksi mainosmainen sponsoritunniste lasketaan mukaan kanavan mainosaikaan, jonka enimmäismäärää on televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa rajoitettu.

Viestintävirasto kehottaa kaikkia radiotoiminnan harjoittajia huolehtimaan toiminnassaan siitä, että radiomainonta on jatkossa erotettu muusta ohjelmistosta lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Radiomainonnaksi

katsotaan myös sponsoritunniste, jonka sisältö on katsottava mainosmaiseksi.

Viestintävirasto seuraa mainonnan erottamista ja sponsoritunnisteiden sisältöä radiotoiminnassa ja puuttuu jatkossa puutteisiin radiomainonnan erottamisessa tapauskohtaisesti radiotoiminnan harjoittajille annettavalla päätöksellä.

Apulaisjohtaja

Merja Saari

Lakimies

Hanna Heiskanen

Jakelu

Valtioneuvoston myöntämän toimiluvan haltijat

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeriö
Suomen Radioiden Liitto

Liitteet

Kaupallisten radioiden sisältötutkimus 2009

Liite 14. Viestintäviraston kannanotto 19.3.2008



Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

Päivämäärä / Datum / Date

Nro / Nr / No.

19.3.2008

1938/9220/2007

Jakelussa mainitut

Viite
Ref.
Ref.
Asia
Ärende
Subject

Viestintäviraston lausuntopyyntö 21.12.2007

Viestintäviraston kannanotto radiolähetyksen tunnistettavuudesta ja radiomainonnasta

Kannanoton tausta

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 35 §:n 1 momentin mukaan Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista lukuun ottamatta niitä säännöksiä, joiden noudattamisen valvonta on säädetty kuluttaja-asiamiehen tehtäväksi. Viestintävirasto valvoo myös valtioneuvoston televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen myöntämiin toimilupiin liittyvien määräysten noudattamista.

Viestintävirasto on teettänyt tutkimuksen toimiluvanvaraisten radioiden sisällöstä. Tutkimuksessa on analysoitu kymmenen radiokanavan ohjelmistoa. Tutkimusta koskeva lehdistötiedote ja tutkimusraportti ovat luettavissa Viestintäviraston internetsivuilla osoitteesta http://www.ficora.fi/index/viestintavirasto/lehdistotiedotteet/2007/P_52.html

Tutkimuksessa on tutkittu sitä, miten eri radiokanavien ohjelmisto vastaa päivätasolla niitä koskevien valtioneuvoston myöntämien toimilupien määräyksiä sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain säännöksiä. Muiden ohella tutkimuksessa on tutkittu radiokanavien lähetysten tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Valmisteilla olevien linjausten pohjaksi Viestintävirasto on varannut radio-toimialan toimijoille tilaisuuden esittää näkemyksensä siitä, miten toimilupien määräystä lähetysten tunnistettavuudesta tulisi käytännössä tulkita.

Lisäksi Viestintäviraston teettämän toimiluvanvaraisten radioiden sisältö-tutkimuksen yhteydessä on noussut esiin myös tulkintaepäselvyyksiä siitä, mikä on mainontaa ja mikä on mainosaikaan kuulumatonta radiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämistä.

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

www.ficora.fi

PL 313
00181 Helsinki
Itämerenkatu 3 A
Helsinki
Puhelin 09 69 661
Faksi 09 6966 410
Y-tunnus 0709019-2

PB 313, FI-00181
Helsingfors, Finland
Östersjögatan 3 A
Helsingfors, Finland
Telefon +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
FO-nummer 0709019-2

P.O. Box 313, FI-00181
Helsinki, Finland
Itämerenkatu 3 A
Helsinki, Finland
Telephone +358 9 69 661
Fax +358 9 6966 410
Business ID 0709019-2

Lausuntopyyntö

Viestintävirasto on pyytänyt valtioneuvoston myöntämien radiotoimilupien haltijoilta ja Suomen Radioiden Liitto SRL ry:ltä lausuntoa toimilupiin sisältyvän määräyksen tulkinnasta 25.1.2008 mennessä.

Vastaukset lausuntopyyntöön

Viestintävirastoon on saapunut määräaikaan mennessä 21 vastausta lausuntopyyntöön. Tämän kannanoton liitteenä on lyhyt kooste niistä vastauksista, jotka ovat sisältäneet lausunnon asiaan.

Kannanoton perustelut

Lähetysten tunnistettavuus omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen

Analogisessa radioverkossa harjoitettavaan valtakunnalliseen tai siihen rinnastettavaan radiotoimintaan sekä paikalliseen radiotoimintaan myönnytyissä valtioneuvoston toimiluvissa todetaan, että lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Toimiluvissa tai niiden perusteluissa ei ole määritelty sitä, verrataanko radiokanavia lähetysten tunnistettavuuden osalta ainoastaan saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin vai kaikkiin valtioneuvoston toimilupien nojalla lähetettäviin radiolähetysiin. Vertailussa käytettävää aluetta ei ole toimiluvissa tai niiden perusteluissa rajattu esimerkiksi saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin. Mikäli määräystä olisi tarkoitus arvioida vertaamalla lähetystä ainoastaan saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin, pitäisi siitä erikseen mainita toimiluvissa tai niiden perusteluissa.

Lisäksi kyseistä määräystä käytetään valtioneuvoston myöntämässä toimiluvissa siitä riippumatta, onko kyse paikallisesta vai valtakunnallisesta tai siihen rinnastettavasta radiotoiminnan harjoittamisesta. Näistä syistä johtuen lähetysten tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen tulee arvioida vertaamalla lähetystä kaikkiin valtioneuvoston toimilupien nojalla lähetettäviin radiolähetysiin siitä riippumatta, onko kyse paikallisesta vai valtakunnallisesta tai siihen rinnastettavasta radiotoiminnan harjoittamisesta. Myös valtaosa lausunnon antaneista radiotoimialan toimijoista on katsonut, että arvioinnissa ei tulisi kiinnittää huomiota ainoastaan saman kuuluvuusalueen alueella lähetettäviin radiolähetysiin.

Toimilupiin sisältyvä määräys lähetysten tunnistettavuudesta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen ei estä esimerkiksi lähetettävien ohjelmien ostamista muualta. Se ei myöskään välttämättä edellytä, että paikallisessa radiotoiminnassa ohjelmisto olisi tuotettu paikallisesti. Toisaalta paikalliseen radiotoimintaan myönnytyissä valtioneuvoston toimiluvissa edellytetään, että toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten tulee koostua kuuluvuusalueen väestölle suunnatusta ohjelmistosta, joka sisältää erityisesti kuuluvuusalueen asioita käsittelevää tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa. Radiolähetysten sisällön paikallisuutta voidaan arvioida ohjelmiston tuotantopaikan, aiheisältöjen paikallisuuden tai sisältönäkökulman paikallisuuden suhteen. Viestintäviraston näkemyksen mukaan paikalliseen radiotoimintaan myönnettyjen valtioneuvoston toimilupien perusteella ei voida edellyttää, että ohjelmis-

to olisi aina tuotettu paikallisesti, vaikka tätä joissakin lausunnoissa on toivottu edellytettävän.

Valtaosa lausunnon antaneista radiotoimialan toimijoista on katsonut, että lähetyksen tunnistettavuuden arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota myös muuhun aineistoon kuin puhesisältöön. Osa on katsonut, että huomiota tulisi kiinnittää myös esimerkiksi musiikkiin, mainontaan ja kanavatunnuksiin.

Toimilupien määräyksen mukaan lähetyksen tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 2 §:n 5) kohdan mukaan ohjelmistolla tarkoitetaan televisio- tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta. Toimilupien perusteluiden mukaan toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetyksen ohjelmasisältöjä eli musiikin, puhesisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta. Mainonta ei ole toimituksellista aineistoa. Esimerkiksi musiikkisisällöllä on yleensä merkittävä asema radiolähetyksissä. Puhesisällöllä tarkoitetaan toimiluvissa ihmisen tuottamaa toimitettua puheosuutta, joka voi olla ilman taustaa tai puhuttu musiikkiesityksen päälle. Puhesisältönä ei kuitenkaan pidetä mainoksia, kanavatunnuksia tai vastaavaa sisältöä.

Arvioitaessa lähetyksen tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, tulee näistä syistä johtuen kiinnittää huomiota ohjelmiston toimitukselliseen aineistoon. Toimilupien perusteluiden mukaan toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetyksen ohjelmasisältöjä eli musiikin, puhesisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta. Mainontaa ei pidetä toimituksellisena aineistona.

Osa lausunnon antaneista radiotoimialan toimijoista on katsonut, että lähetyksen tunnistettavuuden arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota myös muihin ajankohtiin kuin ainoastaan arkipäiviin kello 6:n ja 18:n välillä. Lisäksi joidenkin lausuntojen mukaan jopa 100 % lähetyksestä tulisi poiketa muista ohjelmistoista.

Valtioneuvoston myöntämiin toimilupiin sisältyvässä ohjelmiston sisältöä koskevissa keskeisissä määräyksissä on ratkaisevaa keskimääräinen aika arkipäivinä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultaakin viikolta maanantaista perjantaihin. Valtioneuvosto on pitänyt toimiluvissa keskeisenä säännellä ohjelmistoa nimenomaan näiltä ajanjaksoilta. Tästä syystä on perusteltua, että tämä sama arviointiaika on merkitsevä myös arvioitaessa lähetyksen tunnistettavuutta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Toimiluvan määräystä lähetyksen tunnistettavuudesta omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen ei voida tulkita niin, että ohjelmiston tulisi poiketa täysin muiden radiokanavien ohjelmistoista. Määräyksessä edellytetään ainoastaan selvää tunnistettavuutta. Selvällä tunnistettavuudella tarkoitetaan Viestintäviraston näkemyksen mukaan, että lähetyksen toimituksellinen aineisto poikkeaa merkittävässä määrin muiden radiokanavien lähetysten toimituksellisesta aineistosta. Viestintäviraston näkemyksen mukaan lähetys on selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen, mikäli muiden radiokanavien lähetyksestä poikkeavan ohjelmiston toimituksellisen aineiston osuus kanavan toimituksellisesta aineistosta on vähintään 50 %.

Mainonta

Viestintäviraston teettämän toimiluvanvaraisten radioiden sisältötutkimuksen yhteydessä on noussut esiin tulkintaepäselvyyksiä siitä, mikä on mainontaa ja mikä on mainosaikaan lukematonta radiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämistä.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 2 §:n 8) kohdan mukaan televisio- ja radiomainonnalla tarkoitetaan televisio- ja radiotoiminnassa lähetettävää mitä tahansa kauppaan, liike-elämään tai ammatinharjoitukseen liittyvää ilmoitusta, jonka julkinen tai yksityinen yritys lähettää maksua tai muuta vastiketta vastaan edistääkseen tavaroiden menekkiä tai palvelujen toimittamista, mukaan lukien kiinteä omaisuus tai oikeudet ja sitoumukset, tai edistääkseen omaa toimintaansa.

Televisiotoiminnan osalta Viestintävirasto on katsonut, että televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistäminen on erityinen mainonnan muoto, jossa lähetystoiminnan harjoittaja mainostaa omia tuotteitaan, palvelujaan, ohjelmiaan tai kanaviaan. Oman toiminnan edistäminen luetaan mainosaikaan vain silloin, kun se sisältää kaupallisia elementtejä kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Viestintävirasto katsoo, että samoja periaatteita oman toiminnan edistämisen osalta voidaan soveltaa myös radiomainonnan aikarajoituksiin. Radiotoiminnan harjoittajan omaa mainontaa ei lueta mainosaikaan, mikäli omalla mainonnalla tarjotaan kuuntelijalle tiettyyn ohjelmaan tai radiotoimintaan yleensä liittyvää lisäinformaatiota. Esimerkiksi ohjelmien ennakkomainokset, radiotoiminnan harjoittajan internetsivujen sekä omien kanavien mainostaminen eivät ole mainosaikaan luettavaa mainontaa. Sen sijaan radiotoiminnan harjoittajan omien tuotteiden tai palveluiden mainonta luetaan mainosaikaan, jos se sisältää kaupallisia elementtejä, kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Viestintäviraston kannanotto

Lähetysten tunnistettavuus omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen

Analogisessa radioverkossa harjoitettavaan valtakunnalliseen tai siihen rinnastettavaan radiotoimintaan sekä paikalliseen radiotoimintaan myönnettyissä valtioneuvoston toimiluvissa todetaan, että lähetysten tulee olla selvästi tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen.

Viestintävirasto katsoo, että toimiluvan nojalla lähetettävän radiolähetysten selvä tunnistettavuus omaksi, itsenäiseksi ohjelmistokseen edellyttää, että ohjelmiston toimituksellisesta aineistosta tulee keskimäärin vähintään 50 % poiketa muista valtioneuvoston myöntämien toimilupien nojalla lähetettävistä radiolähetyksistä kunakin arkipäivänä kello 6:n ja 18:n välillä. Keskimääräinen aika lasketaan kultakin viikolta maanantaista perjantaihin.

Toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan radiolähetysten ohjelmasisältöjä eli musiikin, puheisisältöjen ja muiden sisältöosuuksien muodostamaa kokonaisuutta. Mainontaa ei pidetä toimituksellisena aineistona.

Mainonta

Radiotoiminnan harjoittajan omaa mainontaa ei lueta mainosaikaan, mikäli omalla mainonnalla tarjotaan kuuntelijalle tiettyyn ohjelmaan tai radiotoimintaan yleensä liittyvää lisäinformaatiota. Esimerkiksi ohjelmien ennakkomainokset, radiotoiminnan harjoittajan internetsivujen sekä oman kanavien mainostaminen eivät ole mainosaikaan luettavaa mainontaa. Sen sijaan radiotoiminnan harjoittajan omien tuotteiden tai palveluiden mainonta luetaan mainosaikaan, jos se sisältää kaupallisia elementtejä, kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehoituksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Lisätietoja kannanotosta antavat lakimies Hannu Gyldén (3.4.2008 alkaen), puhelin 09 6966 464 ja apulaisjohtaja Merja Saari, puhelin 09 6966 468.

Johtaja Johanna Juusela

Lakimies Hannu Gyldén

LIITE Kooste vastauksista lausuntopyyntöön

JAKELU Valtioneuvoston myöntämien radiotoimilupien haltijat
Suomen Radioiden Liitto SRL ry

TIEDOKSI Liikenne- ja viestintäministeriö

Liite 15. Viestintäviraston ohje 31.7.2007

OHJEISTUS
31.1.2004 - päivitetty 31.7.2007

1 (6)

MAINONNAN KESTO JA SIJOITTELU

TAUSTAA

Viestintäviraston teettämien ja sen itse toteuttamien mainonnan kestoon ja sijoitteluun liittyvien tutkimusten yhteydessä on ilmennyt tarve selvittää sitä, miten Viestintävirasto tulkitsee ja soveltaa televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 4 luvun säännöksiä mainonnasta ja sponsoinnista.

Tutkimusten perusteella puutteita on erityisesti havaittavissa mainonnan ja muiden ohjelmalveluiden erottamisessa toisistaan. Erilaista tulkintaa esiintyy myös siitä, mikä aineisto katsotaan mainokseksi mikä ei.

Ohjeistusta laatiessaan Viestintävirasto on kiinnittänyt huomiota paitsi televisiodirektiivin ja televisioyleissopimuksen määräyksiin myös televisio toiminnan harjoittajilta saamiinsa kannanottoihin sekä eri eurooppalaisten maiden käytäntöihin.

Ohjeistuksessa tarkastellaan pääasiassa tutkimusten yhteydessä esiin tulleita ongelmakohtia ja siihen on koottu ne keskeiset periaatteet, joiden pohjalta televisio- ja radiotoimintalain 4 luvun soveltamistilanteita tapauskohtaisesti arvioidaan. Ohjeistuksen tarkoitus on koota ja selvittää Viestintäviraston tulkintakäytäntöä. Ohjeistuksella ei ole juridisesti sitovaa asemaa.

Tämä ohjeistus korvaa 17.12.2002 mainonnan kestosta ja sijoittelusta annetun ohjeen.

OHJELMAN JA MAINONNAN MÄÄRITTELY MAINOSAIKARAJOITUKSEN KANNALTA

Ohjelman ja mainonnan määrittely on televisio- ja radiotoimintalain soveltamisen kannalta oleellista paitsi erotettaessa mainonta toimituksellisesta aineistosta myös määriteltäessä, mikä osuus ohjelmistosta on laskeettava mainosaikaan, mikä ei.

Mainosaikarajoitukset

Katkoilla¹ lähetettävien mainosten ja teleostoslähetysten määrä ei saa yhteensä ylittää 20 % päivittäisestä lähetysajasta. Televisiomainosten osuus saa olla korkeintaan 15 % päivittäisestä lähetysajasta.

Lisäksi yhdestä tunnista voi korkeintaan 20 % eli 12 minuuttia olla mainoksia tai teleostoslähetysiä. Lain perustelujen mukaan tarkasteltava ajanjakso on nimenomaisesti säädetty tasatuntien väliseksi ajanjaksoksi, jotta voitaisiin estää mainosten liiallinen kasautuminen sellaisiin aikoihin, jolloin katselijoiden määrä on suurimmillaan. Siten Viestintävirasto katsoo, että yhtä tuntia koskevaa mainosaikarajoitusta on aina tarkasteltava tasatuntien välisenä ajanjaksona.

¹ Erillisiä teleostoslähetysiä tai -kanavia ei käsitellä tässä yhteydessä.

Ohjelma ja ohjelmisto Televisio- ja radiotoimintalaki ei määrittele ohjelmaa. Myöskään televisiodirektiivi ei sisällä ohjelman määritelmää.

Tulkinta-apua ohjelman määritelmälle voidaan hakea televisio- ja radiotoimintalakiin sisältyvästä ohjelmiston määritelmästä. Ohjelmistolla tarkoitetaan televisio- tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta. Televisio-ohjelmistoissa ohjelmien tulee koostua pääasiassa liikkuvista kuvista. Ohjelmien tulee olla myös pääasiassa toimitetuja ja ohjattuja.

LVM on toimilupa-asioihin liittyen esittänyt myös näkemyksensä siitä, mitä se pitää ohjelmistona (12.2.2003 dnro 2163/35/2002). Tässä yhteydessä LVM on määritellyt ohjelman seuraavasti:

- Ohjelmalla tarkoitetaan tässä yhteydessä pääasiassa liikkuvasta kuvasta ja äänestä sekä näihin liittyvistä oheis- ja lisäpalveluista, kuten teksti-, ääni-, grafiikka- ja vuorovaikutteisista osioista muodostuvaa kokonaisuutta;

Mainosaikaan luettava materiaali

Mainonta

Televisio- ja radiomainonnalla tarkoitetaan televisio- ja radiotoiminnassa lähetettävää mitä tahansa kauppaan, liike-elämään tai ammatinharjoitukseen liittyvää ilmoitusta, jonka julkinen tai yksityinen yritys lähettää maksua tai muuta vastiketta vastaan edistääkseen tavaroiden menekkiä tai palvelujen toimittamista, mukaan lukien kiinteä omaisuus tai oikeudet ja sitoumukset, tai edistääkseen omaa toimintaansa.

Mustat sekunnit

Mainokset erotetaan usein toisistaan näyttämällä mainosten välillä lyhyt musta kuva. Tv-yhtiöt ovat esittäneet, ettei näitä ns. mustia sekunteja luettaisi mainosaikaan.

Mainosaikarajoitusten tarkoitus on turvata television asema tiedon, kulttuurin, yhteiskunnallisen keskustelun ja viihteen välittäjänä. Lainsäädännön lähtökohta on siis se, kuinka paljon varsinaiselle ohjelmatoiminnalle jää aikaa eikä suoranaisesti mainonnan kesto. Näin ollen Viestintävirasto katsoo, että myös mustat sekunnit luetaan mainosaikaan.

Televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistäminen

Televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistäminen on erityinen mainonnan muoto, jossa lähetystoiminnan harjoittaja mainostaa omia tuotteitaan, palvelujaan, ohjelmiaan tai kanaviaan. Oman toiminnan edistäminen luetaan mainosaikaan vain silloin, kun se sisältää kaupallisia elementtejä kuten tietoja tuotteiden ja palveluiden hinnoista, ostokehotuksia ja tarjouksia, jotka eivät koske suoraan ohjelmatoimintaan liittyviä oheistuotteita.

Ei mainosaikaan luettava materiaali

Kuulutukset ja oheistuotteet

Mainosaikaan ei lasketa lähetystoiminnan harjoittajan omia ohjelmia koskevia kuulutuksia.

Lähetystoiminnan harjoittajan omiin ohjelmiin suoraan liittyviä oheistuotteita koskevia kuulutuksia ei myöskään lasketa mainosaikaan. Ohjelmiin suoraan liittyviä oheistuotteita ovat esimerkiksi kieliohjelmiin liittyvät nauhoitteet tai kirjat.

Viralliset tiedotukset

Virallisia tiedotuksia ja korvauksetta lähetettäviä hyväntekeväisyysvetoimuksia ei lueta mainosaikaan.

Oman toiminnan edistäminen

Viestintäviraston tulkinnan mukaan televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämistä ovat esimerkiksi ohjelmien ennakkomainokset (trailerit), televisiotoiminnan harjoittajan internetsivujen ja teksti-tv:n mainostaminen sekä omien kanavien mainostaminen. Omalla kanavalla tarkoitetaan tässä paitsi niitä televisiokanavia, joilla televisiotoimija lähettää varsinaista ohjelmaansa, myös sellaisen yhtiön kanavaa, jossa televisiotoiminnan harjoittaja käyttää tosiasiallista määräysvaltaa.

Oman toiminnan edistämistä ei lueta mainosaikaan, mikäli toimilla tarjotaan katsojalle tiettyyn ohjelmaan tai televisiotoimintaan yleensä liittyvää lisäinformaatiota.

Sponsoritunnisteet

Televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki ei sisällä sponsoritunnisteen sisältöä koskevia määräyksiä. Televisioyleissopimuksen mukaan tunniste ei saa sisältää myynnin edistämiseen tähtääviä elementtejä, kuten rohkaista ostamaan sponsorin tuotteita eikä viitata tuotteen laatuun tai tehokkuuteen.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan 13.6.2003 n:o 1450 katsonut, että televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki ei sellaisenaan estä sponsorin tuotteen esiintymistä sponsorin tunnisteessa, mutta lain säännöksistä ilmenee, ettei tunniste saa olla mainos. Ratkaisun mukaan olennaisia mainonnallisia elementtejä sisältävä sponsoritunniste on tunnisteiden ohella erikseen mainontaa. Tunnisteen mainonnallisia elementtejä arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota mm. tuotteen esittämistapaan, kuten viittaukseen käyttötarkoituksesta ja tunnisteiden kokonaisuuteen.

Viestintäviraston näkemyksen mukaan sponsoritunnisteita ei lueta mainosaikaan, silloin kun se esitetään sponsoritunnisteen esittämisellä määrättyllä paikalla. Televisiotoiminnan harjoittajan oman toiminnan edistämiseksi esitettyjen ohjelmien ennakkomainosten yhteydessä näytetyt sponsoritunnisteet lasketaan mainosaikaan. Sponsoritunnisteet täytyy ja toisaalta saa esittää vain ohjelman alussa tai lopussa ja oh-

jelman mainoskatkojen yhteydessä. Muussa yhteydessä esitettyjä tunnisteita pidetään mainoksina. Yleisesti ottaen sponsoritunnisteiden on kuitenkin erotuttava selvästi mainoksiksi luetusta markkinoinnista. Sponsoritunnisteisiin sopimattomia mainonnallisia elementtejä käsitellään erillisessä muistiossa.

OHJELMAN JA MAINONNAN EROTTAMINEN

Televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja teleostolähetykset teleostolähetyksiksi. Mainokset ja teleostolähetykset on erotettava muusta ohjelmistosta kuva- tai äänitunnuksella (jäljempänä myös katkotunnus). Laki ei tarkemmin määrittele tunnuksen sisältöä. (21 § 1 mom.).

Kuva- ja äänitunnus Viestintävirasto katsoo, että katkotunnuksessa tulee olla jokin yhtenäinen, samanlaisena toistuva kuva- ja/tai äänielementti. Lähtökohta on, että katsoja erottaa mainokset ja teleostolähetykset muusta ohjelmistosta. Tunnuksessa ei tule olla mainoksissa tai ohjelmissa esiintyviä elementtejä. Lain tarkoittama tunnus on esimerkiksi televisiotoiminnan harjoittajan logo, "jatkuu"-ilmoitus tai muu samankaltainen tunnus. Menun käyttäminen katkotunnuksena on hyväksyttävää, mikäli katkotunnuksena käytettävä menu täyttää edellä mainitut kriteerit ja mikäli se selvästi eroaa kanavan muissa yhteyksissä käyttämistä menu-pohjista.

Ohjelman alku- ja lopputekstejä ei voida pitää lain tarkoittamina katkotunnuksina. Myöskään pelkän mustan esittäminen ei täytä lain tarkoittaman kuva/äänitunnuksen kriteereitä.

Kuva- ja äänitunnuksen sijoittaminen

Jotta mainokset ja teleostolähetykset tulisivat lain vaatimalla tavalla erotetuksi muusta ohjelmistosta, katkotunnukset tulee sijoittaa mainoskatkon jälkeen ennen ohjelman alkua (E-katko) sekä ohjelman sisällä mainoskatkolle mentäessä ja katkolta palattaessa (S-katko). Mikäli ohjelman lopun jälkeen lähetetään mainoksia, tulee katkotunnus sijoittaa myös ohjelman jälkeen (J-katko).

Vaikka ohjelmaesittelyt ja ennakkomainokset (trailerit) ovat ohjelma-toimintaa, ne tulee kuitenkin mainosten tapaan erottaa muusta ohjelmistosta. Niitä ei kuitenkaan lueta mainosaikaan. Sama koskee myös muita televisiotoimijan oman toiminnan edistämiseen tähtäviä toimia. Ohjelmaesittelyt ja ennakkomainokset on siis sijoitettava katkotunnusten erottaman katkoajan sisälle.

MAINOSTEN JA TELEOSTOSLÄHETYSTEN SIJOITTELU (22 §)

Televisio-ohjelmistoissa mainokset ja teleostolähetykset on lähtökohdaisesti sijoitettava ohjelmien väliin. Tarkoitus on, ettei ohjelmien eheyttä ja arvoa eikä tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia loukata.

Urheiluohjelmat ja muut väliaikoja sisältävät ohjelmat

Urheiluohjelmissa, joissa on väliaikoja (=erätauvoja), tulee mainonta ja teleostoslähetykset sijoittaa tapahtuvaksi taukojen aikana. Varsinaisen urheilulähetyksen päälle mainoksia ja teleostoslähetyksiä ei saa sijoittaa. Sama koskee muita samankaltaisesti rakentuvia ohjelmia.

Urheiluohjelmiin, joissa ei ole luonnollisia taukoja (kuten formula-kisa tai pyöräilykilpailu) voi sijoittaa mainoskatkoja siten, ettei ohjelmien eheyttä ja arvoa loukata.

20-minuutin sääntö Kaikkia muita, kuin edellä mainittuja itsenäisistä osista koostuvia ohjelmia koskee ns. 20 minuutin sääntö.

Ohjelmassa, jossa on vähintään kaksi mainoskatkoa, peräkkäisten mainoskatkojen välillä on oltava vähintään 20 minuuttia. Säännös ei rajoita ohjelman alun ja ensimmäisen katkon välistä aikaa eikä toisaalta ohjelman viimeisen mainoskatkon lopun ja ohjelman lopun välistä aikaa.

Pitkät elokuvat Pitkän elokuvan ja televisiota varten tehdyn elokuvan sekä muun audiovisuaalisen teoksen lähetyksen saa keskeyttää kerran kutakin 45 minuutin jaksoa kohti, jos teoksen suunniteltu kesto on yli 45 minuuttia. Lisäkeskeytys on sallittu, jos teoksen suunniteltu kesto on vähintään 20 minuuttia pidempi kuin kaksi tai useampi kokonaista 45 minuutin jaksoa.

Teoksen kesto siis määrittelee katkojen enimmäismäärän. Lisäksi 20 minuutin sääntö rajoittaa katkojen sijoittelua teoksen sisällä. Kuten edellä on todettu, 20 minuutin säännöstä voidaan poiketa, jos teoksen eheyden säilyttäminen edellyttää sitä.

Teoksen kesto arvioidaan ohjelmatedoissa ilmoitetun mukaisesti eli siihen luetaan ne mainokset, jotka esitetään ohjelmatedoissa esitetyn keston aikana.

30-minuutin sääntö Alle 30-minuutin pituisia uutisia, ajankohtaislähetystyksiä, dokumenttiohjelmia, uskonnollisia ohjelmia ja lastenohjelmia ei saa keskeyttää mainoksilla tai teleostoslähetyksillä lainkaan. Ohjelmien kestoa arvioidaan kuten elokuvissa.

Uskonnolliset tilaisuudet Lähetyksiä uskonnollisista tilaisuuksista ei saa katkaista mainosten/teleostoslähetyksen lähettämiseksi.

SPONSOROINTI

Sponsoroituja ohjelmia koskevien säännösten lähtökohta on, että sponsori ei saa vaikuttaa sponsoroidun televisio- tai radio-ohjelman sisältöön ja sijoitteluun ohjelmistossa siten, että se vaikuttaisi lähetystoiminnan harjoittajan vastuuseen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen ohjelmien suhteen.

Sponsoroidussa ohjelmassa ei saa pyrkiä edistämään sponsorin tuotteiden tai palvelujen myyntiä viittaamalla näihin mainoslousteisesti. Eri-

laisten pelien tai kilpailujen yhteydessä voidaan kuitenkin katsojien informoimiseksi esitellä sponsoroitujen palkintojen nimet tai sponsorien nimet.

Sponsoritunniste Mainonnan tunnistettavuuden ja läpinäkyvyyden periaatteen mukaisesti katsojan täytyy tietää, onko kyseessä sponsoroitu ohjelma. Siksi sponsoroitujen televisio- ja radio-ohjelmien alussa tai lopussa on esitettävä selvästi sponsorin nimi tai tunnus/logo. Sponsoritunniste voidaan lisäksi esittää myös ohjelmaan liittyvien mainosjaksojen tai teleostoslähetysjaksojen yhteydessä.

Kielletty sponsorointi Tupakkayhtiöt eivät voi sponsoroida ohjelmia. Lääkevalmistajien sponsoritunnisteissa ei saa tuoda esiin vain lääkärin määräyksestä saatavia lääkkeitä tai hoitoja. Uutis- ja ajankohtaisohjelmien lähetyksiä ei saa sponsoroida.

Liite 16. Luokitusrunko

01. Kanava (1- 10)

02. Lähetyspäivä

03. Lähetysaika klo

04. Jakson kesto minuuttia ja sekuntia

05. Pääasiallinen sisältöaines

1 musiikki

2 puhe

3 edellisten yhdistelmä

....

4 asema-, uutis- tai muu äänitunnus

5 promo (tai puffi)

6 jingle (tai muu välike)

7 mainos

8 tauko

9 muu

10 ei tunnistettavissa

Toimituksellisten puhe- ja puhemusiikkijaksojen luokitusrunko

06. Kieli

1 suomi

2 ruotsi

3 englanti

4 venäjä

5 ranska

6 saksa

7 italia

8 espanja

9 muu kieli

10 ei tunnistettavissa

07. Puhutun sisältöjakson rakennetyyppi

1 juonto

2 toimitettu juttu

3 haastattelu

4 keskustelu

5 puhelinkontakti

6 muu

7 ei tunnistettavissa

08. Sisältöjakson sisältötyyppi

- 1 uutisosio
- 2 ajankohtaisosio
- 3 asia- tai dokumenttiosio
- 4 kulttuuriosio
- 5 musiikkiosio
- 6 palvelu- tai harrasteosio
- 7 urheiluosio
- 8 kuunnelma tai fiktio-osio
- 9 lapsille suunnattu osio
- 10 uskonnollinen tai hengellinen osio
- 11 opetusosio
- 12 viihdeosio
- 13 muu
- 14 ei tunnistettavissa

09. Paikallisuus

- 1 jakso paikallinen, asia / aihe sijoittuu kuuluvuusalueelle
- 2 jakso maakunnallinen / valtakunnallinen, mutta paikallinen näkökulma
- 3 jakso maakunnallinen / valtakunnallinen, ei paikallista näkökulmaa
- 4 jakso kansainvälinen, mutta paikallinen näkökulma
- 5 jakso kansainvälinen, ei paikallista näkökulmaa
- 6 muu
- 7 ei tunnistettavissa

Musiikkijaksojen luokitusrunko

10. Kieli

- 1 suomi
- 2 ruotsi
- 3 englanti
- 4 venäjä
- 5 ranska
- 6 saksa
- 7 italia
- 8 espanja
- 9 muu kieli
- 10 ei tunnistettavissa
- 11 instrumentaali

11. Teoksen ja esittäjän nimi

kappale - artisti

12. Musiikin laji

- 1 jazz
- 2 blues
- 3 iskelmä
- 4 rock-iskelmä

- 5 rock
- 6 hard rock / heavy rock
- 7 ac / pop
- 8 dance
- 9 viihde /easy listening
- 10 klassinen
- 11 moderni klassinen
- 12 hengellinen
- 13 kantri / Country
- 14 kansojen musiikki
- 15 muu
- 16 ei tunnistettavissa

Liite 18. Kanavakohtaiset tutkimuskysymykset

1. Radio Rock

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00 - 21.00 vähintään 20 prosenttia?

Onko ohjelmien musiikkisisältö pääasiallisesti rockmusiikkia?

Onko ohjelmistossa myös uutis- ja ajankohtaisaineistoa?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00 - 18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnusella? (30§)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30§)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30§)

2. Radio Suomipop

Onko ohjelmien musiikkisisältö pääasiallisesti suomalaista pop-, rock- ja viihdemusiikkia?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00 - 18.00 vähintään 20 prosenttia?

Onko ohjelmistossa myös uutis- ja ajankohtaisaineistoa?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00 - 18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnusella? (30§)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30§)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30§)

3. Radio Auran Aallot Salo

Onko ohjelmisto suunnattu alle 30-vuotiaille?

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen asioita käsittelevää aineistoa? (tai)

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa?

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä uutislähetyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä? (tai)

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetys-tyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00 - 18.00 vähintään 15 prosenttia?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00 - 18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnuskel-la? (30§)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30§)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30§)

4. Radio Melodia

Onko ohjelmisto suunnattu kuuluvuusalueen väestölle?

Onko ohjelmien musiikkisisältö pääasiallisesti iskelmämusiikkia?

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen asioita käsittelevää aineistoa? (tai)

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista ai-neistoa?

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä uutislähetys-tyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä? (tai)

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähe-tyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä?

Onko puhesisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00 - 18.00 vähintään 15 prosenttia?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00 - 18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnuskel-la? (30§)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30§)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30§)

5. Auran Aallot / Radio City Pohjanmaa

/ Radio Melodia 88,2 Salo / Radio Pooki / Radio Sun

Onko ohjelmisto suunnattu kuuluvuusalueen väestölle ?

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen asioita käsittelevää aineistoa? (tai)

Onko ohjelmistossa kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevaa toimituksellista aineistoa?

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen asioita käsitteleviä uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä? (tai)

Onko ohjelmistossa päivittäisiä kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevia uutislähetystyksiä tai muita vastaavia toimituksellisia sisältöjä?

Onko puheisisältöjen osuus arkisin välillä klo 6.00 - 18.00 vähintään 15 prosenttia?

Onko lähetys selvästi tunnistettavissa omaksi itsenäiseksi ohjelmistokseen eli onko muista poikkeavan toimituksellisen aineiston osuus vähintään 50 prosenttia arkisin välillä klo 6.00 - 18.00? (Viestintävirasto 2008)

Ovatko mainokset tunnistettavissa ja erotettu muusta ohjelmistosta äänitunnusella? (30§)

Onko mainoksia kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina enintään yhteensä 24 minuuttia? (30§)

Onko mainosten lähetysaika alle kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta (eli alle 2 tuntia 24 minuuttia)? (30§)

Liite 19. Laadulliset muuttajat

a) ohjelmiston suuntaus

Tämän muuttujan kautta pyritään tunnistamaan sekä kuvaamaan näytteeseen sisältyvän toimituksellisen aineiston eli ohjelmiston kohderyhm(i)ä.

Lupaehdoissa edellytetään, että kanavien ohjelmistot on suunnattu eri tavoin rajatuille kohderyhmille, kuten 25 - 50 -vuotiaille, naisille, kuuluvuusalueen väestölle tai alle 30-vuotiaille. Musiikkivalikoiman perusteella voi tehdä päätelmiä musiikkikanavien kohderyhmistä, mutta koko ohjelmiston suuntauksesta voi olla vaikea löytää ehdotonta ja yksiselitteistä näyttöä yhden päivän ohjelmien perusteella. Sen sijaan on kuitenkin mahdollista etsiä näytteestä viitteitä ohjelmiston kohderyhmästä sekä arvioida esimerkiksi kanavan suhteellista suuntautumista verrattuna johonkin otoksen muuhun kanavaan. Tarkastelun apuna voi käyttää myös kanavan verkkosivuja sekä markkinointiaineistoa.

Lisäksi oletuksena on, että yhden kuuluvuusalueen väestölle suunnattu ohjelmisto ei voi kokonaisuudessaan olla samanaikaisesti myös toisella toimiluvalla määritellyn kuuluvuusalueen väestölle suunnattua ohjelmistoa.

Tässä vertailussa huomioidaan vain analogisessa verkossa lähetettävät ohjelmistot: internet-jakelu ja DVB-T – verkon radiojakelu eivät kuulu analogisten radiotoimilupien tai tämän tutkimusraportin piiriin.

b) ohjelmiston tunnistettavuus

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan ohjelmistojen tunnistettavuutta ainakin kahdella eri tasolla.

Radiokanavien tavoitteena on tavallisesti saada kuuntelijat tunnistamaan kanava ja saada heidät näin myös palaamaan toistuvasti kuulijakseen. Tästä syystä lähtökohtaisena oletuksena on, että kukin kanava itse rakentaa ohjelmistonsa tunnistettavuutta muun muassa soittamalla tunnuksensa ainakin toisinaan lähetyksen kuluessa.

Toisaalta lupaehtoihin sisältyvä, ohjelmiston itsenäisyyttä koskeva kohta on tulkittavissa niin, että kullakin asemalla tulisi olla oma, itsenäinen, muista ohjelmistoista erottuva ja siten myös tunnistettava ohjelmisto. Ohjelmiston itsenäisyyden tai erottumisen asteesta ei ole lupaehdoissa säädetty, mutta Viestintäviraston mukaan lähetys on tunnistettavissa omaksi, itsenäiseksi ohjelmistoksi mikäli ainakin 50 prosenttia kanavan arkipäivien (ma-pe) päivälähetysten (6-18) toimituksellisesta aineistosta poikkeaa muiden kanavien lähetyksestä.

c) kuuluvuusalueen asioiden käsittely ohjelmistossa

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan, mitä ja millaista kukin kanavan näytteessä paikalliseksi luokiteltu ja kuuluvuusalueelle sijoittuvaksi tunnistettu toimituksellinen aineisto on.

d) erityisryhmien palvelu ohjelmistossa

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan mitä ja millaista on sellainen paikalliseksi luokiteltu toimituksellinen aineisto, jossa ei käsitellä suoraan paikallisia aiheita, mutta joka on sisältönäkökulmien valinnoilla suunnattu paikallisille erityisryhmille. Erityisryhmät on tässä yhteydessä ymmärretty laajasti eli joillakin perusteilla

rajattavissa oleviksi, tunnistettaviksi ryhmiksi.

e) kuuluvuusalueen asioita käsittelevät tai kuuluvuusalueen erityisryhmiä palvelevat uutiset

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan, mitä ja millaisia näytteissä esiintyvät, paikalliseksi luokitellut uutislähetykset eri ohjelmistoissa ovat.

f) mainosten tunnistettavuus ja erottaminen muusta ohjelmistosta

Tämän muuttujan kautta tarkastellaan ja kuvataan, missä määrin ja millä tavoin mainokset ovat tunnistettavissa mainoksiksi ja miten ne on erotettu muusta ohjelmistosta.